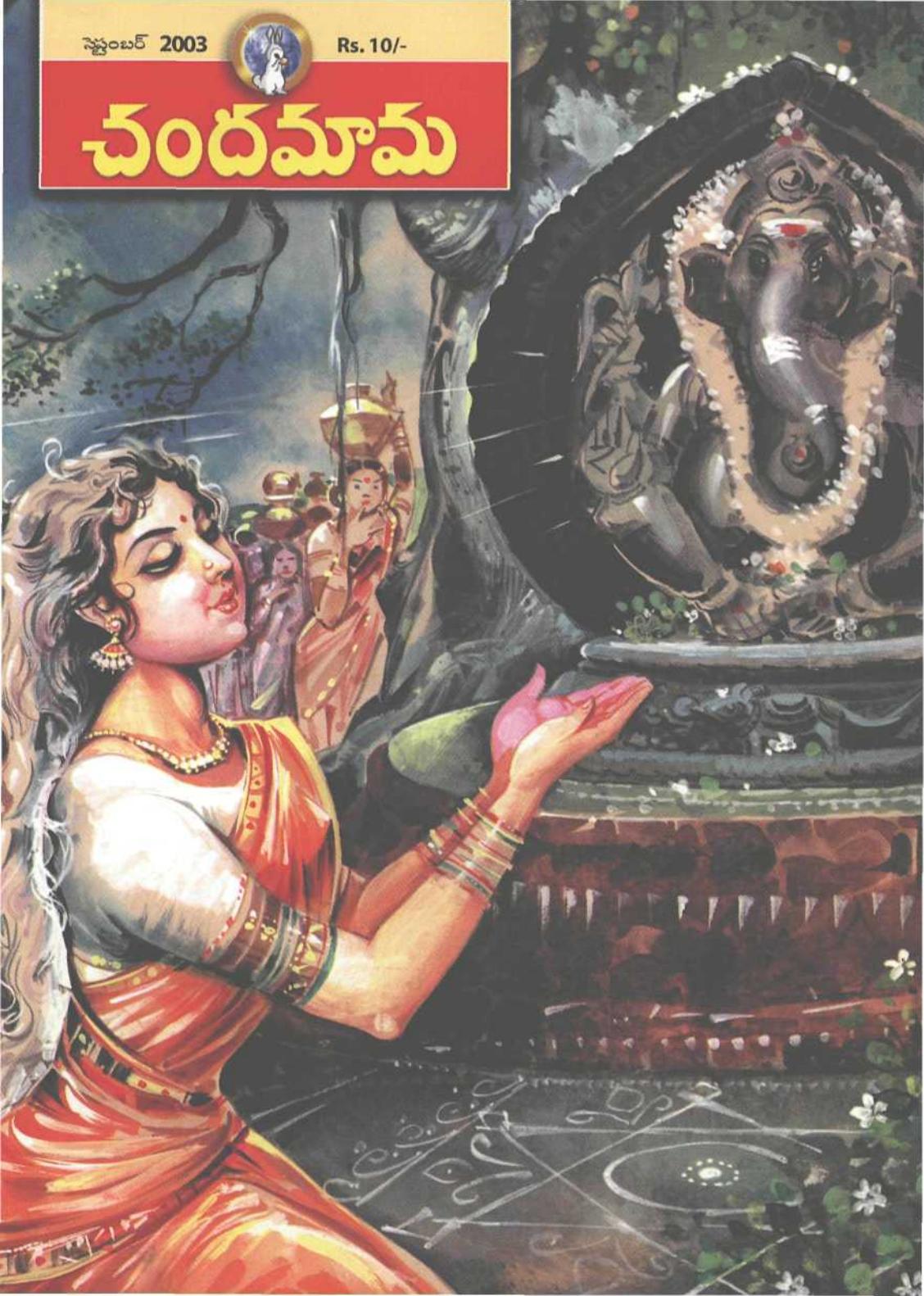

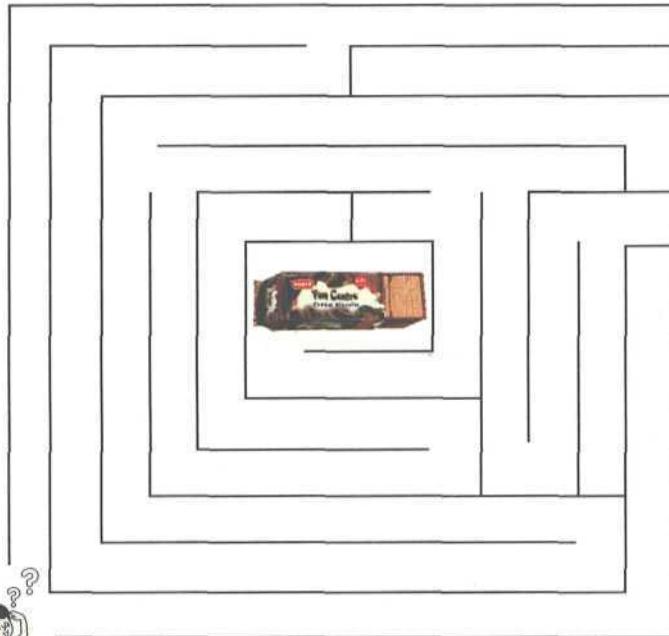
సెప్టెంబర్ 2003

Rs. 10/-

చందులు

Help Rohan find his **Fun Centre**.

04M / 3802

Chocolate

Lemon

Pineapple

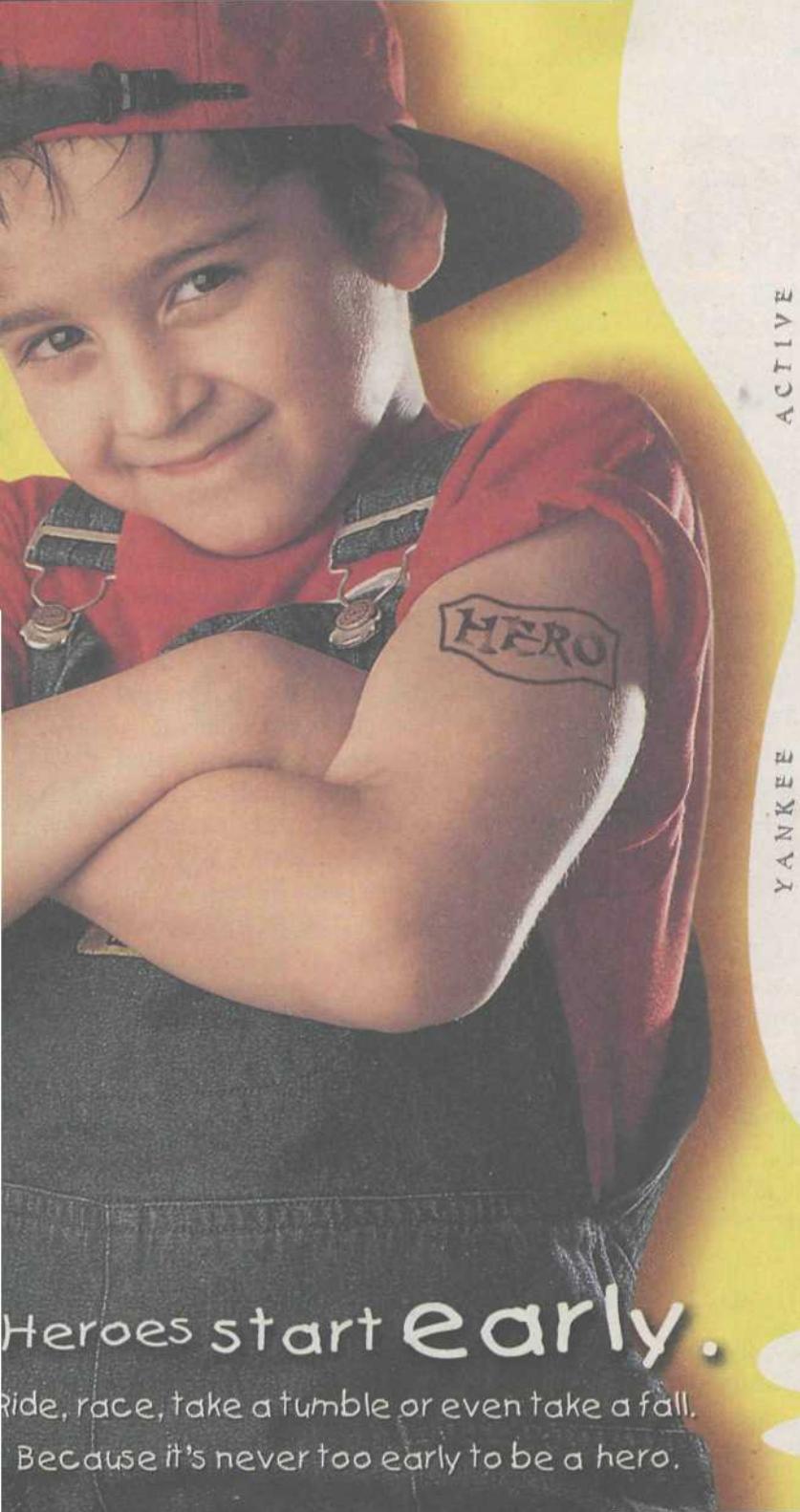
Elaichi

Fun Centre™
Cream Biscuits

The Fun is in the Centre

MRP Rs. 8.00 inclusive of all taxes for net wt. 100 g

visit us at www.parleproducts.com

Heroes start early.

Ride, race, take a tumble or even take a fall.
Because it's never too early to be a hero.

ACTIVE

YANKEE

PIRANHA

CADET HX

YANKEE

ROBO COP

దైర్యవంతుడు
(బె.క)

19

గురుదశ్శిణి

40

మాయాసరోవరం

13

మంచితనపు మహాత్మ

9

ఈ సంచికలో ...

- ★ దాధిపతి అభిప్రాయం.. 8 ★ మంచితనపు మహాత్మ.. 9
- ★ మాయాసరోవరం- 2 0 .. ★ భారతదర్శిని.. 2 6 ★ సన్యాసి- పండు.. 2 7 ★ వ్యుత్పమైన వరాలు.. 3 0 ★ మంత్రగత్తు - అంయైన అమ్మాయిలు (సిక్కిం జానపద కథ!).. 3 4
- ★ చందుమామ కబుర్లు.. 3 9 ★ గురుదక్షిణ.. 4 0 ★ మనదేశం గురించి తెలుసుకుండాం.. 4 4 ★ విశ్వీక్ష్యరుడు- 2 1.. 4 5
- ★ గొపిందుడి తపన్యు.. 5 1 ★ కథలుచెప్పేవాడు.. 5 5
- ★ జలపరిరక్షలు.. 5 8 ★ ఆర్య.. 6 0 ★ వినేద సమయం.. 6 4 ★ ఘాట్ వ్యాఖ్యల పోట్.. 6 6

SUBSCRIPTION

For USA and Canada

Single copy \$2

Annual subscription \$20

*Remittances in favour of
Chandmama India Ltd.
to*

Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097
E-mail : subscription@chandamama.org

చంద

ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా అన్నిదేశాలకు
ప్రస్సంగు సంచికలు రూ: 9 0 0
ఇండియాలో బిట్టేస్ట్ ద్వారా రూ. 120 లు
చంద ఉబ్బ దిమాండ్ ఇండ్స్ ద్వారాగాని,
మనిషుర్ ద్వారాగాని
'చందుమామ ఇండియా లిమిటెడ్'
పేరిట పుంపండి.

For booking space in this
magazine please contact:

DELHI

Mona Bhatia :

Ph: 011-26515111 /
26565513 / 26565516

Mobile: 98110-29092

MUMBAI

Sonia Desai :

Ph : 022-56942407 / 2408
Mobile: 98209-03124

CHENNAI

Shivaji : Ph : 044-22313637 /
22347399 Fax: 044-22312447
Mobile : 98412-77347
email : [advertisements](mailto:advertisements@chandamama.org)
[@chandamama.org](http://chandamama.org)

వ్యవస్తాపకులు
బి. నాగిరెడ్డి - చక్కపాణి

వినిర్వుల భావాలు - పరిశుభ్ర పరిసరాలు

ఇటీవల ప్రపంచంలోని కొన్నిప్రాంతాలలో మహమృగులాంటి ఒక వ్యాధి ప్రబలి పలువురి ప్రాణాలు బలిగొన్నది. వ్యాధికారమునవేన్ ఘలానా అని నిరారించడానికి కొంతకాలం వచ్చింది. వర్షాకాలం ప్రారంభంకాగానే అంధ్రప్రదేశ్, మహారాష్ట్రలలోనీ కొన్నిప్రాంతాలలో అంతబట్టని విషజ్యురాలు వచ్చి దాలామంది పిల్లలను పొట్టునపెట్టుకున్నావి. అలాంటి జ్వరాల బాధితులను కాపాడునికి ఇంకా డాక్టరు పోరాడుతూనే ఉన్నారు.

ఇలాంటి భయంకర వ్యాధులకు కారణం ఘలానా క్రిములని నిర్మారించడలేకపోయినప్పటికీ - పీట్లే గాలిద్వారా, తాగే నీళ్ళద్వారా, తినే కలుపిత ఆహారం ద్వారానే ఇవి వ్యాపిస్తున్నాయన్నది అక్కరాలా నిజం. అంటే పీటున్నిటికి మూలకారణం అపరిశుభ్రత! ఇంటా, బయటా పరిశుభ్రతను పాటించగలిగినట్టుయితే ఇలాంటి వ్యాధులు దాలామట్టుకు రాకుండా అరికట్టుచుచ్చు. పరిశుభ్రతను కాపాడుకోవడానికి ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వాత సంస్థలతోపాటు, ఘన్ఱులు కూడా శ్రద్ధమౌందాలి. దీనిని గురించి మహాత్మగాంధీ ఒక సందర్భంలో, “కుటుంబంలోని సభ్యులు తమ ఇళ్ళను శుభ్రంగా ఉంచుకుంటారు తప్ప, పరిసరాలను గురించి పట్టించుకోరు,” అని అన్నాడు. పరిసరాలను శుభ్రంగా ఉంచుకోవడం చాలా అవసరం. మనుసుంటే ఇది అంత క్షుమెన పనికూడా కాదు.

నిలువవున్న నీళ్ళలోనే కాకుండా, ప్రమించే కలుపిత జలాలలోనూ కొన్నిరకాల దేమలు గుట్టు పెడతాయి. చెరువులూ, కొలనులూ, కాలువలూ, సదులూ కలుపితం కావడానికి దాలా వరకు మనుషుల నిర్వర్క్యం, స్వార్థపూరితచేతలేకారణాలు. కునక వాటిని అరికట్టడానికి మనుషులే పూనుకోవాలి. ఇందులో విద్యావంతుల బాధ్యత మరీ గురుతరమైనది!

ఇక్కడ మరొక ముఖ్యమిషుయం గురుంచుకోవాలి. పరిసరాల పరిశుభ్రతతోపాటు, అంత రంగశుభ్రత అంటే, మనిషి మనసు, ఆలోచనలు నిర్మలంగా ఉండడం కూడా దాలా అవసరం. ఎందుకంటే మనసులోని మాలిన్యం అన్విటికన్నా ప్రమాదకరమైనది. మనసు నిర్మలంగా, మనలోని భావాలు స్వచ్ఛంగా ఉంటే బాహ్య పరిశుభ్రత సులభంగా అలవడుతుంది. ఈ విషయం గురించి మహాత్మగాంధీ ఇలా అన్నాడు: “పరిశుభ్రత పాటించడం అంటే బాహ్య పరిశుభ్రతా, అంతరంగిక పరిశుభ్రతా రెండూ పాటించడం. సత్యమే స్వచ్ఛతసారం. సత్యం సైర్పుల్యానికి మరో పేరు.”

అందుకే పరిశుభ్రతను దేవుడితో సమానంగా చెబుతారు.

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

సంపాదకుడు : విశ్వం

హీరోస్ అఫ్ ఇండియా క్రీడలో పాల్గొని ఆక్రమణియమైన బహుమతులు గెలుచుకోండి!

హీరోస్ లెఫ్ ఇండియా - 24

1 మా గురువు ధోమ్యముని పంటపాలాలు మనిగిపోకుండా కాపాడతానికి తెగిన కట్టకు నేనే అడ్డగా పదుకున్నాను. ఉత్తరోత్తరా నేనూ గొప్ప మునినయ్యాను. నా పేరేమీటి?

2 నేను ఎనిమిది వంకరలతో పుట్టాను. వాగ్యాదంలో వందిమునిని ఓడించి మా తండ్రిని రక్కించాను. నేనెవరో మీకు తెలుసా?

3 బుచ్చికముని కుమారః రోనేను మధ్యముణ్ణి. విశ్వామిత్రుడు నా పినతండ్రి. భక్తి కారణంగా, బలి ఇవ్వబడుడం నుంచి రక్కించ బడ్డాను. నా పేరేమీటి?

4 వేదుడి ఉత్తమశమ్యణ్ణి. గురుపత్రి కోసం భూగర్జుం నుంచి బంగారాన్ని తిరిగి తీసుకు వచ్చాను. నా పేరు మీకు తెలుసా?

5 నేను కురుపాండవుల గురువు కుమారుణ్ణి. విలువిద్యలో ఘటికుడినైన నేను చిరంజవిని. నా పేరు చెప్పండి చూడ్చం.

మన పురాణాలలోని కొందరు బాలవీరుల గురించి ఇక్కడ ప్రస్తావించాం. వాళ్ళు మీకు తెలుసా?

అన్ని సరైన సమాధానాలు గల ముడు ఎంట్లేలు సైకిల్చర్లు బహుమతులుగా అందుకుంటాయి!*

ప్రతి ప్రశ్నకు దిగుబడుతున్న చూపించే బీ సమాధానాలను స్వీచ్ఛగా రాయండి. ఈ రథగుర్తి మీకు జాలా ఇష్టమైన పురాణ బాలవీరుడు ఎవరు? ఎందుకు? ఆన్ని మిమూలసు పదిపదాలకు మించుండా రాయండి. నా అభిమాన పురాణ బాలవీరుడు:

పాల్గొనేవారి పేరు:

వయసు: తరగతి:

చిరునామా:

పిన్: శాస్త్ర:

పాల్గొనేవారి సంతకం:

తల్లి/తండ్రి సంతకం:

ఏమాలసు పూర్తిగా సింపాక, ఈ పేజీ క్రితిరించి 2003 అక్షోబర్ 5వ తేదీలోగా అందేలా ఈ చిరునామాకు పంపండి:

హీరోస్ అఫ్ ఇండియా క్రీడలో-24

చందులూ ఇండియా లిమిటెడ్

82, దిష్టన్స్ అఫ్సర్స్ కాల్సీ

రూప్పురూపంగర్, వెస్ట్ మెయి-600 097.

సూచిలు:

1. 8-14 ఏళ్ళ లోపు పచుపు ప్రిల్లిలందరూ ఈ పేజీలో పాల్గొనచు.
2. ఈ పేజీలో వచ్చే అన్నిభాగాలు ఎంట్లే నుంచి ముగ్గురు విజేతలు ఎయిక చేయబడారు. విజేతలు వారికి తగిన స్థానాల్లో ఉంచాలి. అందుకుంటారు. స్థానాలు ఇంట్లేలు ఒక్కిప్పుర్కు ఎక్కువ వచ్చేస్తున్నాయి, నా అభిమాన హీరోస్ ఏపర్కు అధారంగా విజేతలు ఎయిక చేయబడారు.
3. న్యాయమైతేతలరే తుచ్ఛి స్థానం.
4. ఈ మధ్యమంగా ఎలాంటి ఉత్తర స్థాన్యూత్తరాయాజయబడుత్త.
5. విజేతలకు మధ్యమాన్ని పేస్తున్నాడా తెలియుచేస్తాము.

మనుషులకు పక్కి
ఉచ్చాగించండి!
ఎహిమతులు గలుచుండి!!

బాల రచయితలకూ - చిత్రకారులకూ ఆహ్వానం

పిల్లల ప్రత్యేక సంచిక

(నవంబర్ 2003)

బాల రచయితలకు: ఈ నీ కథలను ఆలోచించి ఇదు మధురపదాలకు మించుండా రాశి, తగిన పేరు పెట్టి పంచండి. తెలుగు, తమిళ, క్షుద్రం, మలయాళం, హిందీ, బెంగాలీ, ఒరియా, మరారీ, గుజరాతీ, ఇంగ్లీషు భాషలలో ఏ భాషల్నినొ సరే ఒక్కిక్కరు మూడు ఎంతో మతు పంచమచ్చు. ఎంపికలున కథలను, సమంబర్ 2003 పిల్లల ప్రత్యేకసంచికలో ప్రచురిస్తాము.

బాల చిత్రకారులకు: సుప్రసిద్ధ వౌణిక/చారిత్రక దృశ్యాల్సి (వాటి వివరణతో) చిత్రంగా/వర్షచిత్రంగా వేసి మాకు పంపాలి. ఎంపికలున చిత్రకారులను మా ఖర్చులతో చెన్నయేకి రప్పించి, ప్రత్యేక సంచిక కోసం ఎంపికలున బాలల రచనలకు వాళ్ళచేత చిత్రాలు వేయస్తాం.

ఎంతో మాకు చేరమణిన ఆఖరు తేదీ: సెప్టెంబర్ 15, 2003.

ఉత్సవ రచనలకు, చిత్రాలకు అకర్షణియమైన బహుమతులు ఉంటాయి!

ఫోన్: మీ ఎంటోలతోపాటు మీ పోస్టోర్ సైజు భార్టో ఒకటి జతచేసి పంచండి.

కింది కూవనను వివరాలతో పూర్తిచేసి, మీ ఎంటోకి జతచేసి పీర్లల ప్రత్యేకపంచిక పోటీ, చందులు ఇండియా లిమిటెడ్, 82, డిఫెన్స్ అఫీస్‌కాలని, కొట్టులాంగర్, చెన్నాయి - 600 097 చిరునామాకు పంచండి.

పేరు: వయసు/పుట్టిన తేదీ :

తరగతి: పార్ట్‌కాల :

ఇంటి చిరునామా :

ఎంతో వివరాలు :

1.
2.
3.

పైనకుపురచిన ఎంతోలు, మా అబ్బాయి/అమ్మాయి స్వయంగా మరిపురిసాయం తెలుండా రాసిని/మేనవి అని త్రుపురుస్తున్నాను. ఎంపికలున ఎంతోలను తెలుగు భాషలోనూ, ఇతరభాషలలోనూ ప్రపురుణ మరియు ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాలో వాయికునే పూర్తికావ్యులు చుండుమాలంగా సమృతిస్తున్నాను.

పార్ట్‌గా అబ్బాయి/అమ్మాయి సంతకం

తల్లి/తండ్రి సంతకం

దళాధిపతి అభిప్రాయం!

సౌమీరదేశాన్ని అనంతవర్గు అనే రాజు పాలించే కాలంలో, ఆయన కొలువులో చంద్రపాలుడనే అశ్వదళాధిపతి వుండేవాడు. సౌమీరదేశానికి అప్పుడప్పుడు పారుగు రాజ్యాలతో చిన్నా పెద్ద యుద్ధాలు జరుగుతూందేవి. ఆ యుద్ధాల్లో చంద్రపాలుడు, అశ్వసైనికులతో శత్రువుల మీద దాడి చేయడంలో అమోఘమైన ప్రాపీణ్యం కనబరచేవాడు. ఆ కారణంగా, దురాశకోద్దీ సస్యశ్యామలమైన సౌమీరదేశం మీద దాడి చేయడానికి శత్రురాజులు జంకుతూండేవారు.

కాలక్రమాన చంద్రపాలుడు, రాజు కొలువులో వార్ధక్యదశకు చేరుకున్నాడు. ఇక తను విఛాంతి తీసుకోవడం మేలని భావించిన అతడు, రాజుకు ఆ సంగతి చెప్పి, తనను పదవీ విరమణకు అనుమతించవలసిందిగా కోరాడు. రాజు చేసేది లేక, అతడి కోరికను అంగీకరించదలచి, “అవను, చంద్రపాలా! నీ కోరికను కాదనలేను. కానీ, నీ తర్వాత అశ్వదళాన్ని నడుగల సమర్థుడు గౌరీనాథుడనుకుంటున్నాను. అతణ్ణి గురించి, నీ అభిప్రాయమేమిటి?” అని అడిగాడు.

“గౌరీనాథుడు అందుకు అన్నివిధాలా తగిన సమర్థుడని, నా అభిప్రాయం,” అన్నాడు చంద్రపాలుడు.

ఆ వెంటనే, రాజుకు సమీపానే తన్న ప్రధానమంత్రి, “గౌరీనాథుడా! అతడికి నీ పట్ల సదభిప్రాయం లేదే,” అన్నాడు.

దానికి చంద్రపాలుడు, “మహారాజుగారు అడిగింది, గౌరీనాథుడి గురించి, నా అభిప్రాయం. నన్ను గురించి, అతడి అభిప్రాయమేమిటో కాదుగదా!” అన్నాడు.

Sankar

మంచితనపు మహాత్మ

రామాపురనివాసి అయిన విష్ణుస్వామి, పిల్లలు చిన్నవాళ్ళగా పండగానేజమీందారు ప్రాపకం లభించి కృష్ణపట్టణానికి కాపురం మార్చాడు.

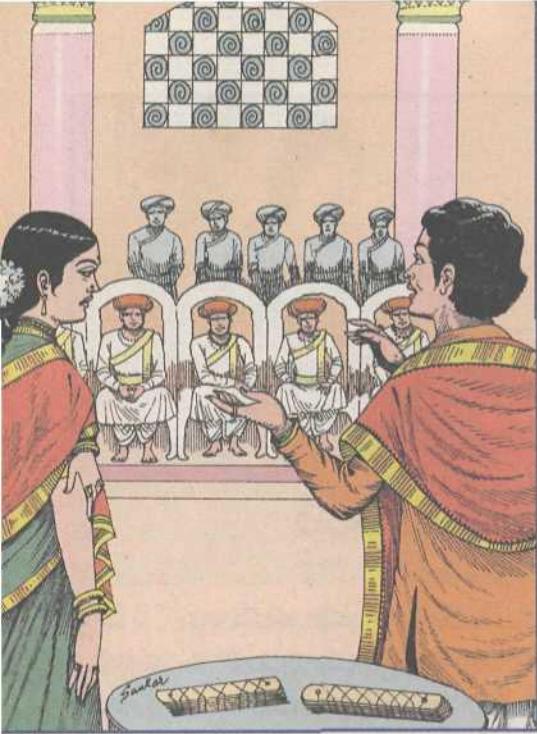
ప్రస్తుతం ఆయన కుమారెలిద్దరికి పెళ్ళిపుట్టు కాగా, ఉన్న ఒక్కగానేక్క కోడుకు మాధవస్వామి పెళ్ళిదువాడయ్యాడు. పండితుడూ, దాసకేలీ అయిన విష్ణుస్వామి పేరు ప్రతిష్ఠలూ, తండ్రికి మించిన తనయుడిగా మాధవస్వామి పాండిత్యం చూసి అతడికి పిల్లనిస్తామంటూ అనేకులు రాశాగారు.

ఈ స్థితిలో ఒకనాడు విష్ణుస్వామి భార్య అలమేలు కొడుకుతో, “నాయనా! నీకు పిల్లనిస్తామంటూ ఎంతమంది వస్తున్నారో చూస్తున్నావు గదా! ఇంకా అలస్యం చేయ కూడదు. ఈ సందర్భంగా నీకోక ముఖ్యవిషయంచెప్పాలి,” అన్నది.

మాధవుడు, తల్లిమాటలకు కాస్త ఆశ్చర్య పడుతూ, “ముఖ్యమైన విషయమా! ఏమి టమ్మా అది?” అంటూ ప్రశ్నించాడు.

“విను,” అంటూ అలమేలు, “నీ చిన్న తనంలో మనం రామాపురంలో ఉన్నప్పుడు, మన పారుగున వెంకటావధాన్నగారి కుటుంబంపుండేది. ఆయనకు ఐదుగురు ఆడ పిల్లలు సంతానం. లక్ష్మీసురస్వతులిద్దరూ ఆయన్ని చిన్నచూపు చూడటం వల్ల, ఆ కుటుంబానికి మేం అడ్డాడడ్పా సహాయ పడతూ వుండేవాళ్ళం. వాళ్ళమూడో అమ్మాయు శ్రీలక్ష్మీ అప్పటికి ఐదు సంవత్సరాలపిల్ల. చూడముచ్చటిన రూపంతో చురుగ్గా తిరుగుతూండే ఆ పిల్లను నేను, నా కోడలు అంటూ ముద్దుచేసి, మీతే సమానంగా చూసేదాన్ని. చివరికి, ఆ ఊరు నుంచి కృష్ణపట్టణానికి కాపురం మార్చే ముందు, అవధాన్నగారి భార్య ఊరికి బాధపడుతూంటే ఓదారుస్తూ, శ్రీలక్ష్మీని తప్పకుండా నా కోడల్ని చేసుకుంటానీ, బాధపడుస్తే చెప్పాను. మీ నాన్నగారు కూడా అందుకు సంతోషంగా తన సమ్మతి చెప్పారు. అందుచేత, ఇప్పుడు మిగిలిన పెళ్ళిసంబంధాల గురించి ఆలోచించేముందు,

లక్ష్మీగాయత్రి

ఒకసారి రామాపురం వెళ్లి పిల్లలని చూసి వద్దం,” అంటూ ముగించింది.

ఆ తరవాత, తల్లి మాటల్ని నిర్ణయింత పోతూ విన్న మాధవుడు, కొంతేస్తు వోనంగా ఉండుకుని, “మాట ఇచ్చిన వాళ్లు నాతో మీరీమాట ముందుగానైనా చెప్పి వుండ వలసింది!” అంటూ బాధుడ్దుడు.

అలమేలు, మాధవుణ్ణి సంగతేమిట్ చెప్పమని రెండు మూడుసార్లు అడిగిన మీదట, మాధవుడు, “అమ్మా! మనది విద్య తుగ్గటుంబం. అందువల్ల, మన ఇంటికి రాబోయే కోడలు కూడా విద్యాంసురాలూ, సుగుణవతీ అయివుండాలన్నది, నా అభి ప్రాయం. అందుకే, రామశర్యగారు తన కూతురు శారదను నాకిచ్చి వెళ్లి చెయ్యాలన్న కోరికతో సూచనప్రాయంగా అడిగినప్పుడు

నేను అదే ధోరణిలో, నా అంగీకారాన్ని తెలియజేశాను. ఆయన నవరాత్రులు అయిన వెంటనే ఇక్కడికి వచ్చి, మీతో మాట్లాడతా నన్నాడు,” అని చెప్పాడు.

అలమేలు ఆ మాటలు విని నోరు మెడప లేకపోయింది. ఇటీవల రాజధానిలో జిరిగిన విద్యాతృభలకు మాధవుడు వెళ్లి వచ్చి నప్పటి సుంచి, అతడి సుంచి తరు రామశర్య శారదుల గురించిన ఏదో ఒక ప్రస్తావ మున్నే పున్నది.

రామశర్య రాజాస్థానపండితుడు. ఆయన తన కుమారై శారదను విద్యాతృలో తనకు సాటివచ్చేదానిలా చేశాడు. ఆస్థానంలో జిరిగిన విద్యాతృభలలో, ఆమె చాలామంది పండితులను, తన శాప్రజ్ఞాన, వాక్యటిమలతో ఓడించి, చివరకు మాధవుడి దగ్గర తన ఓటమిని అంగి కరించింది. తన కూతుర్చి ఓడించిన మాధవుణ్ణి, రామశర్య ప్రత్యేకంగా అభినందిస్తూ, తన ఇంటికి విందుకు ఆహ్వానించాడు!

తల్లి ముఖంలో భావాలు గమనించిన మాధవుడు, “నేను స్వతంత్రించి ప్రవర్తి స్తున్నానని మీరు అపోర్ధం చేసుకుంటారేమో అన్న భయంతో, రామశర్యగారు తన కూతురి గురించి ప్రస్తావించిన సంగతి చెప్పలేదమ్మా! అంతేగాని, మీ పట్ల అగోరవభావం మాత్రం కించిత్తూ లేదు,” అన్నాడు.

అలమేలు భారంగా నిట్టూర్చి, “సరే, మొదట ఇదంతా మీ నాన్నగారికి చెప్పనీ. ఆ తర్వాత ఏం చెయ్యాలో ఆయనే నిర్ణయి స్తారు,” అన్నది.

అయితే, విష్ణుస్వామికూడా, వెంటనే ఏ విషయమూ తేల్చి చెప్పలేని సందిగ్గావఫలో

పడ్డదు. తల్లిదంతులిద్దరి మనస్థాతీ గమ నించిన మాధవుడు చివరకు తనే నిర్ణయం తీసుకుంటూ, తల్లితో, “అమ్మా! నువ్వు అవ ధాన్నగారి కుటుంబానికిచ్చిన విధంగా, నేను, శర్యారికి మాటేమీ ఇవ్వలేదు. అందుచేత, మనపెళ్ళిముందు శ్రీలక్ష్మిచూసి వ్యాం,” అన్నాడు.

మంచిరోజు చూసుకుని, ముగ్గురూ కలిసి రామాపురం వెళ్ళారు. హరాత్తగా వచ్చిన విష్ణుస్వామి కుటుంబాన్ని చూసి, అవధాన్న దంపతులు మొదట ఆశ్చర్యపోయినా, తర్వాత వారి రాకలోని ఆంతర్యం తెలుసుకుని చిన్న బోయారు.

ఆ తర్వాత కొంతసేపటికి అవధాన్న బాధగా, “విష్ణుస్వామీ! ఏనాడో చేసిన వాగ్గా నాన్ని ఇంతగా గుర్తుపెట్టుకుని మీరు వస్తారని, మేం కలలో కూడా అనుకోలేదు. ఇప్పుడు మీ మంచితనానికి తగినవిధంగా కృతజ్ఞత చూపలేనుదుకు బాధగా పుస్తది. శ్రీలక్ష్మీగుడ ఈ కృణానమా దగ్గరవుండి వుంటే, మారాలో చునలేకుండా కాశ్య కడిగి కన్యాదానం చేసి వుండేవాళ్ళం!” అన్నాడు.

ఈ జవాబు వింటూనే విష్ణుస్వామి, “ఎమైంది శ్రీలక్ష్మీ?” అన్నాడు ఎంతగానో అదుర్దాపడుతూ.

దానికి అవధాన్న, “మీరు కృష్ణపట్టా నికిపెళ్ళి పోయిన నెల రోజులకు, నిస్సంతు అయిన ఒక పండితుడు సంతానార్థం, ఇక్కడి రంగనాథస్వామిని దర్శించుకోవాలని భార్యతో పాటు వచ్చాడు. అది మండు మేఘవికాలం. ఆ పండితుడూ, భార్య స్వామి

దర్శనం ముగించుకుని ఆలయం నుంచి తిరిగి పస్తా, ఎండ తీపుతకు డస్సిపోయి విశాంతి కోసం ఇంటి వీధి అరుగులమీద వేపచెట్టు నీడలో కూర్చున్నారు. ఇంటి నడ వాలో వుండి అది గమనించిననేనూ, శ్రీలక్ష్మీ వాళ్ళను లోపలికి రమ్మని పిలిచేంతలో, బాగా అలసిపోయిన పండితుడి భార్య మూలు గుతూ సామ్మసిల్లి పడిపోయింది.

“ఆ మరుక్కణంనేనూ, నా భార్య, శ్రీదేవి - ఆ పండితుడి సాయంతో ఆమెను ఇంట్లోకి చేతుల మీద మోసుకువచ్చాం. ఆ తర్వాత మన ఊరి ఘనవైద్యుడు పెంకటాచారి వారం రోజులపాటు చేసిన చికిత్స, పెద్దవాళ్ళం మా అందరికన్నా ఎక్కువగా శ్రీలక్ష్మిచేసిన సపర్య లద్వారా పండితుడి భార్య స్వాస్థాల్చంది. ఆ తర్వాత తాపీగా ఒక కుటుంబాన్ని గురించిన

విపరాలు రెండవ కుటుంబం వాళ్ళం తెలుసు కున్నాం,” అని ఆగాదు.

“అంతా బాధున్నది, అవధాన్నా! ముంద లక్ష్మి సంగతి నాన్నక ఒక మాటలో చెప్పు,” అన్నాడు విష్ణుస్వామి.

“ఆదే చెప్ప వస్తున్నాను. ఆ పండితుడు శ్రీలక్ష్మిని దగ్గరకు తీసుకుని ఆప్యాయంగా తల నిమురుతూ, ‘సంతానార్థం వేడుకునేందుకువచ్చిన మాకు, ఏకంగా సర్వగుణ సంపన్మరాలయిన ఆరేళ్ళ కుమారైను రంగ నాథుడు ప్రసాదించాడేమో అన్నభావం నాచిన్నబుద్ధికి తోస్తున్నది. ఈ చిట్టీ తల్లిని మాకెందుకు దత్తు ఇవ్వగూడదు!” అంటూ ఆ పండితుడు కళ్ళనీళ్ళపర్యంతమైపోతూ కోరాడు. సరే, పిల్లలు తుకు భాగుంటుంది కదా అనుకుని గుండె రాయి చేసుకుని శ్రీలక్ష్మిని వారికి దత్తత ఇచ్చేశాం,” అన్నాడు.

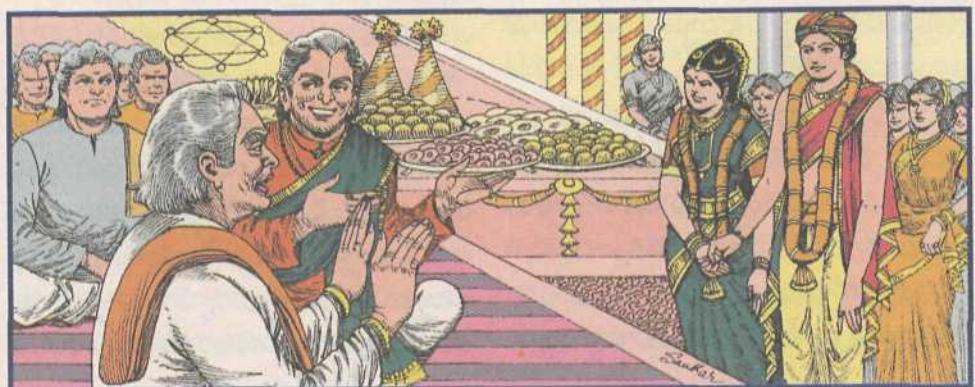
“శ్రీలక్ష్మిని దత్తు తీసుకున్న పండితుడి పేరేమిటి?” అంటూ విష్ణుస్వామి, మాధురుడు ఒకేసారి ప్రశ్నించారు.

అందుకు అవధాన్నా, “అయిన పేరు రామశర్మ, లక్ష్మిని దత్తు తీసుకున్నాక అయి

నకు రాజాదరణ లభించింది. దత్తత తీసుకునే సమయంలో ఆయన పిల్లలేరును తన అభిరుచి ప్రకారం లక్ష్మిశారదగా మార్పు కున్నాడు,” అని చెప్పాడు.

తను మాట ముగించే లోపలే విష్ణుస్వామి, భార్య, కుమారుడూ ఎందుకంతగా ఆనంద పడిపోతున్నారో తెలియక, మొదట అశ్వర్య పోయాడు అవధాన్నా. కానీ తర్వాత విష్ణుస్వామి ద్వారా సంగతి సందర్భాలన్నీ కుట్టంగా తెలు సుకుని, ఒక్కాలప్పాన్నాక ఆయనకుటుంబం యాహస్యందీ చాలా సంతోషించారు.

ఇది జరిగినరెండుసెలలకు, నూతనదంప తులైన శారదనూ, మాధవుణ్ణి ఆశీర్వదిస్తూ రామశర్మ, విష్ణుస్వామితో, “చూశారా, బావ గారూ! మంచిమనసుతో మనిషి చేసే పనులకు ఎంతటి మహత్తున్నదో! ఆ రంగనాథుడే, మీరు ఏనాడో వదిలిపోయిన రామపురానికి మాచేత్ ప్రయాణం కట్టించి, ఇటు మాచెల్లెలు అలమేలు కోరికా, అటు మాధవుడి జీవితాశయం-అన్ని చక్కగానెడమేలా చేశాడు. మంచి తనపు మహత్తు ఆంటే ఇదీ!” అన్నాడు అమితానందంతో.

మాయసరోవరం

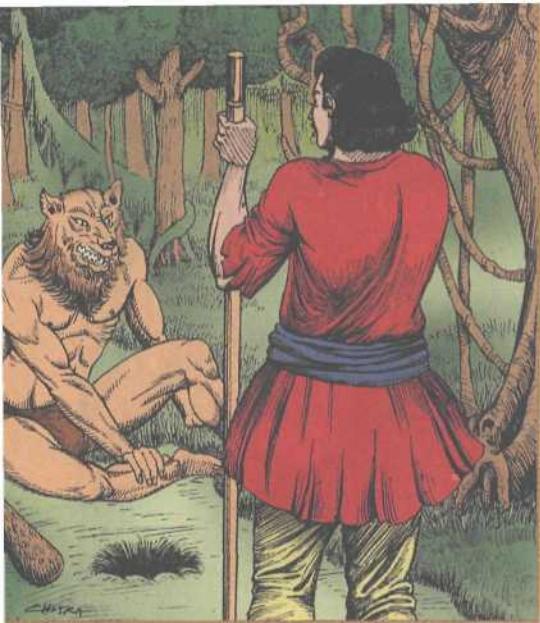
20

[జయశిలుణ్ణి, మాయసరోవరేశ్వరుడు తనవెంట తీసుకుపోతున్నాడని తెలిసి, సిద్ధసాధకుడు బయలుదేరబోతున్నసమయంలో, జలవృక్షాక్షసులను గురించిన వార్తావారికి చేరింది. రాజు కనక క్షుడూ, సాధకుడూ వెళ్లేసరికి జలవృకులతో ఘుర్చాయిపడుతున్న దేవశర్మ ఇతరులూ కనిపించారు. పారిపోతున్న జలవృకులను నరభక్తకులు పెంటబడి తరమసాగారు.

-తరువాత]

తమ ఆకలి తీర్చుకునేందుకు, జలవృక రాక్షసుల్లో ఏ ఒకరిద్దరినైనా పట్టుకోవాలనే ఉత్సాహంలో, నరభక్తకులు పరిగెత్తుతున్నారే తప్ప, రాక్షసులు తమను ఏ మార్గాన తీసుకుపోతున్నదీ వాళ్ళు గమనించటం లేదు. ఆ సమయంలో ఇద్దరు జలవృకులు గుబురుగావున్న ఒక ఎత్తుయిన చెట్టుకోమ్మల్లో దాగివుండి, ఈ జరుగుతున్నదంతా గమనిస్తానే వున్నారు. వాళ్ళు, తమ రాజైన జలవృక్షాథుడు పంపగా, ఉదయం నుంచి ఆ ప్రాంతాల వేగు కాస్తున్నారు.

చెట్టుమీది జలవృక్షాక్షసుల్లో ఒకడు, తన పక్కనున్నవాడితే, “ఒరే, మన రాజుకు శత్రుబలం ఎంత పెద్దదో తెలిసినట్టు లేదు. ఇంతకుముందు సరోవరంలో జరిగిన యుద్ధంలో, ఆ మాయసరోవరం రాజు బంట్ల నందర్చీ, తన్న తరిమేళాం గాని, అతడికి మరికొందరు సాయం వస్తున్నట్టున్నది!” అన్నాడు. రెండో జలవృక్షాక్షసుడు, మొదటి వాడు ఇంత మాటలాడినా, వినిపించుకున్నట్టే లేదు. వాడి దృష్టి, మాయసరోవరం కేసి పారిపోతున్న తన జాతివాళ్ళమీదా, వెనక

వస్తున్న నరభక్తకులమీదే కాక, మరికొంచెం దూరంలో కొయ్యకాలుతో కుంటుతూ, చేతి కర ఊతంతో నడిచివస్తున్న, హారణ్యపుర సేనాని కొడుకు మంగళవర్య మీద వున్నది.

జలవృకుడు తన తోటివాడికి కుంటి మంగళవర్యను చూపుతూ, “ఒరే, వీళ్ళి పట్టు కుపోయి మనరాజుగారి ముందు పెడితే ఎలా వుంటుండంటావు? వీటి నుంచి, కొత్తగా ఈ అరణ్యానికిచ్చిన రాజు వెంట ఎంత బలగం వున్నదో తెలుసుకోవచ్చు,” అన్నాడు.

“అది బాగానేవుందిగాని, మరి రెండు గుంపులై, మాయాసరోవరం కేసి పోతున్న శత్రువుల మాటేమీటి? వాళ్ళను ఒక కంట కనిపెట్టి వుండి, వాళ్ళు ఏం చేయబోతున్నారో మనరాజును ముందుగా పొచ్చరించవద్దా?” అన్నాడు రెండో జలవృకుడు.

“ఆ పనేదో నువ్వు చూడు. వాళ్ళు పోతు న్నది మాయాసరోవరంకేసి. అందులో తెలియ

రానిరూస్యం అంటూ ఏమీ లేదు. నేను ఈ సాటువెధవను భుజాన వేసుకుపోయి మన రాజుగారికి చ్చప్పచెయుతాను,” అంటూ మొదటి జలవృక్రాక్షసుడు, చెట్ల కొమ్మల్లోంచి దిగి, మంగళవర్యకు వెనకగా నడవసాగాడు.

మంగళవర్యతనకు రానున్న ప్రమాదాన్ని గురించి శంకించే స్థితిలో లేదు. కాళ్ళున్న వాళ్ళూ, గుర్రాలున్నవాళ్ళూ, హడావిడిలో తన మాట మరిచి, మాయాసరోవరం కేసి పోతున్నారు. తాను వెనకబడిపోయాడు! సాధ్యమైనంత త్వరగాసరోవరాన్ని చేరి, అక్కడ జలవృక్రాక్షసులతో జరగబోయే యుద్ధంలో తనూ తప్పక పాల్గొలి. ఒక మనిషి వీరు డునో కాదో నిర్ణయించేది కాలూ, కత్తి కాదు; గుండెబలం!

మంగళవర్య ఇలా అలోచిస్తూ పోతున్నంతలో, వెనకనుంచి పెద్దచ్చుడై, అతడు చ్చున తల తీపి చూశాడు. జలవృక్రాక్షసుడు అతటిటి వెనకనుంచి హలాత్తుగా మీదుడి పట్టుకుండా మనే ఆదుర్లో, తను సదుస్తున్న దారి ఎలా వున్నదో చూసుకోకపోవటంతో, వాడి కుడి కాలు లోతైన ఒక నెరెలో పడగానే, వాడు ముందుకు తూలటంతో రాతిగద పోయి దూరంగా పడింది. వాడు నిశ్శబ్దంగా కాలును బయటికి లాక్కుండామని ప్రయత్నించాడు గాని, వాడుపడ్డ పాటుకు అది మోకాలిదగ్గిర బెటికిపోయింది. జలవృక్రాక్షసుడు బాధతో గొంతెత్తి, “హా, జలవృకూఢా, నువ్వే శఱ్యాం!” అంటూ పెద్దగా అరిచాడు.

మంగళవర్యకు తనకు ఎంత స్వల్పంలో ప్రమాదం తుప్పిపోయిందో అధ్యోయింది. అతడు జలవృకుడి దగ్గిరకుపోయి, “ఒరే, నన్ను

పట్టుకోబోయి నువ్వు కాలు విరగ్గట్టుకు న్నాపు, మంచి శాస్తే జరిగింది. ఇప్పుడు నీక్కు వలసింది పైద్యసహయం. ఎక్కడే వున్న మీ రాజు జలవృక్షాథుడు నీకు చేయగలిగిందేమీ లేదు. ఇంతకుపూర్వం మీ జలరాక్షసులు, సరో వరేశ్వరుడి భవనాలమీద దాడిచేశారుగదా? అందులో ఎముగలివారు? నిజంచెంతి, సంజీ విలాంచి మూలికలతో నీ విరిగిన కాలుకు కట్టుకట్టి, నడిచేలా చేస్తాను,” అన్నాడు.

ఆ మాటలకు జలవృక్షుకుడు మూలు గుతూ జవాబివ్వబోయేంతలో, చెట్టుకొమ్మల్లో వుండి ఇదంతా చూసిన జలవృక్షుడి తోటి వాడు, రాతిగదను పైకెత్తి పట్టుకుని కేకలు పెడుతూ, “ఒరే, మాయాసరోవరేశ్వరుడి బంటూ! నినీ క్షణంలోనే, ఈ లోకం నుంచి ప్రయాణం కట్టిస్తాను,” అంటూ వేగంగా రాశాగాడు.

మంగళవర్యమెరుపు వేగంతో తన ఊత కర్పరిఫిని పట్టుకుని పైకి గుంజాడు. లోపలి నుంచి తళతళ మెరుస్తన్న పదునైన కత్తి బయలికి వచ్చింది. అతడు, ఆ కత్తిని కాలు విరుచుకున్న జలవృక్షరాక్షసుడి కంరం మీద పెట్టి, తనను సమీపిస్తున్న జలవృక్షుడితో, “ఒరే, నేను ఒకటినుంచి మూడు అని పలికే లోపల నువ్వు రాతిగదను దూరంగా పారేసి, మోకాళ్ళమీద పాకుతూ నన్ను సమీపించాలి. అలా చేయకపోయావో ముందు నీ నేస్తగాది తల తగిపోతుంది. తరవాత నీ వంతు! ఇదిగో, ఒకటి, రెండు...” అన్నాడు.

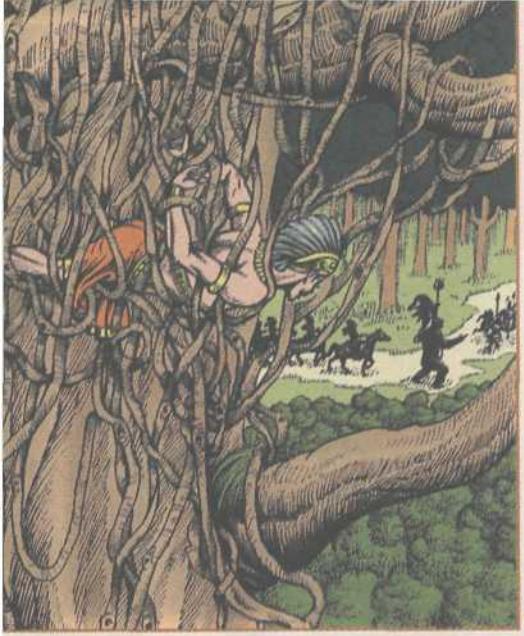
మంగళవర్య మూడు అనే లోపల జలవృక్షుడు రాతిగదను దూరంగా విసిరి, మోకాళ్ళనూ, చేతులనూ నేలమీద అనించి, “లొంగి

పోయాను. నా మిత్రుణ్ణి చంపకు!” అన్నాడు వటికిపోతూ.

“ఒరే, నీటితోడేలు వెధవ్యయినా, నీ స్నేహధర్యం మెచ్చడగింది. నా వెంటరా నీకు టిప్పథిపత్రాలు చూపుతాను,” అంటూ మంగళవర్య, దాపుల్లో చిత్త ఒత్తుగా పెరిగిన పాదలూ, చిన్నచిన్న మొక్కల్లోకి దారితీశాడు. మంగళవర్య అక్కడ కొన్ని పండుటాకులూ, చిగుట్టుకొని, వాటిని అరచేతుల్లో మర్దించి, ఉండజేసి, దాన్ని జలవృక్షరాక్షసుడికి ఇస్తా, “ఒరే, ఈ బెషధాన్ని నీ మిత్రుడి మోకాలికి అంటించి, కట్టు కట్టు. వాడు ఊచోటనే కనీసం పన్నెండు గంటల పాటు కదలకుండా పుండాలి. అలా చేయక పోయాడో, మోకాలు వరకూ తెగనరకపలసి వస్తుంది,” అన్నాడు.

ఆ మాటలకు జలవృక్షరాక్షసులిద్దరూ ఏడ్చు ముఖాలు పెట్టారు. వాట్టు అరణ్యంలో ఏదో ముఖమైన పనిమీద తిరుగుతున్న

“ఓహో, నువ్వు బతికే వున్నావన్నమాట! చాలా సంతోషం. కిందికి దిగి రావటానికి, దాపుల్లో ఏడైనా కొమ్మెడుతం దొరకలేదా?” అన్నాడు మంగళవర్గు.

హంసలరథం తోలేవాడు అపునన్నట్టు తల పూపి, “వర్మా కొంచెం మెల్లగా మాట్టాడు. యమకింకరుడిలాటి వాడోకడు భయంకర మైన నరవానరాన్ని ఎక్కి, ఈ మార్గానే వస్తు న్నాడు. అతడిపెంట కొందరు సైనికులు కూడా వున్నారు. ఏశ్వరు మన శత్రువులైన జయశీలుడూ, సాధకుడూ అనుకుంటాను,” అన్నాడు.

మంగళవర్గుకు ఆ మాటలు వింటూనే ఉత్సాహం కలిగింది. ఆ వచ్చేవాళ్ళలో వైద్య దేవుడని పిలపబడే దేవశర్పకూడా వుంటాడు. ఇప్పుడు వాళ్ళతో కలిసి, సాధ్యమైనంత త్వరగా మాయాసరోవరాన్ని చేరపచ్చు!

“ఒరే, బాబూ, ఇప్పుడు వాళ్ళమనకు శత్రువులు కారు; కానీ మిత్రులవునో కాదో మాత్రం నాకు తెలియదు. మాయాసరోవరేశ్వరుడు, ఆ జయశీలుడనే అతన్ని పట్టుకుని, సరోపరు జోడి వెళ్ళాడని తెలిసింది. ఇక ఇప్పుడు నువ్వు చెప్పే వీళ్ళలో మనవాడైన వైద్యదేవుడున్నాడు; సేను ఒంటి కాలివాళ్ళి, చెట్టెక్కలేను. నువ్వు దిగలేవు. ఆ వచ్చేవాళ్ళను చప్పట్లు చరిచి పిలువు,” అన్నాడు మంగళవర్గు.

వైద్యదేవుడు, ఆ సరవానరం ఎక్కి వచ్చేవాడి పెంట పున్నాడని తెలియగానే రథం తోలేవాడికి ప్రాణం లేచి వచ్చింది. తను మరికొడ్డికాలం అలా చెట్టుకొమ్మల్లో చిక్కుకుపోయి వుంటే, ఏ నరభక్షకులో, జలవృక్షరాక్షసులో తనను హతమార్చి వుండేవాళ్ళు!

రనీ, అడిగినా నిజం చెప్పరనీ అనుకుంటూ మంగళవర్యు ముందుకు కదిలాడు. అతడు కొంతకాలంపాటు మాయాసరోవరంలో నివ సించినవాడు. అతడికి అక్కడికి వెళ్ళిందుకు ద్విషదారి ఏదోతెలుసు. కానీ, కొయ్యకాలుతో, ఎత్తుపల్లలుగా వున్న నేలమీద నడవటం అతడికి చాలా ప్రయాసగా వున్నది.

మంగళవర్యు ఆలా కుంటుతూ, నాల్గుడు నిమిషాలకాలం నడిచేరికి, అతడికి ఒక ఎత్తయిన చెట్టుమీద నుంచి, “మంగళవర్యా!” అన్న పిలుపు వినిపించింది.

ఇదేరకం వృక్షపిశాచి, అనుకుంటూ అతడు తలపెత్తి చూశాడు. కొమ్మలమీద, అల్లి చిల్లిగా పున్న అడవితీగలలో చిక్కుకుని, ఒక మనిషి అతడికి కనిపించాడు. వాడు మాయాసరోవరేశ్వరుడి హంసలరథం తోలేవాడు. ఆ రథం ఆకాశంలో తలకిందులైనప్పుడు, వాడు దానిలో నుంచి జారి, ఆ చెట్టుపైగల అడవి తీగల్లో చిక్కుకుపోయి, చాపు తప్పుకున్నాడు.

రథంతోలేవాడు, తానున్న చెట్టుకు కొంచెం దూరంగా పోతున్న సిద్ధసాధకుడూ, రాజు కనకాక్షుడూ, అతడి వెంట వున్నవాళ్ళనూ ఉధైంచి, పెద్ద గొంతుతో, “అయ్యలారా, నన్న రక్షించండి! ఇక్కడ చెట్టు చించు కొమ్ముల్లోని, అడవి తీగల్లో చిక్కబడిపోయాను,” అంటూ అరిచాడు.

అంతదూరం నుంచి వచ్చిన ఆ కేకను ముందుగా తన వాడిచెవులతో నరవానరం విన్నది. ఆవెంటనే అది ఆగి, తలత్తి మూస్తూ, భుజాలమీద వున్న సిద్ధసాధకుడికి సాంజ్ఞ చేసింది. అంతలో రథం తోలేవాడు, మరోక సారి పెద్దగా కేకపెట్టాడు.

ఈసారి వాడి కేకను అందరూ స్పష్టంగా విన్నారు. దేవకర్మ ముందుకు వచ్చి, “ఆ గొంతు మాయాసరోవరేశ్వరుడి రథం తోలే వాడిదిలా వున్నది. వాడు హంసలరథంలోంచి, ఈ ప్రాంతాలే కిందపడిపోయాడు,” అన్నాడు.

“ఆహా, వాణ్ణి దొరకపుచ్చుకుని, వాడి యజమాని ఆ నీటిపక్కాగాడి రహస్యాలన్నీ బయటికి లాగుతాను. జయశీలుడు కంట బడిం తరవాత, గుంపునంతా చెట్లకు కట్టి, మహాకాలుడికి బలి ఇస్తాను,” అంటూ సిద్ధ సాధకుడు, నరవానరాన్ని గట్టిగా అదిలించాడు.

నరవానరం వేగంగా పరిగెత్తుతూ వచ్చి, రథంతోలేవాడున్న చెట్లకింద ఆగింది. మంగళవర్య సాధకుడి ముందుకు పోయి, “సాధకా, నువ్వు చెట్లకొమ్ముల్లో చిక్కుకు పోయిన మావాణ్ణి కిందకు దించాలి. అదెలా సాధ్యం అంటావు?” అన్నాడు.

సిద్ధసాధకుడు, “జై, మహాకాళా!” అంటూ కేకపెట్టి, “అంతా నాకు అయోమ యంగా వున్నది. మాయాసరోవరేశ్వరు డనేవాడు, కనకాక్షరాజుగారి పిల్లల్ని అపహరించుకుపోవటమేగాక, ఇప్పుడు నా మిత్రు డైన జయశీలుణ్ణి కూడా పట్టుకుపోయాడు.

ఆదుర్మార్గణ్ణి ఎరిగిన మీరేమో, వాళ్లి మిత్రు
డన్నట్టు మాట్టాడుతున్నారు,” అన్నాడు.

దేవర్య అతణ్ణిశాంతపురుస్తూ “సాధకా,
ఇప్పుడు మనకూ, ఆ మాయాసరోవరేశ్వ
రుడికీ—అందరికీ ప్రమాదకరమైన శత్రువులు,
సరోవరంలోని మరొక ప్రాంతాన నివసించే
జలవృక్షరక్కసులు. అందరం కలిసి వాళ్లను
నాశనం చేసే తప్ప, కనకాక్షరాజుగారి విల్లల్ని
రక్కించే అవకాశం పుండరు. ఇప్పుడా సరోవరం
జలవృక్షుల చేతుల్లో పుండని నా అనుమాను,”
అన్నాడు. అంతలో అక్కడికి కనకాక్షరాజు
కొందరు సైనికులతో వచ్చాడు.

“అయ్యలారా, నా మాటేమిటి? పెద్ద
కొండచిలువ ఒకటి, కొమ్మలమీద పాకుతూ,
నాకేసి వస్తున్నది!” అంటూ రథం తోలేవాడు
భీతితో పెద్దగా అరిచాడు.

ఆ వెంటనే సిద్ధసాధకుడు, నరవానరం
పీపు చరిచి, చేయెత్తి చూపుతూ, “ఆ చెట్టు
కొమ్మల్లోని అడవి తీగల్లో చిక్కుకుపోయిన
వాళ్లి, పోయి కిందికి తీసుకురా,” అని ఆజ్ఞ
పించాడు.

నరవానరం చప్పున కదిలి, మెరుపు
వేగంతో చెట్టు చిచారు కొమ్మల్లోకి పోయి,

ఒక చేత్తో రథంతోలేవాళ్లి సమీపిస్తున్న
కొండచిలువను వడిసి పట్టుకుని, రెండవ
చేత్తో రథంవాళ్లి, అడవి తీగల సుంచి బయి
టీకి లాగింది. వాడు, వానరాన్ని చూసి గడ
గడలాడిపోతూ, ఒక బలమైన కొమ్మ పట్టు
కుని, “ఇక నన్న వదులు, కిందికి దిగి
రాగలను!” అన్నాడు.

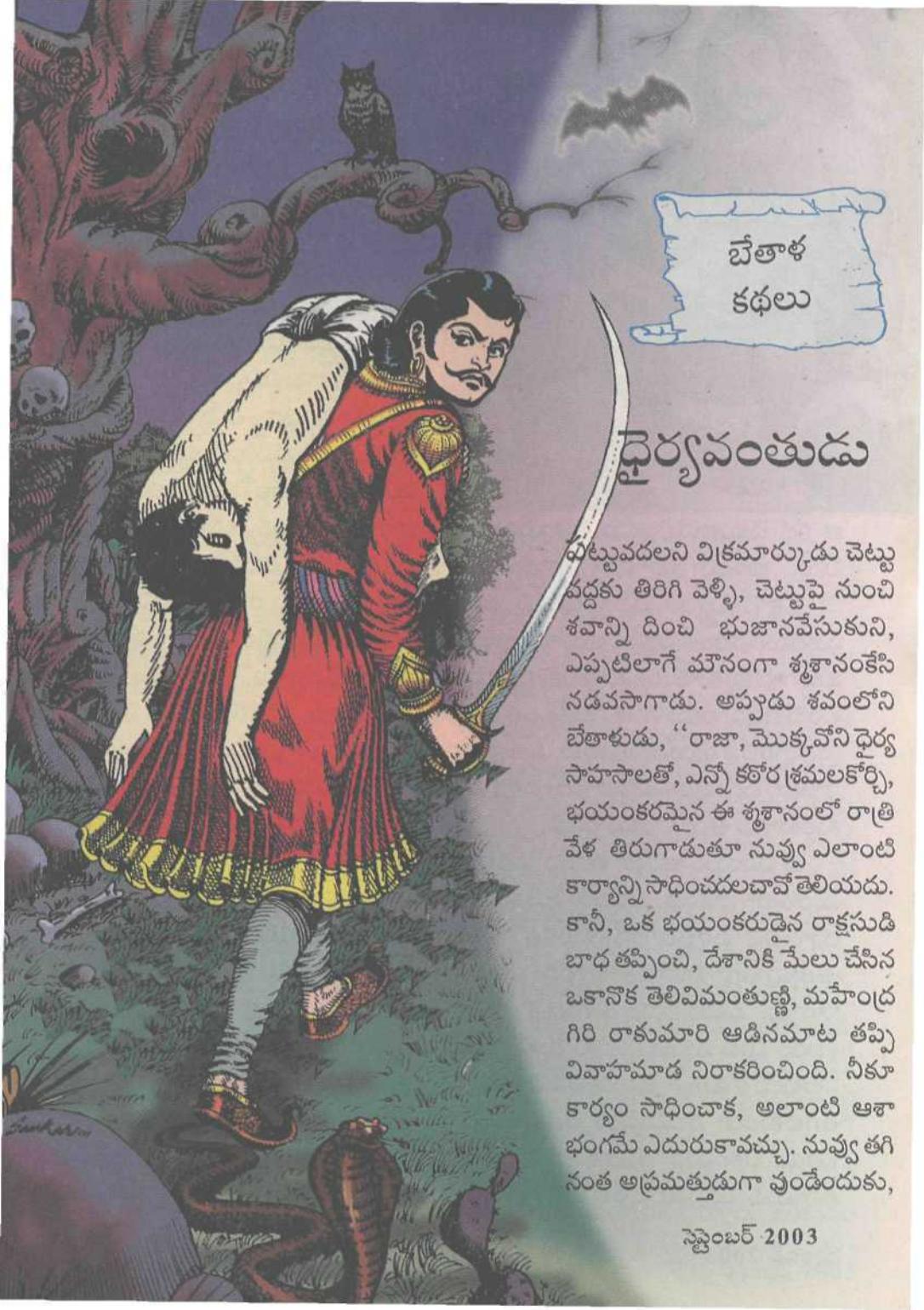
అంతలో హరాతుగా జలవృక్షరక్కసుల
గుంపాకటి రాతిగదలెత్తి, అక్కడికి పరిగెతు
కుని వస్తూ, “జై, జలవృక్షనాధుడికీ!”
అంటూ వాళ్లమీద పడ్డారు.

జలరాక్షసుల్లో ఖాడ్లమ్మగం మీద ఎక్కు
వున్న వాడెకడు రాతిగదను గిరిగిరా తిప్పుతూ,
“శత్రువుల్లో ఒక్కగానోక్కడైనా ప్రాణాలతో
పారిపోగూడదు,” అంటూ జలవృక్షుల్ని
పెచ్చరించాడు.

చెట్టుకొమ్మల్లో పుండి ఇది చూసిన నరవా
నరం, అరబ్బం దడ్డరిల్లేలా ఒక కేకపెట్టి,
చేతిలో చిక్కిన కొండచిలువను చర్మకోల్లా
రఫీమంటూ మోగించి, అంత ఎత్తునుంచి
ఖాడ్లమ్మగం ఎక్కివున్న జలరాక్షసుడి మీదికి
సూటిగా దూకింది.

— (ముగింపు రాబోయే సంచికలో)

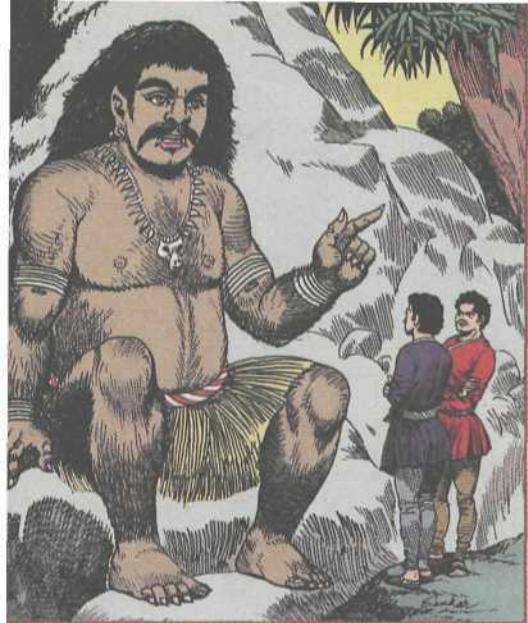

బేతాళ
కథలు

ధైర్యవంతుడు

పట్టువదుని విక్రమార్గుడు చెట్టు
పద్దకు తిరిగి వెళ్లి, చెట్టుపై నుంచి
శవాన్ని దించి భుజానవేసుకుని,
ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శృంగానంకేసి
నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని
బేతాళుడు, “రాజు, మొక్కవేని ధైర్య
సాహసాలతో, ఎన్నో కోరత్రమలకోర్చి,
భయంకరమైన ఈ శృంగానలో రాత్రి
వేళ తిరుగాడుతూ నువ్వు ఎలాంటి
కార్యాన్ని సాధించడావోతెలియదు.
కానీ, ఒక భయంకరుడైన రాక్షసుడి
బాధ తప్పించి, దేశానికి మేలు చేసిన
ఒకానోక తెలివిమంతుణ్ణి, మహాంద్ర
గిరి రాకుమారి ఆడినమాట తప్పి
వివాహమాడ నిరాకరించింది. నీకూ
కార్యం సాధించాక, అలాంటి ఆశా
భంగమే ఎదురుకావచ్చు. నువ్వు తగి
నంత అప్రమత్తుడుగా వుండేందుకు,

ఆ కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, విను,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

ఒకానోకప్పుడు మహాంద్రగిరిని, మధు సూదమడ్చేరాజు పరిపాలించేవాడు. ఆయన ఒక్కగానొక్క కూతురు మాధవికి, సాహసికు లంటే ఇష్టం. తాను మెచ్చగలిగేటంత ధైర్యం ప్రదర్శించిన యువకుడుంటే, అతణ్ణి పేద వాడైనా, చదువురానివాడైనాసరే-పెళ్ళి చేసు కుంటానని ఆమె అంటూండేది.

ఈ విషయం ఆనోటా ఈనోటా పడి రాజ్య మంతూ పాకింది. ఎందరో యువకులు మాధవిని పెళ్ళాడాలన్న కోరికతో, ఎంతో ఉత్సాహంగా సాహసకార్యాలకు పూనుకో సాగారు. ఒకడు వెయ్యడుగుల కొండ ఎక్కి శిఖరం మీది నుంచి కిందకు దూకి గాలిలో పల్లటీలు కొడుతూ, ఒండికి చిన్నదెబ్బు కూడా తగలకుండా సేలమీదకు చేరుకున్నాడు. ఒకడు భీకరమైన తుఫాను సమయంలో తెప్పిమీద నడిసముద్రంలోకి వెళ్లి, అక్కడి

నుంచి ఈదుకుంటూ ఒడ్డు చేరుకున్నాడు. ఒకడు అడవిలోకి ఉత్తమేతులతో వెళ్లి, అక్కడ ఒక ఎలుగుబంటును లొంగదీసి, దానిమీద సవారీ చేస్తూ నగరంలోకి వచ్చాడు.

ఇలా చాలామంది చాలావిధాలుగా తమ ధైర్యాన్ని నిరూపించుకున్నారు. కానీ రాజు కుమారి వారితో, “మీ ధైర్యం మీకు పేరు తెచ్చిపెట్టిందే తప్ప, దానివల్ల ఇతరులకు కలిగే ప్రయోజనం ఏమీలేదు,” అని చెప్పి బంగారుకాసులిచ్చి సత్కరించి పంపింది.

ఇలా వుండగా-మహాంద్రగిరి పాలిమేరలో రాక్షసుడెకడు ప్రవేశించి, ఒక పెద్ద ఊడలమరి చెట్టుకిందనివాసం ఏర్పరుచుకున్నాడు. వాడికి దారిలో వెళుతున్న శివుడు, శంకరుడు అనే మిత్రులిద్దరు దొరికిపోయారు. రాక్షసుడు వాళ్తతో, ‘నేను రాక్షసుష్టేకాని, నాకు శాకా హారమంటేనే ఇష్టం. మీలో ఒకటి, నా దగ్గర పుంచుకుంటాను. రెండోవాడు నగరంలోకి వెళ్లి, నాకు సరిపడ ఆహారం తెచ్చిపెట్టాలి. అందుకు ఒకే ఒకరోజు గడువు. గడువులోగా నాకు ఆహారం దొరక్కపోతే, ఏదోవిధంగా ఆకలిని చలార్పుకోవాలిగనక, నా దగ్గరున్న వాణ్ణి నమిలి మింగేస్తాను,’ అని చెప్పాడు.

ఆ ప్రకారం శంకరుడు రాక్షసుడివద్ద పుండిపోయాడు. శివుడు నగర పరిసరాల్లో పున్నతున డారుకు వెళ్లి, సంగతి అందరికిచెప్పి రాక్షసుడికి సరిపడ తిండిని ఒక బండి మీద వేయించి రాక్షసుడి వద్దకు తీసుకువెళ్ళాడు.

అందుకు రాక్షసుడు చాలా సంతోషించి శంకరుణ్ణి విడిచిపెడుతూ, ‘నేనిక్కడవున్నానని మీ రాజుకు చెప్పి, ప్రతిరోజూ ఇదేవిధంగా ఆహారుపంచమనడి. ఏరోజు వేళకు ఆహారు

నాకు అందదో, ఆ రోజు మీ రాజ్యం మీదపడి సర్వనాశనం చేస్తాను,” అని పెచ్చరించాడు.

ఈ వార్త రాజును చేరింది. ఆయన సైన్యంతో రాక్షసుడొచ్చి యుద్ధానికి పెళ్ళాలనుకున్నాడు. మాధవి తండ్రిని నిపారించి, “రాక్షసుడు శాకా హరికావదం విచిత్రంగా పుండి. ఈ రాక్షసుడి రూస్యం తెలుసుకునేనేదుకు ధైర్యం కావాలి. ఇది ధైర్యవంతులకు పరీక్షగా ప్రకటించండి. ఈ లోపల రాక్షసుడు కోరినట్టు ఆహారం పంపుతూండండి,” అని చెప్పింది.

మధుసూదనుడు, కూతురు చెప్పినట్టు చాటింపు వేయించాడు. అది విన్న సాహసిక యువకులు, రాక్షసుడి దగ్గరకు పోయి మాట్లాడారు. వాడు వాళ్ళతో, “నేను శాపవశాన రాక్షసుడినైన దేవతను. నా శాపం తీర్చుడం సామాన్యాలకు సాధ్యం కాదు. మహాందగిరి నగరానికి ఉత్తరానపున్న కొండల్లో పాడుపడిన విష్ణులయం ఒకటున్నది. ఆ అలయంలో సారంగమార్గమున్నది. ఆ సారంగ మార్గంలో తేఱ్చు, జెర్రులూ, విషసర్వాలూ పుంచాయి. వాటిని దాటి ముందుకు వెళితే అగ్నిగుండ మొకటున్నది. అందులోకి దూకితే సరాసరి పాత్రాళం చేరుకుని, అక్కడ ఒక పెద్ద కొండ చిలువకు ఎదురుపడతారు. అది కనబడిన మనిషిని మింగకుండా విడిచిపెట్టడు. దాని కడుపులో ఒక ఉంగరమున్నది. ఆ ఉంగరం తెచ్చి నా బొటనవేలికి తోడిగితే, నాకు శాప విమోచనమవుతుంది!” అన్నాడు.

ఈ కథ ఏంటూనే కొందరు సాహసికులు వెనక్కు తగ్గారు. కొందరు విష్ణులయంలోని సారంగందాకా వెల్చి వెనుదిగారు. ఒకడు సారంగంలోకి ప్రవేశించి విషసర్వాల బుసలు

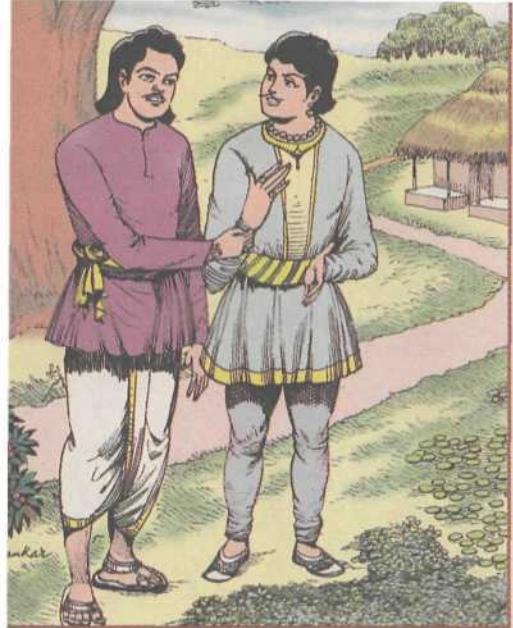

విని పరుగు పరుగున వెనక్కు వచ్చాడు. ఒకడు మాత్రం ధైర్యంగా లోపలకు పెళ్ళాడు కానీ కొద్ది క్షణాలలోనే వాడి ఆర్తనాదం విని పించింది. కానేపటికి ఎవరో విసిరేసినట్టుగా వాడి శవం బయటికి పచ్చి పడింది.

ఇలాంటిసమయంలో మహాందగిరిలోనే సత్యవంతుడైన పేద యువకుడుంటున్నాడు. వాడు సకల శాస్త్రాలూ చదివాడుకానీ చౌరవ లేక, వాడి జ్ఞానానికి గుర్తింపు రాలేదు. కాయ కష్టం చేసుకుని బ్రతుకుతున్న వాడికి, చీకటి అంటే భయం. దయ్యాలంటే భయం. ఎష్టొ తనమీదికి పోట్లాటకు వస్తే భయం. అంతా వాళ్ళి మహాపెరికివాడని చెప్పుకునేవారు.

ఈ సత్యవంతుడికి అనుకోకుండా జయ ద్రథుడైన యువకుడు పరిచయమయ్యాడు. వాస్తవమేమంటే, జయద్రథుడై సత్యవంతుళ్ళి వెతుక్కుంటూ వచ్చాడు.

జయద్రథుడు రాజువంశికుడు. మాధవిని పెళ్ళాడ్డం కోసం సాహసకార్యాలు చేయడం

సమక్కంలో నీ తాయెతు నీలంగా మారు తుందో, అతడి చేతికి దీనీ కట్టు. అప్పుడు ఆకుపచ్చగా మారితే, రాక్కసుడి పీడ వదిలిం చెందుకు అతణ్ణి వినియోగించు. ఈ మొత్తం జరగనున్నదానివల్ల, నీవెలా లాభపడాలో నీవే నీర్చయించుకో!” అని చెప్పాడు.

ఆ విధంగా సత్యవంతుడి సమక్కంలో జయద్రథుడి చేతికున్న తాయెతు నీలంగా మారింది. పెంటనే అతడు సత్యవంతుడికి జరిగినదంతా చెప్పాడు.

ఇది విని సత్యవంతుడు హడలిపోయి, “అదా సంగతి! మరి నాకు పాములంటే భయం. నిష్పంటే భయం. కొండచిలువను తలుచుకుంటేనే, నా గుండె ఆగిపోతుంది. నేను పరమ పిరికివాణ్ణి. ఇలాంటి పనులు నేను చేయలేను,” అన్నాడు.

జయద్రథుడు నప్పుతూ, “సరే, ముందు నీ చేతికి తాయెతు కట్టి చూడనీ. అది ఆకు పచ్చగా మారితేనే, నీవల్ల ఈ సాహసకార్య లన్నీ నెరవేరుతాయి,” అన్నాడు.

అతడు, సత్యవంతుడి చేతికి తాయెతు కట్టగానే అది ఆకుపచ్చగా మారిపోయేసరికి, సత్యవంతుడే ఆశ్చర్యపోయాడు.

అప్పుడు జయద్రథుడు, సత్యవంతుణ్ణి బహించడానికి, సాముదాన భేద దండెపాయాలు నాలుగూ ఉపయోగించాడు. మహేంద్రగిరిదేశ భవిష్యత్తు సత్యవంతుడి మీదనే ఆధారపడి వున్నదన్నాడు. ఈ పని చేసే జీవిత కాలానికి సరిపడా కావలసినంత డబ్బు ఇస్తానన్నాడు. తన చేత అయిందీ ప్రజలకు సాయం చేయడం లేదని రాజుకు చెబుతానన్నాడు. లేదా తనే అతణ్ణి చంపేస్తానని,

తనవల్ల కాదని తెలుసుకాబట్టి, అందుకు మంత్రశక్తుల్నే ఆశ్రయించాలనుకుని ప్రసి ధ్వనెన ఒక సిద్ధయోగివధ్వకు వెళ్లాడు. సిద్ధయోగి, జయద్రథుడి కోరికవిని, “నా దృశ్య ఒక తాయెతు వున్నది. అది చేతికి కట్టుకుంటే మూడు ప్రమాదాలనుంచి సులభంగా తప్పిం చుకునే శక్తి వస్తుంది. ఐతే, ఆ తాయెతు అందరికి ఉపయోగపడు. చేతికి కట్టగానే దాని రంగు ఆకుపచ్చగా మారితే అది నీకు ఉపయోగపడుతుంది!” అంటూ అతడికి సల్లరంగులో వున్న ఒక తాయెతును చేతికి కట్టాడు కానీ దాని రంగు అలాగే వుండిపోవడంతో, జయద్రథుడు నిరుత్సాహపడి పోయాడు.

సిద్ధయోగి అతడి భుజం తట్టి, “ఈ భూమీద ప్రతి దెడుకూ ఒక విరుగుడుం టుంది. నీవీ తాయెతును ధరించి మహేంద్రగిరి అంతా తిరుగుతూండు. ఏ యువకుడి

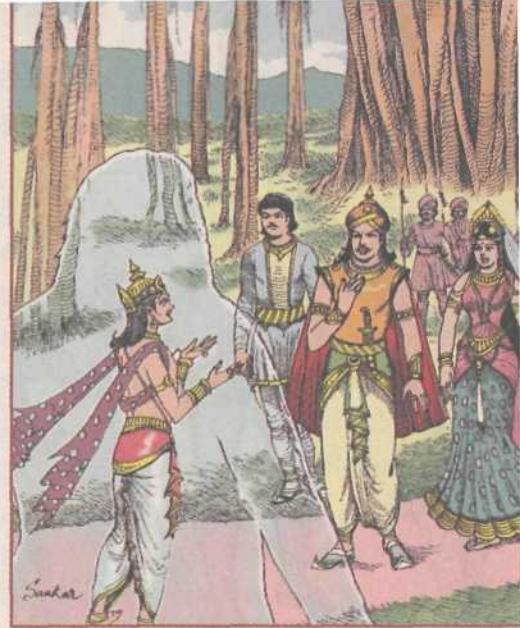
దుస్తుల్లో దాచుకున్న నిగనిగలాడే చురకత్తిని
తీసి చూపించాడు.

తాయెత్తు కట్టుకోగానే సత్యవంతుడిలో
కాస్తుధైర్యం మెదిలింది. అతడు, జయద్రథుడి
వెంట సారంగం దగ్గరకు వెళ్లి, అందులో ప్రవే
శించాడు. విషసర్వాలతణ్ణి ఎమీ చెయ్యలేదు.
అగ్నిగుండం తల తాయెత్తు కట్టగా తగిలింది.
కొండచిలువను చూస్తే శిలావిగ్రహంలా
అనిపించి, దాని నోట్లోకి దూరి లోపలకు వెళ్లి
కడుపులో వున్న ఉంగరాన్ని వేజిక్కించు
కున్నాడు. ఆ తర్వాత ఎముయిందోమరి -
అతడక్కడ మాయమై సారంగం బయట
జయద్రథుడి పక్కన ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

జయద్రథుడు ఉంగరాన్ని చూసి పరమా
నందం చెంది, సత్యవంతుడితో ఇకరాక్షసుడి
దగ్గరకు వెళ్లామన్నాడు. సత్యవంతుడు
వఱుకుతూ, “మూడు ప్రమాదాలు తప్పించు
కున్నాను. ఇక తాయెత్తు మహిమ అయిపో
యింది. నాకు రాక్షసుణ్ణి చూడాలంటేనే
భయంగా వుంది,” అన్నాడు.

జయద్రథుడు చేసేది లేక, రాకుమారి
మాధవిని కలుసుకుని ఉంగరాన్ని ఆమెకు
అందించి, “దీన్ని తమరు రాక్షసుడికిస్తే,
అతడు శాపవిమోచనం చెంది మనరాజ్యాన్ని
విడిచి వెళతాడు,” అన్నాడు.

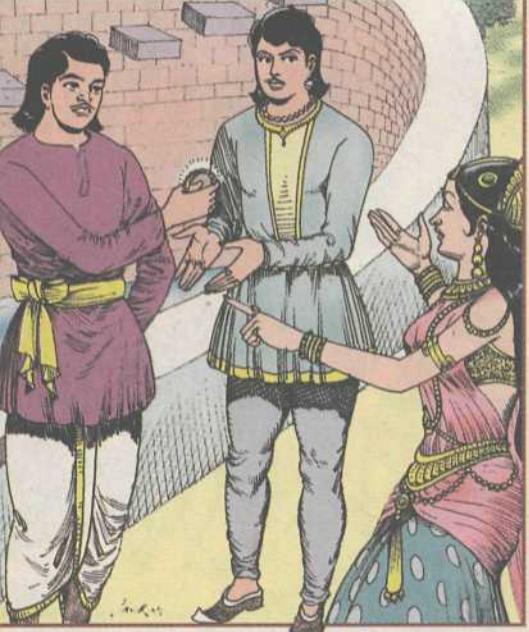
మాధవి ఆ ఉంగరాన్ని చూసి ఎంతగానే
అశ్చర్యపడింది. తర్వాత ఆమె జయద్రథుడి
తోనూ, తండ్రితోనూ కలిసి రాక్షసుడి దగ్గరకు
వెళ్లింది. రాక్షసుడామె ఇచ్చిన ఉంగరాన్ని
ధరించి దివ్యపురుషుడుగా రూపుచెంది,
మాధవితో, “ఇస్కుడు నీ పెళ్లివిషయం
ప్రధానం గదా! నిన్న భార్యగా పాందేవాడు,

మరొక్క సాహసకార్యం చేయాలి. అది ఇక్కడికి క్రోసుదూరంలో వున్న దిగుడుబావిలో
జరగాల్సి వుంది. ఆ బావి లోపల రత్నకంకణ
మొకటున్నది. అది సీకు తెచ్చి యిచ్చినవాడే
సీ భర్త! అయితే ఒక్క విషయం. ఆ దిగుడు
బావి లోపల మూడు భయంకర భూతాలు
న్నవి. వాటనెదిరించే శక్తి, ఈ భూమ్యుద ఎవ
రికీ లేదని నా నమ్మకం. వాటనెదిరించకుండా
రత్నకంకణాన్ని చేజిక్కించుకోవడం అసాధ్యం,”
అని మాయమయ్యాడు.

మాధవి, దివ్యపురుషుడి మాటలకు ఆశ్చర్యపడుతూ, “జయద్రథా! నీవు ఇప్పటికే
నరులకు సాధ్యంకానిది సాధించుకు వచ్చావు.
రత్నకంకణాన్ని కూడా సాధించి తెచ్చావంటే,
నేను పరమాలతో సిద్ధంగా వుంటాను,”
అన్నది.

దీనితో జయద్రథుడకి పచ్చివెలక్కాయ
గొంతులో పడ్డట్టయింది. అతడేమీ అనకుండా

దిగాడు. అతికర్కుడు ఏ భూతాలూ ఎదురవ లేదు. నూతి అడుగున థగథగ మెరుస్తూ రత్నకంకణం కనిపించింది. సత్యవంతుడు దాన్ని తీసుకుని బయటకు వచ్చాడు.

రత్నకంకణాన్ని చూసి జయద్రథుడు పట్టరాని ఆనందంతో, “ఆహా, సత్యవంతా! నేను చెప్పినది సుగ్రీవాజ్గా తలదాల్చి, ఎన్ని అసాధ్యకార్యాలు సాధించావు! నువ్వు శిథిల విష్టాలయంలోని గుహనుంచి ప్రాణాలతో బయటకు రాలేవనుకున్నాను. అలాగే, ఈ దిగుడుబావిలో వున్న భూతాలు నిన్ను మింగ గలవనుకున్నాను. కానీ నువ్వు అన్ని ప్రమాదాలనూ అధిగమించి గొప్ప ధైర్యవంతుడవని పించుకున్నావు!” అన్నాడు.

జయద్రథుడు మాట ముగించే లోపల అక్కడికి రాకుమారి మాధవితోపాటు, రాజు మధుసూదనుడూ, కొందరు భట్టులూ వచ్చారు.

రాకుమారి కోపంగా జయద్రథుడికేని చూస్తూ, “జయద్రథా! దివ్యపురుషుడు మరొక సాహసకార్యం చేయాలని నిన్ను ఆదేశించగానే, నీవు మోసగాడివేమో అన్న అనుమానం నాకు కలిగింది! దరిదాపుల వినేవారెవరూ లేరను కుని, ఇప్పుడు నీవన్న మాటల ద్వారా, నా అనుమానం నిజమయింది!” అన్నది.

రాకుమారి మాధవి ఇలా అనగానే, జయద్రథుడు బెంబేలు పడిపోతూ, “రాకుమారీ! నేనే లేకుంటే, ఈ సత్యవంతుడి వల్ల, ఏ సాహసమూ జరిగేది కాదు. రాజ్యానికి మేలు చేసిన నాకే తమరిని పెళ్ళాడే అర్థత వన్నది,” అన్నాడు.

మాధవి, జయద్రథుణ్ణి ఈసండిస్తూ, “నేను ధైర్యవంతుడూ, సాహసీ అయినవాణ్ణి

మాధవి దగ్గర సెలవు తీసుకుని, తిరిగి సత్యవంతుణ్ణికలుసుకుని, రత్నకంకణాన్ని గురించి చెప్పి, తనకు మళ్ళీ సాయపడవలసిందిగా కోరాడు. సత్యవంతుడు గజగజ వణుకుతూ, “ఆ దిగుడుబావిలో నువ్వునే రత్నకంకణంతో పాటు మరేముంటుండే తెలుసుకున్నావా?” అని ప్రశ్నించాడు.

“అక్కడ ఒక్క రత్నకంకణం మాత్రమే ఉంటుందట!” అన్నాడు జయద్రథుడు.

“నేను నమ్మసు. ఉత్తరత్నకంకణమే వుంటే నువ్వే వెళ్లి తెచ్చుకోవచ్చుగడా!” అన్నాడు సత్యవంతుడు. అతణ్ణి నమ్మించడం కోసం, “రాక్షసుడికి ఉంగరం తెచ్చినవారికి మాత్రమే, ఈ రత్నకంకణం దొరుకుతుందట. అందుకే నేను నీ దగ్గరకు వచ్చాను,” అన్నాడు జయద్రథుడు.

ఈ కారణాలవల్ల అతడు, జయద్రథుడితోపాటు దిగుడిబావి వద్దకు వెళ్లి అందులో

పెళ్ళాడతానన్నాను కానీ, రాజ్యానికి మేలు చేసినవాళ్ళి కాదు! ఈ సత్యవంతుడు నిజమైన ధైర్యవంతుడు,” అన్నది.

ఆ మాట వింటూనే సత్యవంతుడు, “నన్ను మన్నించండి, రాకుమారీ! నేను మీరసుకుం టూస్సుంత ధైర్యవంతుళ్ళి కాదు,” అన్నాడు వినయంగా.

మాధవినవ్యతురా, “నీవు ధైర్యవంతుడివి కాకేం! నువ్వే నన్ను పెళ్ళాడానికి అర్థుడివి,” అన్నది.

బేతాలుడు ఈ కథచెప్పి, “రాజు, జయద్ర ధుడు తను అనుకున్నది సాధించడం కోసం, సిద్ధమోగిని అత్యయించి, తాయెత్తును పొంది, దానిద్వారా పెరికివాడైన సత్యవంతుడిద్వారా అపూర్వమస్తవులను సాధించి, మహాంగ్రగిరికి రాక్షసుడిబాధ తుప్పించాడు. రాకుమారి అటు వంటి కార్యశారుళ్ళి నిరాకరించడం ఆడిన మాట తప్పడం కాదా? పైగా సత్యవంతుడు ధైర్యంలేసి పెరికివాడని అతని మాటలద్వారానే తెలుస్తున్నది కదా? వాడేడైనా సాధించి పుంటే దానికి కారణం జయద్రధుడు. అలాంటి పెరికివాళ్ళి పెళ్ళాడడం రాకుమారి లక్ష్మానికి విరుద్ధం కాదా? ఈ సందేహాలకు సమాధానం

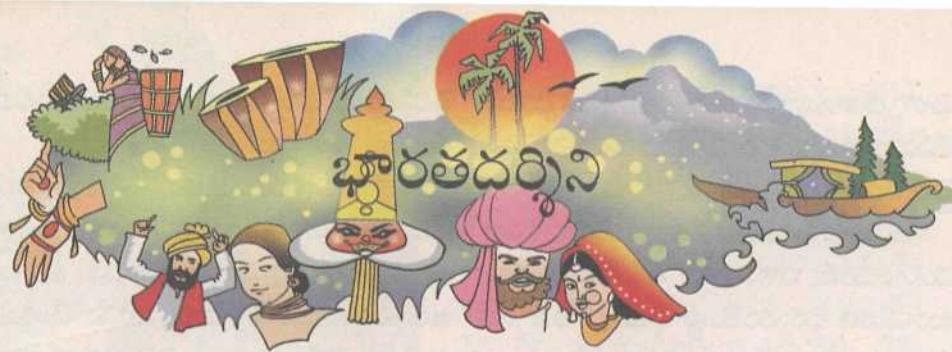
తెలిసికూడా చెప్పకపోయావో, నీతల పగిలిపో తుంది,” అన్నాడు.

దానికి విభ్రమార్గాడు, “నిజాన్ని నిర్భయంగా ఒప్పుకోవడానికి మించిన ధైర్యం ఈ ప్రపంచంలో మరొకటి లేదు. అసలు జరిగిన విషయాన్ని దాచి, తాను చేయని దానికి ఫలితం పొందాలని అసత్యమాడిన జయద్రధుడే నిజమైన పిరికివాడు. ఇక సత్యవంతుడిలో కొంత ఆత్మవిశ్వాస లోపం వుందిగాని, స్వభావరీత్యా పెరికివాడు కాదు. నమ్మకంతో ధైర్యవాక్యాలు చెబితే ఎంతటి సాహసానిక్కున్నా పూనుకోగలడు. అతడు చేసిన సాహసకృత్యాలే ఈ నిజాన్ని నిరూపిస్తున్నాయి. ఇద్దరిమధ్య ఉన్న ఈ తేడాను గుర్తించి, సత్యాన్ని గ్రహించడం వల్లే, రాకు మారి కపటియైన జయద్రధుళ్ళి నిరాకరించి, సత్యవంతుళ్ళి వివాహమాడాలని నిర్ణయించింది. ఇందులో మాటతప్పడంగాని, లక్ష్మీ విరుద్ధం అంటూగానీ ఏపీ లేవు,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగానే, బేతాలుడు శమతోసహా మాయమై, తిరిగి చెట్టిక్కాడు. - (కల్పితం)

[అధారం: ‘మసుంధర’ రచన]

‘దేవభాష’ మాట్లాడుతూను గ్రామం!

పదేశ్యవరకు మనదేశంలోని ఇతర గ్రామాల్లకే ఉండేది రాజస్థాన్ బాస్వవాడా జిల్లాలోని గనేడా అనే గ్రామం కూడా. ఈ పదేశ్యలోనే వచ్చింది ఈ విచిత్రమైన మార్పు. ఈ గ్రామంలోని చాలామంది ప్రజలు సంస్కృతాన్ని ద్వితీయభాషగా భావించి నేర్చుకుంటున్నారు. వాగ్దీ వారి మాత్రభాష. ప్రాథమిక పారశాల, ఊన్నత పారశాల, ప్రభుత్వ సంస్కృత కారశాల ఈ మూడు విద్యాసంస్కృతలో సంస్కృతం బోధిస్తున్నారు. ఉపాధ్యాయులూ, వెయ్యమందికి పైగా విద్యార్థులూ సంస్కృతభాషా ప్రాచుర్యం పెంచడానికి బధ్యకంకణులయ్యారు. కలిసికట్టుగా కృషిచేస్తున్నారు. ఇంటా, బయటా ప్రజలు సంస్కృతమే మాట్లాడుతారు; ఇళ్ళ గోడలవైపు సంస్కృతనినాదాలు ఉన్నాయి. సంస్కృతపదాలను, భాషను నేర్చుకోవడాన్ని ప్రోత్సహించేలా కొన్ని ఇళ్ళకు సంస్కృతుడాలు, పుభాకాంక్షలు, సుభాషితాలుగల వాల్ పోస్తర్లు అతికించారు. ఇన్ని చేసే ప్రజలు తరచూ సంస్కృత శ్లోకాలు వల్లచేస్తారని వేరుగా చెప్పినపురం లేదుకదా!

మన్మథదేవుడి పూజలు

కేరళరాష్ట్రం ఉత్తర మలబార్లో ఆదపెల్లలు మార్క్ - ఏపిల్ సెలలమధ్యకామచేపడు మన్మథుడి విగ్రహాలు చేసి పూజలు చేస్తారు. జగన్మాత భగవతి అలయాలలో ‘నవరాత్రి’ ఉత్సవాలు జరిగేప్పుడు ఈ పూజలు చేస్తారు. మన పురాణాల ప్రకారం తనకు తపోభంగం కలిగించాడని, పరమశివుడు అగ్రవాంతో మూడవ నేత్రం తెరిచి మన్మథుడై భస్యం చేసేశాడు. మన్మథుడి భార్య రత్నదేవి తన భర్తను బతికించమని శివుణ్ణి వేదుకున్నది. పూలతో మన్మథుడి విగ్రహాన్ని చేసి పూజించమని రత్నదేవిని శివుడు ఆశేషించాడు. అలా రత్నదేవి భర్త విగ్రహాన్ని పూజించిన దానికి గుర్తుగానే ‘పూరం’ అనే ఈ పంచుగ ఏర్పడిందని చెబుతారు.

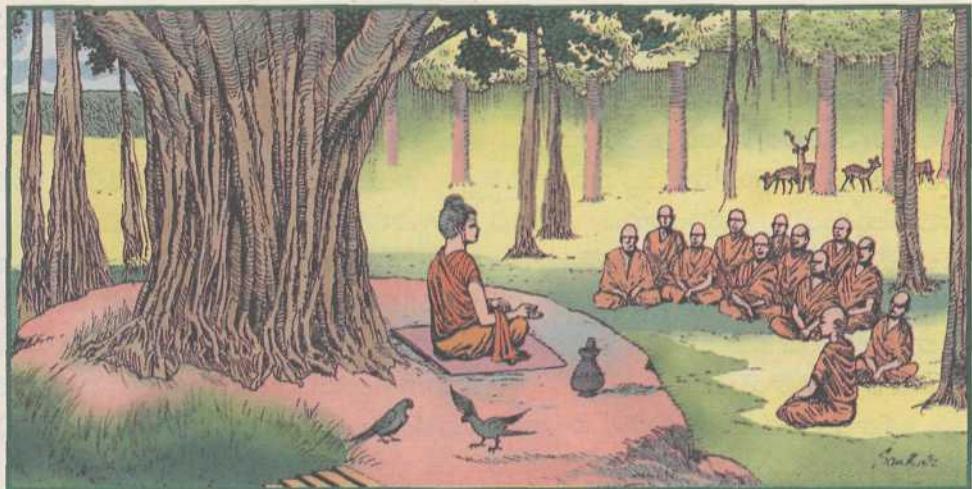
సన్యాసి - పండు

పురాతనమైన పవిత్ర వారణాసీనగర సమీ పంటోని సారనాథి పరిసరాలలో పచ్చటి తోటల నడుమ కొత్తగా సన్యాసుల మరం వెలసింది. ఆ ఆశ్రమాన్ని కెలపస్తు రాజకుమారుడు గౌతముడు శ్శాపించాడని తెలిసి, ఆ చుట్టూపక్కల గ్రామప్రజలు ఆశ్చర్యపోయారు. గౌతముణ్ణి ఇప్పుడు ఆయన శిష్యులు భక్తితో, గౌతము బుధుడు అని పిలుస్తున్నారు.

బుధుడూ, ఆయన శిష్యులూ కరినమైన సన్యాసజీవితాన్ని గడిపేవారు. ప్రాతఃకాల ధ్యానం పూర్తికాగానే కొండరు శిష్యులు చుట్టూ పక్కల గ్రామాలకే బయలుదేరేవారు. వాళ్ళు తమను భిక్షువులుగా చెప్పుకునేవారు. ఒక్కొక్క ఇంటిముందు, ఆ ఇంటి గృహస్థులు

తమ మీద పడేంతవరకు నిలబడేవారు. భిక్షువు చేతిలోని భిక్షుపాత్ర ఆయన భిక్షుకు వచ్చాడన్న విషయం సూచించేది. గృహస్థులు సాధారణంగా తమకున్న దానిని భిక్షుపాత్రలో వేసే వారు. కొండరు గృహస్థులు లేదనిచేయు ఉపాపితే భిక్షువు మౌనంగా అక్కడి నుంచి పక్కింటి ముందు వెళ్ళే వాడు.

కాశీనగరవాసులూ, పరిసర గ్రామప్రజలూ అప్పుడప్పుడూ ఉత్సాహం కొద్ది ఆశ్రమానికి వచ్చేవారు. ఆశ్రమంలో గురువుగా వున్న గౌతమబుధుణ్ణి మాసి సంభ్రమాశ్చర్యాలకు లోనయ్యేవారు. ఆయన తన శిష్యులకు క్లిష్ట మైన తాత్పుక విషయాలను విశదంగా విపులీకరించేవాడు. శిష్యులు అదిగే ప్రశ్నలకు సూటిగా

సమాధానాలు చెప్పేవాడు. శిష్యుల మీద అపరిమితమైన ప్రేమతో, ప్రశాంతవదనంతో ఆయన పలికే వినిర్మలమైన ప్రతి పలుకూ వినేవారికి వింత అనుభూతిని కలిగించేది. ప్రజలు ఆ అద్భుత దృశ్యాన్ని చూస్తూ గంటల కొద్దీ అలాగే నిలబడిపోయేవారు.

సారణాథ్ సమీపంలోనే ధనికుడైన ఒక వడ్డివ్యాపారి ఉండేవాడు. అతడు ఎప్పుడు గాని బుద్ధవిహారానికి వెళ్లేదు. అయితే, బుద్ధుడిపట్ల ఒకవిధమైన విరక్తినీ, పగనూ పెంచుకున్నాడు. బుద్ధుడి బోధలను ప్రజలందరూ విని, అంగీకరించి, ఆచరణలో పెట్టారంటే, లౌకిక కార్యకలాపాలపట్ల వారికి అన్కిస్తి సన్మగిల్లతుంది. ధనసంపాదన గురించి పట్టించుకోరు. ధనమే అనవసరమైపోయి నప్పుడు, తన వ్యాపారం గతి ఏమవుతుంది? ఇలా ఆలోచించే కొద్దీ బుద్ధుడి పట్ల అతడి ఆగ్రహం పెరిగిపోయేది.

ఒకనాడు ఉదయం వ్యాపారి స్నానానికి నదికి బయలుదేరుతూ, తమ ఇంటిముందు

ఒకయువుభిక్కువు నిలబడి ఉండడం చూశాడు. ఆ క్కణమే అతనికి పట్టరాని కోపం వచ్చింది. భిక్కం వేయడం ఇష్టం లేదంటే, లేదని చేయి ఊపి తన మానాన తను వెల్పి వుండవచ్చు. అయితే, అతడు అలా చేయలేదు. భిక్కువుకు సరైన గుణపారం చెప్పాలని నిర్ణయించు కున్నాడు.

“ఒకపక్క తెల్లవారకముందే బయలు దేరావా? నువ్వు ఎప్పుడు వస్తావా అని చూస్తున్నాను. ఇలా చూడు, నువ్వోక దేశదిమ్మరివి. దుమ్మడికోరాని నీచుడివి, అప్రయోజకుడివి!” అని అరిచాడు వ్యాపారి.

అయితే భిక్కువు నోరుతెరవలేదు. అది వ్యాపారికి మరింత ఆగ్రహం తెప్పించింది. మరొక అదుగు ముందుకువేసి, బిగించిన పిడికిలిని పైకిత్తి, “నిన్ను గురించే కాదు. నీ గురువు గాతముణ్ణి గురించి కూడా నాకు బాగా తెలుసు. వాడేకమూర్ఖుడు, వర్షిసోమరి పోతు. ఇక వాడి శిష్యులైన మిమ్మల్ని గురించి చెప్పాలా? పరమసీచులు,” అన్నాడు.

అప్పటికే సన్యాసి ఒక్కమాట మాట్లాడ లేదు. దాంతో ఇంకా రెచ్చిపోయిన వ్యాపారి, ఉత్సాహంతో తిట్టిన తిట్టు తిట్టుకుండా తనకు తెలిసిన తిట్టున్నిటినీ తిట్టిపోశాడు. ఆ సమయంలో అటుగా వెచుతున్న కొండరు, వ్యాపారి అగ్రహానికి కారణం తెలియక విస్తుపోయి చూడసాగారు. అది వ్యాపారికి మరింత ఉత్సాహంకలిగించింది. అతడు మరింత గొంతెత్తి మరిన్ని తిట్టు తిట్టుతూ ఆవేశంతో ఉంగిపోశాగాడు. ఇలా తిట్టి తిట్టి కొంతసేపటికి బాగా అలిసిపోయాడు.

మెల్లగా సన్యాసికి మరింత దగ్గరికి వచ్చాడు. సన్యాసి ప్రశాంతవదనంలోని తేజస్సును చూసి ఒక్క క్షణం చలించిపోయాడు. ఇంతసేపూతాను నానా దుర్వాపలాడినపుటికీ, ఆ సన్యాసి ఒక్కమాట కూడా మాట్లాడలేదన్న సంగతి, తను చూపిన అకారణ అగ్రహానికి లవలేశం కూడా ఆయన మోములో చలనం కనిపించలేదన్న విషయమూ వ్యాపారికి తెలియవచ్చింది.

అప్పటికే కోపం తగ్గని వ్యాపారి, “ఎందుకలా మౌనంగా ఉన్నావు? మూగవాడివి కావుకదా! సమాధానం చెప్పు,” అని గద్దించాడు.

సన్యాసి మంందహసం చేస్తూ, తన జోలి నుంచి ఒక పండును తీసి వ్యాపారికి చూపిస్తూ,

“మిత్రమా! ఇప్పుడు ఈ పండును నేను నీకు ఇస్తానునుకోనువ్వు తీసుకోవడానికి నిరాకటించిన ట్లుట్లుతే, అది ఎక్కుడికిపోతుంది?” అని అడిగాడు.

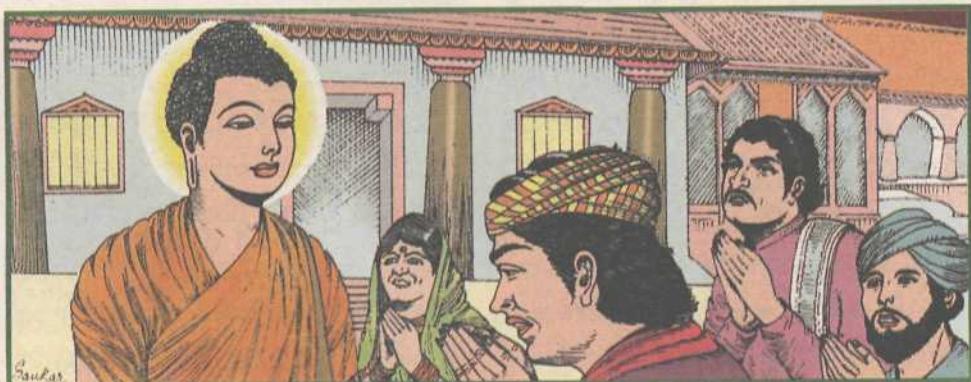
“ఎక్కుడికి పోతుందా? ఏమిటాప్రశ్న? నీ దగ్గరే వుంటుంది. అది కూడా తెలియదా?” అన్నాడు వ్యాపారి.

“సరే మిత్రమా, మంచిది. అలాగే నువ్వు ఇంతవరకు మాట్లాడిన విషయాలను నేను తీసుకోలేదు. కాబట్టి ఇప్పుడు అవి ఎక్కుడు న్నాయో నీకు తెలుసు కదా?” అని అడిగాడు సన్యాసి.

ఆ మాటతో వ్యాపారి దిగ్రాంతి చెందాడు. తాను మాట్లాడిన దుర్భాషలన్నీ తనవద్దే ఉన్నట్టు గ్రేహించాడు. చెడుమాటలు ఆగుతుని స్ఫురించలేదు. ఎందుకంటే, ఆ సన్యాసి మోములో ఏమాత్రం బాధా, విచారమూ భాయమాత్రంగా సైనా స్ఫురించలేదు.

ఆలోగా అక్కడ చేరిన ప్రజలు ప్రసన్న వదనంతో పున్న ఆ సన్యాసి మరివరో కాదనీ, సాక్షాత్తు గౌతమబుద్ధుడే అనీ గ్రేహించారు. అందరూ ఆయనకు తలలు వంచి నమస్కరించారు. ఆఖరికి వ్యాపారి కూడా అపరిమితమైన భక్తిశ్రద్ధలతో శరీరం వణుకుతూండగా బుధుక్కి పాదాభివందనం చేశాడు!

—బిందుసార్

వ్యాఘ్రమైన వరాలు

పోలాపురిలో సీతయ్య అనే పేద కుటుంబీ కుడు ఉండేవాడు. అడవిలో కట్టలు కొట్టి, వాటిని ఊళ్ళో అమ్మి, ఇంట్లోకి కావలసిన పచారీ సామానులు తెస్తూండేవాడు. గంపెదు సంతూసంగల సీతయ్యకు, తన జీవితంపట్ల అప్పుడప్పుడూ తీవ్రమైన విరక్తి కలుగు తూండేది. ఏ దేవత అయినా కరుణించి తనను ఈ కష్టాల నుంచి గడ్చుక్కించ లేదా అని అలోచిస్తూండేవాడు.

ఒకనాటి ఉదయం వేళ రోజులాగే కట్టలు కొట్టితెచ్చేందుకు అడవికి వెళ్ళాడు, సీతయ్య. అక్కడ ఒక పెద్ద వృక్షాన్ని ఎంచుకుని దాన్ని నరకేందుకు గొడ్డలి పెక్కాడు. ఐతే, ఎత్తిన గొడ్డలి ఎత్తినట్టే వుండడంతో, అతడు తలపెత్తి చూశాడు. తన గొడ్డలిని పట్టుకుని ఆపినది వృక్షందేవత అని తెలియగానే, సీతయ్యకు చాలా ఆశ్చర్యం కలిగింది.

“సీతయ్య, నేనీ వృక్షందేవతను. దీన్ని నరికే ప్రయత్నం చేయకు. ఎన్నో ఏట్టుగా

ఇక్కడ నేను నివాసం వుంటున్నాను. నీ పేదరికం నేనెరుగుదును. నీకు మూడు వరాలు ఇస్తాను. రోజుకొక వరం చొప్పున మూడు రోజులపాటు నీకు నచ్చిన మూడు వరాలు కోరుకో. అంతటితో నీ దారిద్ర్యం తీరిపాతుంది,” అన్నది వృక్షందేవత.

“అలాగే, తల్లి! నువ్వు నివాసం వున్న చెట్టును కొట్టను. నువ్వు అనుగ్రహించిన ప్రకారం, రోజుకొకవరం కోరుకుంటాను. తప్పక తీరుస్తావు గదా?” అని అడిగాడు సీతయ్య అనుమానంగా.

“తప్పకుండా తీరుస్తాను!” అని వృక్ష దేవత మాయమైంది.

సీతయ్య మరొకచెట్టును కొట్టే అలోచన చేయకుండా అనందంగా ఇంటికి వెళ్ళి పోయాడు. తర్వాత మధ్యాహ్న భోజనం వేళ కాగానే, “మా ఇంటిల్లిపాద్ తినడానికి చక్కని పిండివంటలతో భోజనం కావాలి!” అని కోరు కుని కట్టు మూసుకున్నాడు.

తను తిరిగి కట్టు తెరిచేసరికి, తనుకోరిన విందుభోజనం సిథంగా పుంటుందనుకుని, సీతయ్య కొడ్దిసేపు తర్వాత కట్టు తెరిచాడు. కానీ, తను కోరిన భోజనపదార్థాలు కనబడక పోవడంతో, తన వరం నిజం కావడానికి మరి కొంతసేపు వేచివుండవలసి వస్తుందని మన సును సరిపెట్టుకున్నాడు.

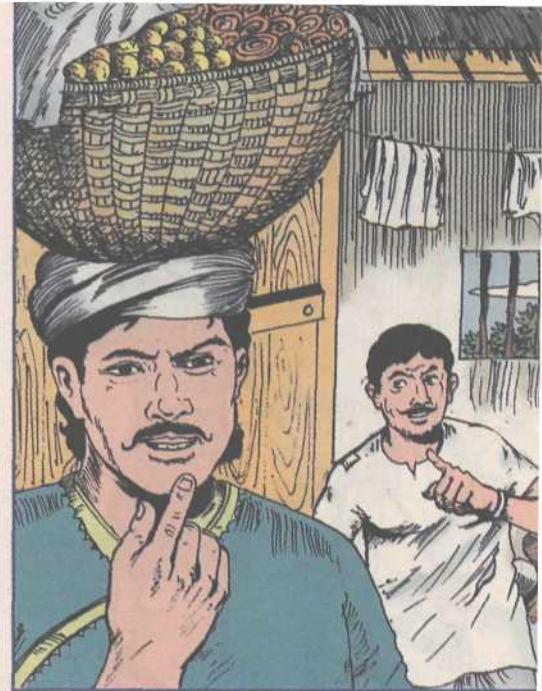
ఇంతలో తలుపు తట్టిన చప్పుడవడంతో సీతయ్య వెళ్లి ఆతృతతో తలుపు తెరిచాడు. ఎదురుగా పక్క వీధిలో వుండే సౌమయ్య, తలమీద పెద్ద తట్టతో కనిపించాడు. అందులో వన్న రకరకాల పిండివంటలు సువాసనలు వెడజల్లుతున్నాయి.

“ఈ రోజు మా ఇంట్లో ప్రతం చేసుకున్నాం, సీతయ్య! మా అవిడ ఇహనీ మీకు ఇచ్చి రమ్మన్నది,” అంటూ తట్ట దించబోయాడు, సౌమయ్య.

ఐతే, సీతయ్య అతణ్ణి వారిస్తూ, “కొద్ది సేపట్లో మా ఇంటికి రకరకాల ఆహారపదార్థాలు రాబోతున్నవి. అందువల్ల నువ్వు తెచ్చి నవి వృధాకావచ్చు!” అంటూ సౌమయ్య మరొకమాట మాటల్లాడేందుకు అవకాశం ఇష్టకుండా తలుపు మూసేశాడు.

ఆ తర్వాత సాయంకాలం గడిచిపోయినా, సీతయ్యకు ఎలాంటి ఆహారం అందలేదు. చూసి చూసి విసిగిపోయిన అతడు భార్యతో చెప్పి, ఇన్ని నూకలు గుజి కాయించి, అందమూ ఆ పూటకు ఆకలి చల్లార్చుకున్నారు.

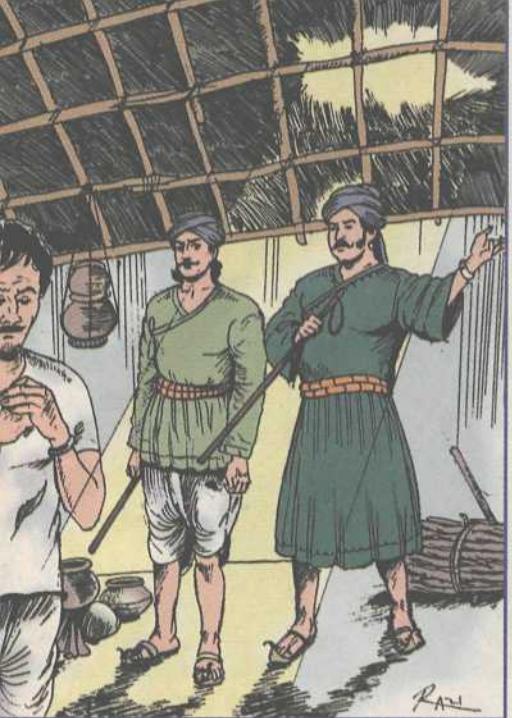
మృక్షదేవత వరం ఘలించకపోవడం సీతయ్యకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది. అతడు మర్మాటిఉడుయం బాగా ఆలోచించి, నొక్కల్లా, దాసీజనంతో అందంగా వుండే పెద్దభవనం

కావాలని రెండవ వరం కోరుకుని, కట్టు మూసుకున్నాడు. ఒక అరగంట కాలం గడిచాక అతడు కట్టు తెరిచేసరికి, తను ఎంతో కాలంగా పుంటున్న పూరిల్లు అలాగే వున్నది. ఈసారి సీతయ్యకు ఆశ్చర్యంతో పాటు ఎక్కడ లేని నిరాశ కలిగింది.

ఇంతలో ఎవరో తలుపు తట్టారు. సీతయ్య తలుపు తెరిచేసరికి, ఎదురుగా ఒక అపరిచిత వ్యక్తి కనిపించి, “అయ్య, నేను సుగంధపురి నుంచి వస్తున్నాను. మీ పెదనాయనగారు చావుబతుకుల్లో వున్నారు. మిమ్మల్ని పెంటనే తీసుకురమ్మన్నారు,” అన్నాడు.

సీతయ్య, వ్యక్తదేవత ఇచ్చిన వరం ఫలించే వరకూ ఇంటినుంచి కడలకూడడనుకున్నాడు. అందువల్ల అతడు, ఆ వచ్చిన వాడితో, “మరేం అనుకోవద్దు. నేను ఇప్పుడు చాలా అత్యవసరమైన పనిలో వున్నాను. ఈ కారణంగా, నేను

రాలేనీ, మా పెదనాయనగారికి చెప్పండి,” అన్నాడు.

ఆనాటి రాత్రి గడిచినా సీతయ్య పూరిల్లు భవనంగా మారలేదు. ఆ విధంగా వృక్షదేవత రెండోవరం కూడా ఫలించకపోవడంతో, అతడు విచారంతో కృంగిపోయాడు. మర్మాదు పరిపరి విధాలుగా అలోచించి, మూడోవరంగా లక్ష బంగారు వరహాలు కావాలని కోరుకున్నాడు, సీతయ్య.

అతడికి లక్షవరహాల మూట ప్రత్యక్షం కాలేదుగానీ, మధ్యహ్నం వేళకు లాలీకర్లు చేతబట్టిన ఇద్దరు దృఢకాయలు, అతడి ఇంటికి వచ్చి, సీతయ్యతో, ‘మేము జమీం దారు నీరభూపతిగారు పంపగా వచ్చాము. మిమ్మల్ని ఉన్నఫళంగా తీసుకురమ్మన్నది వారి అజ్ఞ! ’ అన్నారు.

ఇది విన్న సీతయ్యకు ముచ్చెమటలు పోకాయి. గతంలో ఒకసారి సీతయ్య, జమీం దారుగారి జమీలో ఒక చెట్టు నరుకుతూ ఆయన కళ్ళబడ్డాడు. జమీందారు ఆజ్ఞపీంచ గానే నొకర్లు పట్టుకోవాలని చూస్తే, వాళ్ళకు దౌర్కుండా పారిపోయాడు. ఇప్పుడు జమీం దారు తనను శిక్షించేందుకు భటులను పంపారనుకున్నాడతను.

సీతయ్య తడబడుతున్న స్వరంతో, “అయ్య, సుగంధపురిలో, మా పెదనాయన ఆరోగ్యం ఎం బాగాలేదు. ఇప్పుడే కబురోచ్చింది. నే పెంటనే వెళ్ళాలి. జమీందారుగారి దర్శనం సుగంధపురి నుంచి వచ్చాక చేసుకుంటాను,” అని చెప్పాడు.

ఆ రాత్రి గడిచింది. సీతయ్య కోరిన లక్ష బంగారు వరహాలు లభించలేదు. ఈ విధంగా వృక్షదేవత మూడువరాలూ ఫలించకపోవడంతో, సీతయ్య ఎక్కడలేని కోపంతో గొడ్డలి భుజాన పెట్టుకుని అడవిలోని వృక్షదేవత చెట్టువద్దకు వెళ్ళాడు.

వృక్షదేవత, అతడికి ప్రత్యక్షమై, “ఎం, సీతయ్య, ఈ గొడ్డలేమిటి? మూడు వరాలి చ్చానుగదా?” అని ప్రశ్నించింది.

“అ వరాల్లో ఒక్కటి కూడా ఫలించలేదు!” అంటూ సీతయ్య, వృక్షదేవతకు జరిగిందంతా వివరంగా చెప్పాడు.

“అదేమిటి! ఎందుకు ఫలించలేదు? సోమ య్యతో పంచభక్త్యపరమాన్నాలు పంపాను గదా? సుగంధపురిలో నీ పెదనాన్న, తను మరణించే ముందు, తనకు పిల్లలంటూ లేని కారణంగా, రాజమహాలులాంటి తన భవ నాన్ని నీకివ్యాలనుకున్నాడు. అయిన కబురు

చేసినా నువ్వు వెళ్లేదు, అవునా?" అని అడిగింది వృక్షదేవత.

సీతయ్యకు నోటమాట పెగల లేదు. తసు తానై, వృక్షదేవత ఇచ్చిన రెండు వరాలూ ఘలించకుండా చేసుకున్నాడై మాట! అతడు కొద్దిక్కణాలు తన దురదృష్టినికి బాధపడి, వృక్షదేవతతో, "తల్లి! ఆ మూడో వరంగా లక్ష బంగారు వరహాలు కావాలని కోరుకున్నానే, అడ్డొనా ఎందుకు ఘలించలేదు?" అన్నాడు.

వృక్షదేవత చిరునవ్వునవ్వి, "ఆ మూడు వరాలూ ఘలించకపోవడం, నీ దురదృష్టం. దానికికారణం, నీ మితిమీరినస్వార్థు, పేరాశ. నీకు బంగారు వర్హాలిచ్చేందుకే జమీందారు, నిన్న రమ్మని భటులచేత కబురు పంపాడు. గతంలో, ఆయన జమీలో నువ్వు నరికిన చెట్టు పాదంలో, ఆయనకు తన పూర్వీకులెవరో రాగి బిందెల్లో దాచిపెట్టిన పదిలక్షల బంగారు వరహాలు లభించాయి. ఆ బిందెలు బయట పడడానికి కారణం నువ్వుగనక, నీకు లక్ష వర్హాలిచ్చి సన్మానించడలిచాడు. కానీ, నువ్వు ఆయన దర్శనానికి వెళ్లేదు. అందువల్ల, ఆయన నిన్నికి పాగరుబోతుగా భావించి, ఆ

లక్ష వరహాలనూ జమీలో వున్న పేదసాదలకు దానం చేశాడు," అని చెప్పింది.

వృక్షదేవత మాటలు విని కొంతసేపు నోట మాట రాక అలాగే కొయ్యబారిపోయాడు, సీతయ్య. తర్వాత తేరుకుని, "చెట్టుతల్లి! మరొక మూడువరాలు ప్రసాదించు," అంటూ చేతులు జోడించాడు.

దానికి వృక్షదేవత కాదన్నట్టు తలవ్వాపి, "ఒక్కసారికి మించి వరాలు ప్రసాదించే శక్తి, నాకు లేదు. అవివేకం, దురాశకొద్ది నేనిచ్చిన వరాలు వ్యధం చేసుకున్నావు. అదృష్టం మనిషిని ఒకసారి మాత్రమే తలుపు తడు తుంది; కానీ నీ విషయంలో మూడుసార్లు తలుపు తల్లింది! ఇకపై నువ్వు చేయవల సింది, నీ స్వశక్తిని నమ్ముకోవడమే. మును ముందు నువ్వు జీవనోపాధికి అడవిలో ఎండి పోయిన కట్టిలను మాత్రమే కొట్టుకుంటూ, చెట్టుచేమలకు ఎలాంటి హానీ చేయకుండా, వాటిని రక్కించుకుంటూ వచ్చిసంతకాలం నా అనుగ్రహం వలన - నీకూ, నీ కుటుంబానికి ఏ రోజు తిండిలేక ఇబ్బందిపడే పరిస్థితి రాదు," అని అదృశ్యరాలయింది.

మంత్రగతి - అందమైన అమ్రాయిలు

మనదేశంలో ఈశాన్య దిశగా కొండల మధ్య ఉన్న పర్వతరాష్ట్రం సిక్కిం. హిమాలయ పర్వతాల పాదతలంలో వున్న ఈ రాష్ట్రానికి ఎగువ, ప్రపంచంలో మూడవ ఎత్తయిన పర్వత శిఖరమైన కాంచనజంగ (8,598 మీ.) వున్నది.

ఈ రాష్ట్రం సముద్రమట్టానికి 300 మీ. నుంచి 8,585 మీ. ఎత్తు వరకు ఉన్నది. రాష్ట్రంలో కొంత శాతం మాత్రమే నివసయోగ్యమైన ప్రాంతం.

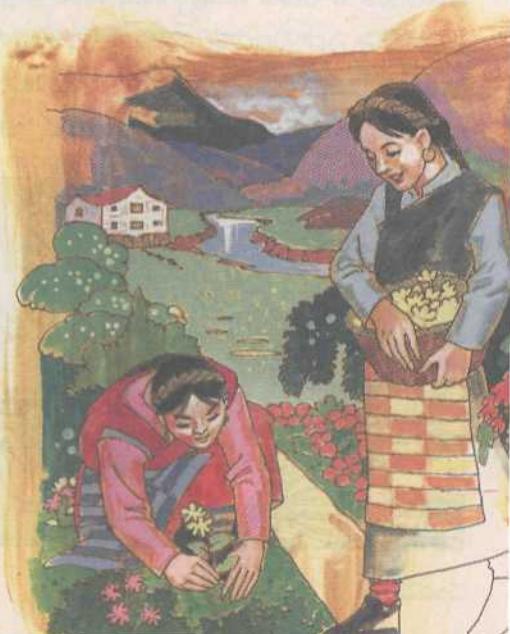
7,096 చ.కి.మీ. విస్తరించిన ఈ రాష్ట్ర జనాభా 5,40,493. ఉత్తర దిశలో టిబెట్, తూర్పున భూటాన్, పడ మర నేపాల్, దక్షిణగా పశ్చిమబెంగాల్ ఈ రాష్ట్ర సరిహద్దులుగా ఉంటున్నాయి.

కాంచనజంగాను సిక్కింలో కాంగ్ చెంద్రజోంగా అని పిలుస్తారు. ఈ కొండ శిఖరాన్ని ప్రజలు పూజిస్తారు. తమ భూమిని సంరక్షించే ఆధికేపుడిగా ప్రజలు దానిని భావిస్తారు.

టీస్టా ఇక్కడ ప్రవహించే ప్రధానమైన నది. గాంగ్సోక్ రాజధానిగా 1975 ఏప్రిల్ 26వ తేదీ సిక్కిం, భారతదేశంలో ఒక రాష్ట్రమయింది. అంతకు పూర్వం ఇక్కడి పాలకుణ్ణి 'చోగ్యాల్' అని పిలిచే వారు. ఇక్కడ ఇంగ్లీషు అధికార భాష. నేపాలీ, హిందీ, సిక్కిం, లెప్పు భాషలు మాటలాడే ప్రజలు ఇక్కడ నివసిస్తున్నారు.

మనహారమైన ఒక కొండ పాదతలంలోని లోయలో అందమైన వనం మధ్య వున్న చిన్న గుడిసెలో ఇధ్దరు అందమైన అమ్రాయిలు నివసిస్తుండేవారు. వాళ్ళిధ్దరూ అక్కచెల్లెళ్ళు. అక్క పేరు కోంతార్పోవ్, చెల్లెలి పేరు జార్ఫోర్ పోవ్. కోంతార్పోవ్కు అందమైన కంతస్వరం ఉండేది. ఆమె పాడితే పువ్వులు వికించేవి. ఆ పాటకు చెల్లెలు నాట్యం చేస్తే - సింహం, ఎలుగుబంటి, చిరుతులి మంటి వ్యస్తమృగాలు సైతం ఆమెతో కలిసి నాట్యం చేసేవి.

ఆ వనానికి అధిపతి రూమూదేవుడు. చాలా అద్భుతమైన అరుదైన పుష్పాలకు నిలయమైన ఆ వనాన్ని ఆక్కా చెల్లెళ్ళు జాగ్రత్తగా సంరక్షించుకుంటూ వచ్చారు. ముఖ్యంగా

ఆ పరిసరాలలో నడయాడే లెయాంగీబార్ మంత్రగతే టైయాంగాప్ నుంచి దానిని కాపాడుకుంటూ వచ్చారు. మనుషులను స్వయంగా పెళ్ళిపేదించే ముందు, ఆ మంత్ర గత్తివాళ్ళ కలలో కనిపించి హడులగొట్టేది. కోరిన రూపాన్ని ధరించే శక్తి ఆ మంత్రగత్తికు ఉండేది. దాని దుష్టశక్తుల ప్రభావాన్ని ఎదుర్కొనే శక్తి ఎవరికి ఉండేది కాదు.

ఒకరోజు జాళ్ళర్సిప్పుకు ఒక వింతకల వచ్చింది. తన అక్క బంగారు దిండును టెయాంగాప్ లాక్కున్నట్టు కలగుస్తది. భయంతో కీచు మనికే కెపెదుతూ ఆమె లేచి కూర్చున్నది. ఆమె ఎదుపు విని కోంతార్సిప్పే కూడా లేచింది. ఇద్దరూ విచారంతో తలలు పట్టుకున్నారు. టెయాంగాప్ తమ మీదికి దాడిచేసే సమయం సేమీపించిందని గ్రహించి అక్కాచెల్లెల్లిథ్ఱద్దరూ భయంతో అలోచించసాగారు.

మంత్రగత్తివస్తే ఎలా తప్పించుకోవడమా అని అక్కాచెల్లెల్లిథ్ఱ తీవ్రంగా ఆలోచిస్తాన్న ప్పుడు ఒక అందమైన యువతి వనంలో తిరుగాడుతూండడం వాళ్ళ కంటబడింది.

“అది ఎవరై వుంటారు? మారువేషంలో వస్తున్న మంత్రగత్తే కాదు కదా?” అన్నది కోంతార్సిప్పే భయంతో వణుకుతూ.

చెల్లెలు వెంటనే బంగారు దిండును తీసి రోమ్ముకు అదుషుకుంటూ, “సందేహం లేదు. ఇది టెయాంగాప్ మంత్రగత్తే అయి వుంటుంది. చూడు చూడు, అది తిన్నగా మనదగ్గరకి వస్తున్నది,” అన్నది కన్నీట్టు కారుస్తూ.

దర్జాగా నడిచి వచ్చిన ఆ యువతి వాళ్ళ పక్కన కూర్చుంటూ, “మీలాంటి అందమైన అమ్మాయిలను నేనెక్కడా చూడలేదు. మేం అందచందాలను చూసి లయాంగీబార్ రాజు మిమ్మల్ని ప్రేమించడంలో ఆశ్చర్యం లేదు.

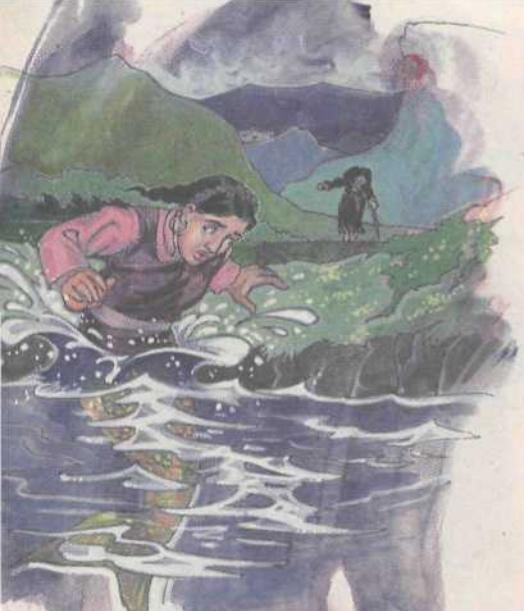

ఆయన మిమ్మల్ని పెళ్ళాడాలనుకుంటున్నాడు. మీ ఇద్దమీ అక్కడికి తీసుకువెళ్ళడానికి నేనిప్పుడు వచ్చాను. బయలుదేరండి. త్వరగా బయలు దేరారంటే సాయంకాలానికి అక్కడికి చేరుకో మచ్చు,” అన్నది న్నవ్వుతూ.

“మేము ఇక్కడే సంతోషంగా ఉన్నాం. రాణులు కావాలన్న కోరిక మాకు లేదు. పెగా రాణులు అయ్యె అర్థత కూడా మాకు లేదు. దయచేసి మిమ్మల్ని మా మానాన వదిలిపెట్టు,” అన్నది కోంతార్సిప్పే.

ఈ మాటలు టెయాంగాప్కు ఆగ్రహం కలిగించాయి. తన వేసిన పథకానికి ఆటంకం కలగడంతో, “ఇది రాజు ఆజ్ఞ. దానిని మీరు అతిక్రమించలేరు. త్వరగా తెమలండి. మర్యాదగా లైయాంగీబార్కు నాతో రండి!” అని పౌచ్చరించింది.

అక్కాచెల్లెల్లిథ్ఱ హడులిపోయారు. ఆ యువతి మంత్రగత్తే అనే వాళ్ళ అనుమానం బలపడ సాగింది. కోంతార్సిప్పే ఆ యువతిని శాంతింప

ఆ తరవాత ఆమె ఏదో మంత్రం చెబుతూ, చేయి ఊపింది. అంతే, పాలం దున్నడం, విత్తనాలు చల్లడం క్షణాలలో పూర్తియ్యాయి. “మీరు చెప్పిన పనులు అయిపోయాయి కదా? బయలుదేరండి,” అన్నదా యువతి.

“ఇంకానేను వడ్డు దుంచాలి. ప్రస్తుంనేయాలి. అవస్తి పూర్తిచేశాకే, నీతో రావడు సాధ్యం!” అన్నది జార్థర్హపోవ్.

ఆ పనులను కూడా ఆ యువతి తన మాయాజాలంతో క్షణాలలో పూర్తిచేసింది. ఇక ఏ సాకూ చెప్పడానికి పీలులేక అక్కాచెల్లెళ్ళు ఆ యువతి వెంట బయలుదేరక తప్పలేదు.

కింతదూరం నడిచి వాళ్ళాక నదీతీరాన్ని చేరుకున్నారు. అక్కడి నుంచి రాజభవనం కనిపిస్తున్నది. దానిని చూడగానే, “అహా, రాజభవనాన్ని సమీపించాము. ఇకపై ఎలాంటి ముఖ్యా రాదు. బహుకా ఈ యువతి నిజం గానే రాజు పంచిన మనిషేనేమో!” అన్నది జార్థర్హపోవ్ చెల్లలితో ఎంతో ఆశగా.

అయితే, ఆ వచ్చిన యువతి నాలుగడు గులు ముందుకు వేసి నిలఱి పెనక్కు తిరిగి చూసింది. తరవాత నదిలోని నీళ్ళ దగ్గరికి పెళ్ళి అక్కాచెల్లెళ్ళతే, “రండి, రాజును చూసేలోపల స్వానంచేసి, తాజాగా హంపారుగా తయారు కండి,” అన్నది.

కోంతార్థపోవ్ నీళ్ళలోకి వంగి ముఖం కడు క్షేవడానికి దొనిలితో సీళ్ళు తీసుకోబోయింది. అంతలో టీయాంగాప్ ఆమెను ఒక చేపగా మార్చి, నీళ్ళలోకి విసిరివేసింది.

జార్థర్హపోవ్ దీనిని చూసి భయంతో వణికి పోయింది. అక్కడినుంచి పరిగెత్తిపోవడానికి ప్రయత్నించింది కాని, టీయాంగాప్ ఆమెను పట్టుకొని, “భయపడకు - నువ్వు నా మాట విస్మంతమకు నీకు ఏ హానీచేయను,” అన్నది.

జేయడానికి ప్రయత్నిస్తూ, “కోపగించుకోకు. ఆకలిగా ఉన్నట్టున్నావ. ఏడొతిను,” అంటూ ఆ యువతి ముందు ఒకపశ్చేం నిండా అన్నం, వేయించిన ఒక గొరెను ఉంచింది. వెంటనే దానిని తెసేసి, ఆ యువతి ఇంకా కావాలన్నది. వంట గదిలో ఉన్నడంతా తెచ్చి ఆ యువతి ముందుంచారు. ఆ యువతి దానిని క్షణాలలో ఖాళీ చేసేసింది. దానిని చూసిన అక్కా చెల్లెళ్ళు ఆ యువతి మంత్రగతే టీయాంగాప్ తప్ప మరొక్కరు కాదన్న దృఢనిర్ణయానికి వచ్చారు.

తినడం పూర్తికాగానే, “ఇంకా ఎందుకు ఆలస్యం? బయలుదేరండి,” అన్నది టీయాంగాప్.

“మాకు ఇక్కడ చాలా పనులున్నాయి. పాలం దున్నాలి. విత్తనాలు చల్లాలి,” అన్నది కోంతార్థపోవ్.

“ఆ విచారం నీకొద్దు. ఆ పనులన్నిటినీ నేను చిటికలో పూర్తిచేస్తాను,” అన్నది ఆ యువతి.

ఆ తరవాత మంత్రకత్తె, తన రూపాన్ని కోంతార్ హాప్స్ లా మార్చుకుని, ‘నేను నీ అక్కలాగా కనిపిస్తున్నాను కదూ!’” అన్నది.

జార్థర్స్ హాప్ ఆశ్చర్యంతో దిమ్మెరపోయింది. ఆమె నేట మాట రాలేదు. మంత్రగత్తే టైయాం గాప్ అశ్వంగా తన అక్కలాగే ఉంది!

ఇశ్శ్రూ రాజబహనం చేరుకున్నారు. మంత్ర గత్తే తనను కోంతార్స్ హాప్ గానూ, జార్థర్స్ హాప్ ను తన పరిధారికగానూ రాజుకు పరిచయం చేసుకున్నది. ఆమె అందానికి ముగ్గుడైన రాజు ఆమెను పెంటునే పెళ్ళి చేసేసుకున్నారు. వాళ్ళు రాజబహనంలో రాచబోగాలు అనుభవించ సాగారు. జార్థర్స్ హాప్ మాత్రం పొద్దుమానం ఇంటిచాకిరీ చేసేది.

మధ్యాహ్న సమయంలో జార్థర్స్ హాప్ రాజుగారి గొర్రెలను మైదానాలకు తోలుకు పోయి మేపుకుని వచ్చేది. ప్రతి సాయంకాలం, టైయాంగాప్, గొర్రెలను లక్కుపెట్టే నెంంతో అక్కడికి వచ్చి, తన భయంకరమైన ఆకలిని తీర్చుకోవడానికి రెండు మూడు గొర్రెలను తినేసేది.

బకోఱ్జు జార్థర్స్ హాప్ నదీతీరంలో గొర్రెలను మేపుతూ తన అక్కను తలుచుకున్నది. రాజ భవనంలో తాను చేస్తూన్న చాకిరీ, పడుతూన్న తీసున్న చుట్టుపడ్డిల్లాడు.

బాధలూ ఏకరువుపెడుతూ, తన అక్కను తలు చుకుని భోరున విలపించసాగింది.

హారాత్తుగా ఆమెకు నదిలో నుంచి ఎవరో మాట్లాడుతున్నట్టునిపించింది. ఆమె పరికించి చూసింది. ఆ మాట్లాడుతున్నది చేప. అది తన అక్కెనని జార్థర్స్ హాప్ ఆ క్షణమే గ్రహించింది. ఎదురుచూడచి విథంగా ఆమె అక్క అసలు రూపంతో లేచి వచ్చింది. గట్టుపై కూర్చుని అక్కాచెల్లెట్టు మాట్లాడుకున్నారు. కోంతార్ హాప్ మంత్రగత్తే ప్రభావంతో చేపగా మారిపోయినప్పటికీ, కావాలంటే రోజుకొక గంటసేపు మానవరూపంతో ఆమె బయటకు రావచ్చు.

అక్క సురక్షితంగా ఉందని తెలుసుకున్న జార్థర్స్ హాప్ పరమానందం చెందింది. ఆ తరవాత వాళ్ళు రోజూ అదేవిథంగా కలుసుకొసాగారు. ఆ కారణంగా జార్థర్స్ హాప్ లో విషాదం మటుమాయమై, ఆమె ముఖంలో సంతోషం తెఱిపుకులాడ సాగింది. ఇంటిపునులను చక్కాచేయసాగింది.

ఆమెలో వచ్చిన మార్చును టైయాంగాప్ కూడా పసికట్టింది. “సంతోషంతో మిడిసి పడుతున్నది. దీని వాలకు చూస్తూంటే అక్కను కలుసుకున్నట్టే ఉంది. అడ్డక్కాటే కదా దీనికి సంతోషం కలిగించగలిగినది! ఏ సంగతి రేపు తేలుస్తాను,” అనుకున్నది.

బోద్ధ ఆరామాలు

సిక్కింరాష్ట్రంలో దాదపు 200 పైగా బోద్ధారామాలు ఉన్నాయి. ఇవి ఇక్కడి ప్రజల జీవనవిధానంలో ఒక భాగంగా పుంటూ, వారి సాంస్కృతికవారుత్వాన్ని గాఢంగా ప్రభావితం చేస్తున్నాయి. ఈ ఆరామాలను ‘గోపాన్’ అంటారు. సిక్కిం ప్రజల నుంచి విడదియలేని ఈ గోపాన్, ముఖ్యంగా సైయింగ్మాపా, లేదా కార్యాపా తెగలకు చెందినవిగానే ఉంటున్నాయి.

మరునాడు జార్రోహోవ్ ను వద్దని టైయాం గావ్ తనే గొరైలను తేలుకుని మేవడనికి నదీతీరానికి వెళ్లింది.

అక్కడ కోంతార్పహోవ్ కనిపించిందిగాని, అంతలో సంగతి ప్రియించి నదిలోకి దూకిచేపగా మారి, దాని చేతికి చిక్కుకుండా వెళ్లిపోయింది.

టైయాంగాప్ నిరుత్సహంగా భవనానికి వెనుదరిగింది. అంతలో తన అక్కకు ఏమై వుంటుందోనన్న భయంతే జార్రోహోవ్ విల పించసాగింది. ఆ సమయంలో తన రాణిని చూడడానికి రాజు అటుకేసి వచ్చాడు. అక్కడ జార్రోహోవ్ ఏడుస్తూ ఉండడం చూశాడు. అంతకుపూర్వంగా కూడా అమె ఎప్పుడూ విచారంతే ఉండడం గమనించిన రాజు ఆమెను కారణం అడిగాడు.

జార్రోహోవ్ జరిగినదంతా వివరించింది. అంతా విన్న రాజు, “ఎమిటీ! నువ్వు చెపుతున్నదంతా నిజమా? నమ్మశక్యంగా లేదే!” అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా.

“నా మాటల మీదనమ్మకం లేదంటే, మీరే ఒకపని చెయ్యింది. రాత్రికి గొరైల కొట్టంలోకి వెళ్లి రఘుస్యంగా దాక్కుండి. ఆమె ఆ గొరలో కొన్నిచీని అవురావురుమని మింగడం తమరే స్వయంగా చూడగలరు! ఆ కారణంగానే గొరైల సంఖ్య రోజుకూ తగ్గిపోతున్నది,” అన్నది జార్రోహోవ్.

ఆమె చెప్పినట్టే ఆ రోజు రాత్రి రాజు పెందలాడే వెళ్లి గొరైల కొట్టంలో దాక్కున్నాడు. అర్థరాత్రి సమయంలో ఆయన భార్య అక్కడికి వచ్చి, తన అసలు రూపం దాల్చి, మూడు గొరైలను అమాంతం స్వాహా చేసింది. ఆ తరువాత నిశ్శబ్దంగా రాజభవనంలోకి వెళ్లిపోయింది.

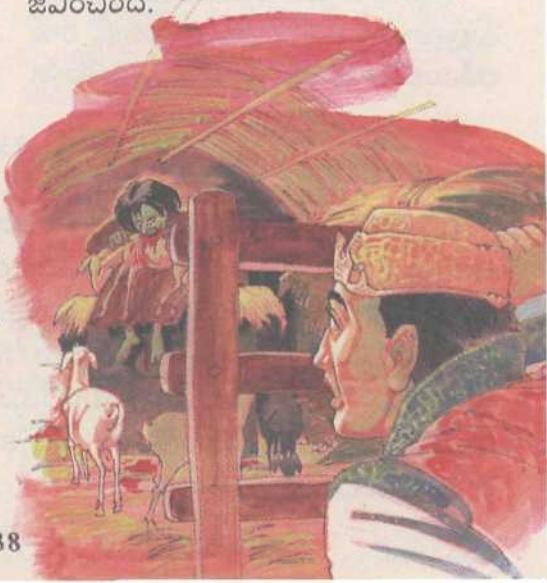
మరునాడు రాజు, రాజభవనానికి సమీపంలో ఒక విశాలమైన గది నిర్మాణానికి ఏర్పాటు చేశాడు. దానినీ అందంగా అలంకరింప

చేశాడు. ఆ తరువాత ఆయన అక్కడి పడకకు కిందపెద్దగోత్తిని తవ్వించి, అందులో బయటకు కనిపించుండా కత్తులు, కరారులు, బరిసెలు వంటి పదునైన ఆయుధాలను అమర్చి దాని మీద పడకను అమర్చాడు.

ఆ తరువాత అతడు మంత్రగతే వద్దకు వెళ్లి, “ప్రియతమా! నీకోసమే ప్రత్యేకంగా ఒక అందమైన గదిని నిర్మించాను. వచ్చి చూడు,” అన్నాడు ప్రేమ నటిస్తూ.

సంతోషంగా ఆయనవెంట వెళ్లిన మంత్రక్త్తి ఆ అలంకారాలను చూసి, మురిసిపోయింది. ఉత్సాహంగా వెళ్లి పడకమీద కూర్చున్నది. అంతే! పడకవిరిగి మంత్రక్త్తిగోత్తిలోని పదునైన ఆయుధాలపైబడి, ఒళ్లంతా సెత్తురుతో ముక్కలు చెక్కలై విలవిలా తన్నకుంటూ ప్రాణాలు విడిచింది.

ఆ తరువాత రాజు, జార్రోహోవ్ నదీతీరానికి వెళ్లారు. వారికోసం అక్కడ కోంతార్పహోవ్ ఎదురుచూస్తున్నది. మంత్రగతే మరణంతే, దాని మంత్ర ప్రభావం కూడా తోలగిపోయింది. రాజు ఇప్పుడు అసలు కోంతార్పహోవ్ ను వివాహమాడాడు. ఆమె చెల్లెలు జార్రోహోవ్ కూడా అదే రాజభవనంలనే హాయిగా చిరకాలం జీవించింది.

భారతీయ వనితకు పులిట్జూర్ ఒహూమతి

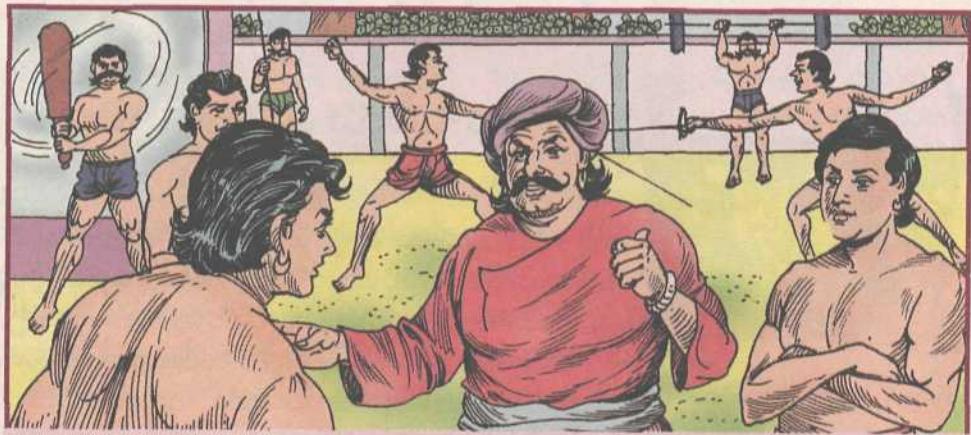
గీతా ఆనంద్ ఒకస్వాదు ఈతలో మనదేశం జాతీయభాంపియన్. ముంబాయిలోని కెఫ్టడ్రెల్స్‌స్క్రూల్స్ చదువుకుంటూ స్వాదు విద్యుత్తులు నాయకురాలుగా ఉంటూ, స్క్రూల్ వార్టాప్ త్రిక్కు సంపాదకత్వం పొంచింది. ఆ సమయంలో స్థానిక సంఘటనలను గురించీ, విద్యుత్తుల మధ్య జరిగే ఆటల పోటీల గురించీ నివేదికలు అందించేది. జర్వులిజం పట్ల ఆమెకున్న ఆసక్తి, ప్రతిభ ఆమెకు స్వాయామర్చ సిటీలోని ‘ది వాల్ స్ట్రీట్ జర్వుల్ లో స్థానం కల్పించింది. ఇటీవల అమెరికాలో జరిగిన ఆర్థిక అవిసీతుల గురించి ఆమె వ్యాసాలు రాశింది. ఈ వ్యాసపరంపర ఆమెకు గత ఏప్రిల్లో ప్రతిష్టాత్మకమైన ‘పులిట్జూర్ ప్రైజ్ ఫర్ జర్వులిజం’ సాధించి పెట్టింది. రచన వ్యాసంగంలో తన ఈ విజయానికి కారణం, 20 ఎళ్ళక్రితం తన చదివిన కెఫ్టడ్రెల్స్‌స్క్రూల్ ప్రిన్సిపాల్ తనకు అందించిన ప్రోటోప్స్ మే అంటుంది గీతా ఆనంద్ కృతజ్ఞతగా.

రికార్డు ధరను అందుకున్న తోలి పుస్తకం

పీలా క్ల్యాగ్ ఇక్కె బటుకుతెరువుకు ప్రభుత్వ సాయంపై ఆధారపడవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఆమె మొట్ట మొదటగా రాశిన ఒక్క నవలతోనే కోటిశ్శరి అయి కూర్చుంది. ముప్పొయేళ్ళ కిత్తం ఆమె భర్త ఆమెను వదిలిపేసినప్పుడు ఆమెకు సరైన ఆదాయం లేదు. ప్రభుత్వం ఆమెకు సుందర్లాయండ్లో ఉండడానికి ఉచితంగా ఇల్లునిచ్చి సాయపడింది. మూడైళ్ళక్రితం ఆ ఇంచిని పదగొట్టడంవల్ల దానిని వదిలిపట్టవలసివచ్చింది. నిలవడానికి నీడలేక ఆమె ఎక్కడెక్కడే అల్లాడ వలసివచ్చింది. సరిగ్గా ఆమె అప్పుడే నవలా రచనకు పూనుకున్నది. నవల లేరు: ‘రన్ ఫర్ హోమ్’.

మామూలుగా ప్రచురణ కర్తలు తెలిసారిగా రచనలు చేసేవారికి, అదీ వయసు పైబడ్డవారి రచనలకు అంతగా చెల్లించరు. అయితే, పీలా అది తప్పని రుజువు చేసింది. నలుగురు ప్రచురణకర్తలు ఆమెకు 250,000 హాండ్లు ఇవ్వడానికి సిద్ధుద్దురు. అయినా అంతకు రెండింతలు ఇస్తామని ర్యాండమ్ హోస్ ఒప్పందం కుదుర్చుకుని ప్రచురణ హక్కులు పొందింది! (పీలాకు వర్ధమాన రచయితి లక్ష్మణాలన్నీ ఉన్నాయని ప్రచురణకర్త ప్రశంసించాడు.)

గురుదక్షిణ

ఒకానోకప్పుడు, ఒంటరులు అనే గురువు లుండేవారు. వాళ్ళు సాముగరిడీశాలలు నడిపేవారు. మల్లయుధం, కత్తిసామూ, లోడీలు తిప్పడమూ లాంటివి, జమీందారు వంశియులతోపాటు సామాన్యులకు కూడా నేర్చేవారు. అలా ఒకసారి గోపాలపురంలో ద్రోణుడనే గురువు సాముగరిడీశాలను నడుపుతున్నాడు. విద్యపూర్వయిన తర్వాత ఆయన, శిష్యులకు నీతిశాస్త్రం కూడా అవసరమైనంతవరకు బోధించి ఇండ్లకు పంపేనే వాడు. గురుదక్షిణగా శిష్యులు ఇచ్చింది పుచ్చుకునేవాడు.

ద్రోణుడి ద్వార, విజయవర్ష అనే శ్రీరంగం జమీందారు కొడుకు విద్య నేర్చుకుంటున్నాడు. అతడు మల్లయుధంలో మంచి ప్రవీణుడుయ్యాడు. కత్తిసామూలో, లోడీలు తిప్పడంలో, తనకెవరూ సాచిరానని అనుకునేవాడు.

ఒకసారి విజయవర్ష, మల్లన్న అనే సహవిద్యార్థి చేతిలో ఓడిపోయాడు. ఈ మల్లన్న ఒంటరులలో అతిసామాన్య కుటుంబానికి చెందినవాడు. ఆ కారణంవల్ల, విజయవర్ష అహం దెబ్బతిన్నది.

ఇది గ్రేహాచిన ద్రోణుడు, అతడితో, “వర్ష, వ్యక్తిప్రతిభకు సామాన్యుడు, శ్రీమంతుడు అనే భేదం గణనలోకి రాదు. మల్లన్న ఎంతో పట్టుదలగా విద్య నేర్చుకుని ప్రతిభామతుడుయ్యాడు. అది నువ్వు గమనించినట్టులేదు,” అంటూ హితబోధ చేశాడు.

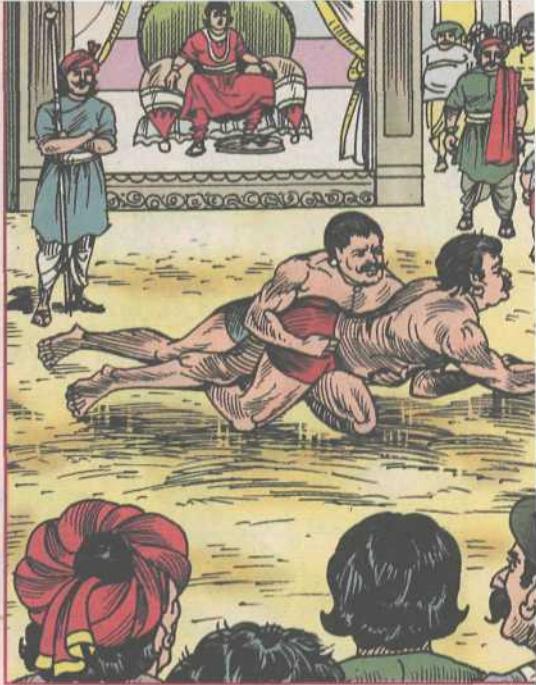
కొన్నాళ్ళ తర్వాత, విజయవర్ష, మల్లన్న విద్య ముగించుకుని గురువును, గురుదక్షిణగా ఏం కావాలో కౌరుకోమని అర్థించారు. అందుకు ద్రోణుడు, “నా వద్ద విద్య నేర్చిన శిష్యులలో మీరిద్దరూ మెరికలలాంటివారు. భవిష్యత్తులో ఏం జరుగనున్నదనేది ఎవరూ ఊహించలేనిది. మీరు నేర్చుకున్న విద్యలకు

మెరుగులు దిద్దుకుంటూ సైపుణ్యాన్ని మరింతగాపెంచుకోండి. నేను కావలసిన్నుడు వచ్చి, మీ నుంచి గురుదక్కిణ పుచ్చుకుంటాను,” అని చెప్పాడు.

నాలుగేళ్ళ గడిచినై. తండ్రి కాలభర్యం చెందడంతో విజయవర్ష శ్రీరంగం జమీందారయ్యాడు. జమీందారీగిరి వచ్చినా అతడికి మల్లయుధం మీద అభిమానం తగ్గలేదు. అతడు దేశంలోని మల్లులందరినీ పిలిపించి, ప్రతి ఏటా పోటీలు ఏర్పాటు చేయసాగాడు. మల్లులందరినీ ఓడించినాడిని చివరగా తనతో పోటీకి ఆహ్వానించేవాడు. “నన్ను ఓడించితే ఘనసంగా సన్మానం చేస్తాను. కానీ, నామీదఓడు వాడు మాత్రం, ఆ తర్వాత ఎన్నాడూ మల్ల యుధపు పోటీలలో పాల్గొనగూడు. ఐతే, అలాంటివాడి జీవితమంతా సుఖంగా గడిచి పోయెలా సకల సదుపాయాలూ అమరు స్తాను,” అని చెప్పాడు.

పోటీలో జమీందారును ఓడిసే జరిగే ఒక్కసారి సన్మానం కన్నా, ఆయనతో ఓడిపాతె బ్రతికున్నంతకాలం లంభించే సుఖజీవనం, మల్లులందరినీ ప్రతోభపెట్టింది. అందువల్ల, మల్లులందర్నీ ఓడించి, చివరకు జమీందారు గారి మీద ఓడిపోయే మహాద్భాగ్యం కొనం, ప్రతి మల్లుడూ ఎంతో చాకచక్కం, ప్రతిభా చూపేవాడు. కానీ, అందర్నీ ఓడించి విజేత అయిన మల్లుడు మాత్రం, విజయవర్షపై పేలమైన ప్రదర్శన జరిపి చిత్తుగా ఓడిపోయే వారు. వాడికి రాజభోగాలు అమరేవి!

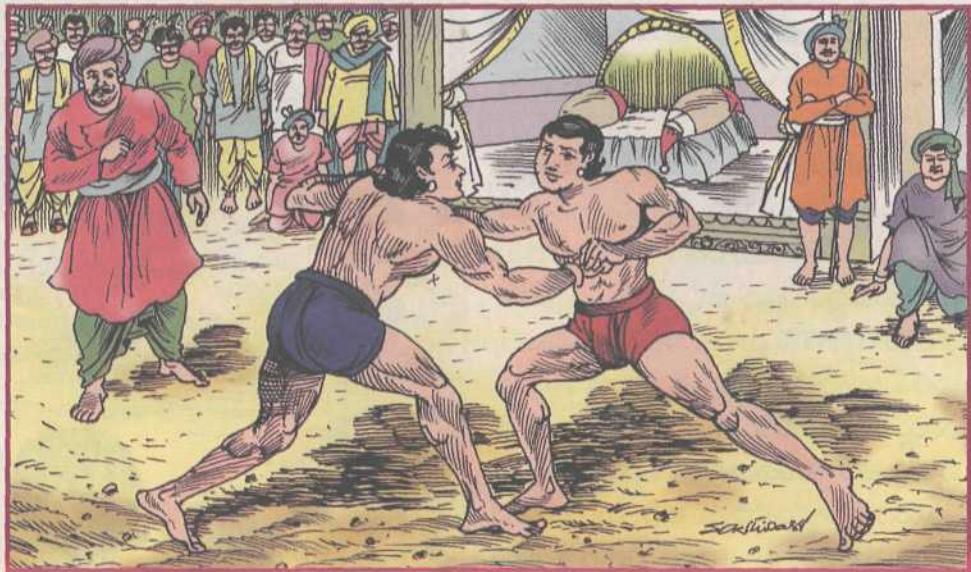
క్రూక్రూగా ఈ జరుగుతున్న కుటుంబకం గురించి విన్న ద్రౌణుడు, మల్లన్నకు కబురుచేసి, అతడు రాగానే, “విజయవర్ష నడుపు

తున్న మల్లయుధు పోటీల గురించి విన్నాను. అ పోటీల్లో నువ్వేందుకు పాల్గొనడం లేదు?” అని ప్రశ్నించాడు.

అందుకు మల్లన్న వినయంగా, “గురువు గారూ! విజయవర్షకు తాను గొప్ప మల్లయో ధుడినన్న గర్వముంది. లోగడ నా చేతిలో ఓడిన అవమానాన్ని ఇంకా అతడు మరిచిపోలేదని నా నమ్మకం. ప్రతిభావంతులైన మల్లులకు సుఖాల ఆశ చూపి, అతడు వాళ్ళను సునాయసంగా ఓడించేస్తున్నాడు. నాకు విజయవర్షను ఓడించగల సత్తా పున్నపుటికీ, అందువల్ల అతడిలోని ఆహం ప్రకౌపిస్తే ఎంత ప్రమాదమో నాకు తెలుసు,” అన్నాడు.

శమ్ముడు చెప్పింది విన్న ద్రౌణుడు ఆలోచించసాగాడు. మల్లయోధుడుగా మల్లన్న ఎంతటి ప్రతిభావంతుడో లోకానికి తెలియ వలసి వుంది! అలాగే, విజయవర్ష కారణంగా

శక్తియుక్తులున్న మల్లులు తమ విద్యకు తిలోదకాలిచ్చి సుఖజీవనం మాటున సోమ రులుకాకూడదు! అందుచేత, గురుదక్షిణ వేరుతో ఈ కార్యాలను సాధించాలన్న నిర్ణయాని కొచ్చాడు, ద్రోణుడు.

అతడు, మల్లనును వెంటబెట్టుకుని శీరంగం చేరాడు. అక్కడ విడిదిలో మల్లనును ఉంచి, తానెక్కడే విజయవర్యము కలిశాడు. విజయవర్య, ఆయనును సాదరంగా ఆహ్వానించాడు. కుశలప్రశ్నల తరవాత ద్రోణుడు, “హర్షా! నావాడ్ విద్యనేర్చినవాళ్ళలో నువ్వు, మల్లన్నా మెరికలలాంటివాళ్ళు. నాకేమా వయసు పైబడుతున్నది. కనీపం ఒక్కసార్దొనా నా ప్రధాన శిమ్యలమధ్య మల్లయుధు పోటీ చూడాలని వున్నది. నువ్వు జమీందారుననే అహంకారం విడిచి, నేను నేర్చిన విద్యను ప్రథ్యంచి మల్లను ఓడించాలి. ఒక్కషమల్లన్న నీవై విజయం సాధించినా, అతడిపై ఎలాంటి

ద్వేషభావం చూపకపోవడు, నీ నుంచినేను కోరే గురుదక్షిణ!” అన్నాడు.

ఇందుకు విజయవర్య సంతోషంగా అంగీకరించాడు. తర్వాత, ద్రోణుడు విడిదికి తిరిగి వెళ్ళి, మల్లన్నకు తను విజయవర్యతో మాట్లాడిన దానిని గురించి చెప్పి, “మల్లా! ఇప్పుడు వర్యతో చేసే మల్లయుధుపు పోటీలో నువ్వు తప్పకగలిచి తీరాలి. అదే నాకు నువ్వు ఇచ్చే గురుదక్షిణ! అంతేకాదు, ఆగెలుపును ఓటమి అస్తుట్లు అక్కడే ఉన్న ప్రేక్షకులందరూ నమ్మువిధంగా మాట్లాడాలి. అదెలా సాధ్యం అని మాత్రం అడగుకు! మల్లవిద్యతో పోటు నీకు బోధించిన లోకిక, నీతిశాస్త్ర సూత్రాలు సమయసంగ్రహాలను బట్టి, నీకు తప్పక సహాయపడగలవు,” అన్నాడు.

మర్యాది ఉదయం విజయవర్యకు, మల్ల న్నకు మల్లయుధుపు పోటీ ప్రారంభమైంది. తను జరుపుతున్న పోటీలో చివరకు తనమీద

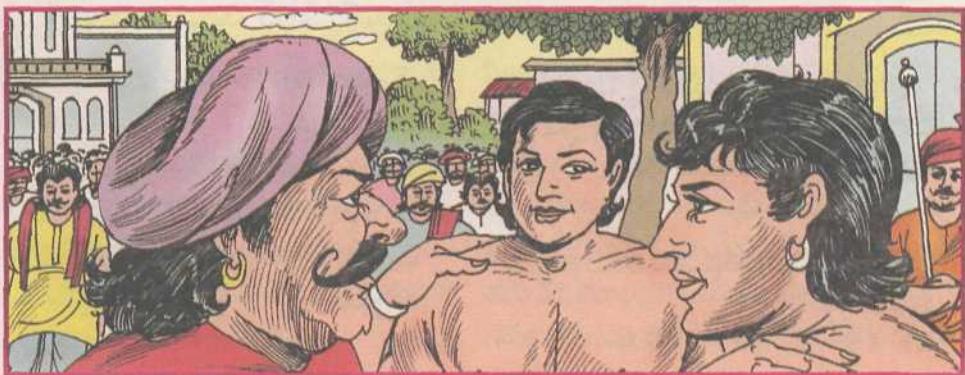
తలబడే మల్లుడు, తను కల్పించే సుఖాల కోసం ఓడిపోయేవాడుతప్ప, అంతవరకూ ఇతర మల్లుల మీద ఎంతో చాకుచ్యంగా మల్ల యుద్ధు మెలుకుపలన్నీ ప్రయోగించేవాడని, విజయవర్య గమనిస్తానే ఉన్నాడు. అందు వల్ల, విజేత అయిన మల్లుడు ఉపయోగించే పట్టువిడుపులన్నీ అతడు ఎంతో ఆసక్తిగా చూస్తాండేవాడు.

ఇప్పుడు విజయవర్య, మల్లన్నమీద అలాంటి పట్లన్నీ ప్రయోగించాడు. దాంతో మల్లన్న కిందమీదయిపోయినా, గురువు చెప్పినట్టు గెలిచి తీరాలన్న మొండి పట్టు దలతో శాయశక్తులు ఒడ్డి చివరకు విజయ వర్యను ఓడించాడు.

ఎన్నాడూ జరగని విజయవర్య ఓటమిని చూసి ప్రేక్షకులు నివ్వేరపోయారు. అప్పుడు మల్లన్న చేతులెత్తి అందరికి నమస్కరించి, “జమీందారుగారు మల్లవిద్యలో మహాప్రతి భాశాలి. నేనెంత ఓడిపోవాలని ప్రయత్నించినా, నాలాంటి మల్లుడు సుఖాలకోసం ప్రలోభపడి ఓడిపోకూడదని, ఆయనే ఓడి పోయాడు. నిజమైన గెలుపు జమీందారు గారిదే!” అన్నాడు.

ఆ పెంటనే ప్రేక్షకులు పెద్దగా కరతాళ ధ్వనులు చేశారు. విజయవర్య గాఢంగా నిట్టార్చి, “మల్లన్న సాటిలేని యోధుడు. నేను అతడిచేతిలో ఓడిపోవడం ఇది రెండవ సారి. యుద్ధ విద్యలకు కావలసినది ప్రతిభా పాటవాలు తప్ప, గర్వం, స్వార్థం కావు. ఇన్నా జ్యుగా మల్లులకు సుఖభోగాలను ఎరగా చూపి, వారిని ఓడిస్తూ నా అహాన్ని కాపాడు కుంటూ తృప్తి చెందాను. ఈ రోజు నా సహా ధ్వాయి అయిన మల్లన్నద్వారా నా గర్వం తెలిగి పోయింది. నేన్నున్న విద్య అభివృద్ధికి పాటు పదేవాడే నిజమైన వీరుడు. స్వార్థం కోసం ఇతరుల ప్రతిభను అణగదొక్కేవాడు కాదు. మల్లన్నను మనసారా అభినందిస్తున్నాను,” అన్నాడు గంభీరంగా.

ద్రోణుడు తన శిష్యులను అభినందన పూర్వకంగా భుజాలు తట్టి, “మీరిద్దరూ నేనడిగిన గురుదక్కిణ ఇచ్చి, నాకు చాలా ఆనందు కలిగించారు. ఇకముందు, ముందు జరగబోయే మల్లవిద్య ప్రదర్శనలలో ప్రతి భక్తు, కౌశల్యానికి తప్ప; కేవలం సుఖం, సోమరితనాలకు ఏ మల్లుడూ తల ఒగ్గడని నమ్ముతున్నాను!” అన్నాడు.

మనదేశం గురించి తెలుసుకుండా

1. జవహర్‌లాల్ నెప్రశా మూడు గ్రంథాలు రచించాడు. వాటి పేర్లు, అవి ప్రచురింపబడ్డ సంవత్సరాలు కింద ఇవ్వబడ్డాయి. జతచేయండి చూద్దాం.
- (ఎ) ఆత్మకథ (ఆటోబియోగ్రాఫీ)
 - (బి) భారతదర్శనం (డిస్కపరీ అఫ్ ఇండియా)
 - (సి) ప్రపంచ చరిత్ర (గ్లింప్స్ ఆఫ్ వరల్డ్ హిస్టరీ)
2. మొత్తిలాల్ నెప్రశా వృత్తి ఏది?
- (ఎ) ఉపన్యాసకుడు.
 - (బి) న్యాయవాది.
 - (సి) వైదువ్యాదు.
- 3) ఈ ఫోటోలో నెప్రశా ఎవరితో గడియారం సమయం సరిచూస్తున్నాడు?
-
4. నెప్రశా సాదరి విజయలక్ష్మీ పండిత ఏ దేశానికి భారతరాయబారిగా వెళ్లారు.
- (ఎ) చైనా, (బి) సెవియట్ రష్యా,
 - (సి) అమెరికా.
5. ఇందిరాగాంధీ భారతప్రధాని అయినప్పుడు అమె వయసెంత?
- (ఎ) 49 (బి) 53 (సి) 57
- 6) ఇందిరాగాంధీ భారతప్రధాని కాక ముందు కేంద్రమంత్రిగా ఉండేవారు. ఆమె నిర్వహించిన శాఖల ఏది?
- (ఎ) సమాచార ప్రసారశాఖ
 - (బి) విద్య సి) ఆరోగ్యం
- 7) ప్రధాని, ఇందిరాగాంధీకి ఒక ముఖ్యమైన చట్టం చేసిన భాగ్యతి ఉంది. అది ఏది?
- (ఎ) జలమార్గాల జాతీయాకరణ.
 - (బి) ఉక్క కర్మగారాల జాతీయాకరణ.
 - (సి) బ్యాంకుల జాతీయాకరణ.
- 8) ఇందిరాగాంధీ రెండవసారి ప్రధానమంత్రిగా అయిన సంవత్సరం ఏది?
- (ఎ) 1971 బి) 1975 సి) 1980
- (సమాధానాలు వచ్చేసంచికలో)
- ఆగ్నే క్వీజ్ సమాధానాలు**
1. ఎ - 3 బి - 1 సి - 2
 2. రామచంద్ర
 3. బాలగంగాధర తిలక్. గణేశచతుర్థి.
 4. ఈ చిత్రం దీపావళి, హాలీపండుగల మిత్రమం. రెండూ వేర్యేరు నెలలలో వస్తాయి.
 5. బి.

వీష్వశ్వరుడు

హో మాగ్ని నుండి పుట్టిన భయంకరమైన జంతువు అదృశ్యం కాగానే కాలుడు విఘ్నా సురరూపం దాల్చి కాలపాశాన్ని విసిరాడు. కాలపాశం గిరిగిరా తిరుగుతూ ప్రథయంగా అంతా చుట్టుబెట్టింది. అభిసందుషుడుపరాక్ర మించి దాన్ని ఛేదించడానికి యత్ప్రించి నేల కొరిగాడు. కాలపాశం మరింత విజృంభించి జీవకోటిని అంతమొందిస్తూంటే వజ్రమృదు మొదలైన సప్తమహార్షులు, బుములు, లోకకాల్యాణం కోరేవారంతా కలిసి బ్రహ్మాను ప్రార్థించారు.

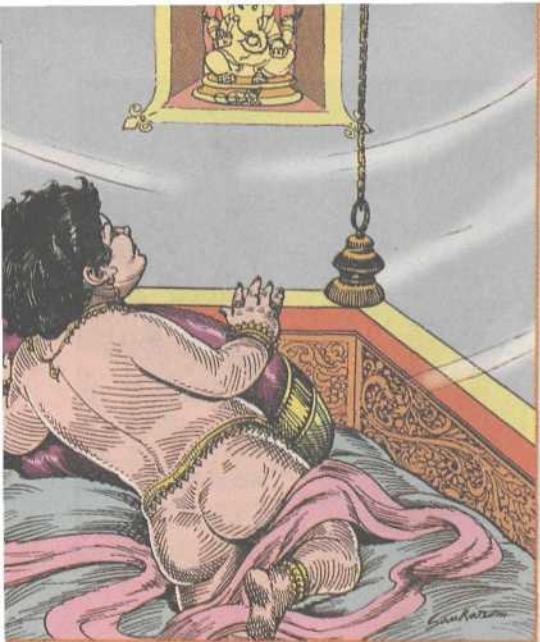
బ్రహ్మ “కాలపాశాన్ని తప్పించడం ఎవరి తరమూ కాదు. కాలప్రభావాన్ని అరికట్టి - కాలుణ్ణిని గ్రహించగలవాడు గణేశుడైక్కుడే!” అని చెప్పి వారందరితో కలిసి గణేశ్వరుడిని ప్రార్థించాడు.

మహాగణాధిపతి స్వస్తికాపీరంపై ఆశీసుడై సాక్షాత్కరించాడు. తన చేతనున్న పాశాన్ని వదిలాడు.

గణేశుడి పాశం క్రణంలో కాలపాశాన్ని ఉచ్చు పన్ని పట్టినట్లు గణాధిపతి ముందు కట్టి పడేసింది.

కాలుడు పరాభవంతో మండిపదుతూ మరింత భీకరజాగుప్సాకరంగా విఘ్నాసుర రూపం చూపుతూ కాలదండ్రాన్ని ఎత్తి రుటి పించాడు. గణేశుడు అంకుశాన్ని వదిలాడు. అంకుశం విఘ్నాసురుడి వెన్నెముకలో గుచ్ఛింది.

విఘ్నాసురుడు అంకుశం తాకిడితో అలా అలా కుదించుకుపోయి, అంకుశం వెన్నుంటి తరుముతూండగా శరణు కోరుతున్నట్లుగా గణేశుడిరెండు పాదాల ఇరుకునపడి బందీగా

చిక్కుకున్నాడు. గజముఖుడు విఘ్నాను రుణ్ణి రెండు పాదాలతో గట్టిగా నొక్కాడు.

అస్యాడు కాలుడు విఘ్నానురుది నుంచి బయటుపడి గణేశుడికి మొక్కుతూ, “గణేశా! నీ మహావిశ్వపాశం ముందు ఈ భూమికి, సూర్యోదయం సూర్యస్థమయాలకుమాత్రమే సంబంధించిన నా కాలపాశం ఎంత! విశ్వాన్ని అదుపులో ఉంచే నీ అంకుశం ముందు నా దండమేపాటిది! పర్వతంలాంటి భూతాన్ని నీ వావనరూపాలైన చిట్టెలుకలు తుదముట్టించాయి! నీవు విఘ్నానురుణ్ణి అధీనంలో పెట్టుకొన్న విఘ్నిశ్వరుడిపి! దేవా, నన్ను మన్మించు!” అని వేడుకున్నాడు.

విఘ్నిశ్వరుడు, “కాలా! ఇతరుల పని నెత్తిని మేసుకోవడం కోరి ముప్పుతెచ్చుకోవడమే! నీ ధర్మాన్ని నువ్వు సక్రమంగా నిర్వారించు! ఇకఇక్కడనుంచి కదిలి, వెట్టు,” అని మంద లించాడు.

కాలుడు మెలివేసిన చేతులతో చెప్పులు పట్టుకుని మూడుసార్లు వంగి లేచి, తెంపలు వేసుకొని, “బుధి బుధి! ఆ ఇంద్రుడి మాట విని గడ్డి కరిచాను. బుధివచ్చింది దేవా! విఘ్ను శ్వరుడైనిన్ను నమ్మి కొల్పినవారి దాపులకు నేను పోను. వారిని వ్యాధులు సొకపు. వారికి విఘ్నాలుండవు!” అని చెప్పి శలవు తీసుకున్నాడు.

కాలుణ్ణి విఘ్నిశ్వరుడు భంగపుచ్చిన ప్యాడే కాలపాశంవల్ల నేలకొరిగిన అభినందన మహారాజు మొదలైనవారంతా సజీవులైనిద్ర లేచినట్లు లేచారు. ఆకాశం నుంచి పూలజల్లు కురిసింది.

వినాయకుణ్ణి విఘ్నిశ్వరుడు, విఘ్నిరాజు అనీ అందరూ కీర్తించారు.

అప్పటించీ, ఏ మంచిపన్నెకొ, శుభకార్య నెకొ స్వాన్నికును ముగ్గుగా తీర్చిదిద్దడం, పసుపు ముద్దను విఘ్నిశ్వరుని ప్రతిరూపంగా ఉంచి పూజించడం సంప్రదాయంగా నిలిచింది.

“కాలపురుషుణ్ణి భంగపుచ్చి పాదాక్రాంతుణ్ణి చేసుకొన్న విఘ్నిశ్వరుడి మీద విశ్వాసం కలవారూ, విఘ్నిశ్వరుడి ఆశిర్వాదబలం ఉన్నవారూ కాలప్రవాహానికి ఎదురీత ఈది నిలద్రోక్కొని, విజయం సాధించగలరు!” అని చెప్పి పావనమిత్రుడు ముగించాడు.

ఒకసాటి సాయంకాలం ఒక బాలికపాపన మిత్రుడి దగ్గరకుపచ్చి, అతడి చిట్టకెనవేలు పట్టుకొని ఒక కుడ్యచిత్రం దగ్గరకు తీసుకు వెళ్ళింది.

ఆ చిత్రరువులో అసమాన సాందర్భంగల ఒక క్షుణ్ణి విఘ్నిశ్వర విగ్రహానికెదురుగా మోక రిల్లినమస్కరిస్తున్నది. ముక్కుపచ్చలారని

ఆమె తల ముగ్గుబుట్టులా ఉంది. పాపన మిశ్రుడు ఆ కథ చెప్పడం ప్రారంభించాడు:

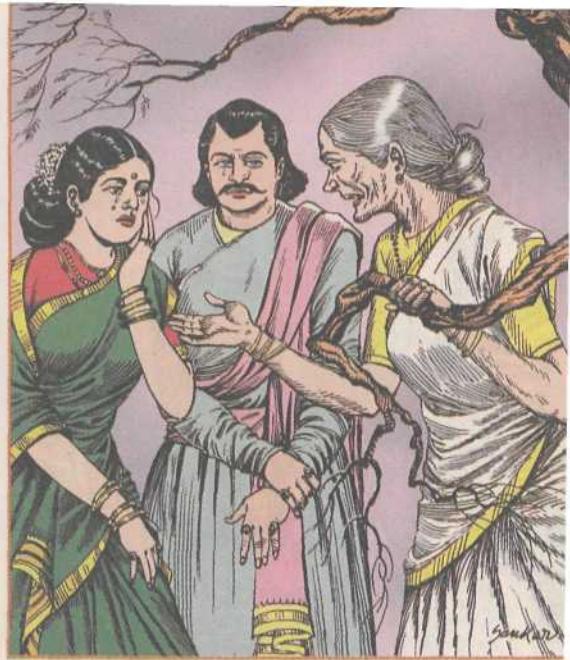
ఒక పుణ్యదంపతులకు విఫ్ముశ్వరుని ఆరాధించిన వరప్రసాదంగా రత్నంలాటి ఆడ పిల్ల పుట్టింది. పుడుతూనే ఆ శిశువు పురిటి గదికి ఎదురుగా గూటిలో ఉన్న విఫ్ముశ్వర ప్రతిమను విప్పారిన కన్నులతో చూస్తూ, ఆ బొమ్ము పిలుస్తున్నట్లుగా క్యారుమన్నది.

ఆ పాప ఊయ్యల తెట్టిలో ఉఁగుతూ ఎప్పుడూ గూటిలో వున్న గణేశవిగ్రహాన్ని చూసుకుంటూ నష్టులతో కీరింతాలు కొడుతూ అడుకొనేది.

ఆ పిల్లకు సుందరి అని పేరు పెట్టారు. పేరుకు తగ్గట్టుగా సుందరి గొప్ప సౌందర్య వతిగా పెరిగి పెళ్ళి ఈడుకు వచ్చింది. సుందరికి సౌందర్యంతో బాటు గొప్ప బుధి, తెలివి తెటలు, అందరికి హితవుకూర్చే మాటతీరూ కలిగి ఉండటం చూసి, ఆమెను జ్ఞానసుందరి అన్నారు.

సుందరి అసమాన సౌందర్యం గురించి ఉఁరూరా చెప్పుకోసాగారు. శాపవశాన పుట్టిన గంధర్వకన్య అనీ, భూమీద అవతరించిన దేవసుందరి అనీ అన్నారు. ఆమె పాణిగ్రహాణానికి గొప్ప ధనసంపన్నులూ, అధికార బలం గలవారూ అసంఖ్యాకులుగా సుందరి తలిదంట్రులను బిత్తిడిచేశారు. సుందరి గురించి విన్న ఆ రాజ్యమేలే మహారాజే, ఆ కన్యకారత్నాన్ని తన రాణివాసానికి తీసుకు పోవడానికి పరివారంతో రాజధాని నుండి బయలుదేరి వస్తున్నాడని తెలిసింది.

సుందరి ప్రతినిట్యమూ ఆరాధించే నదీ ఘట్టానఉన్న విఫ్ముశ్వరశిలావిగ్రహం ముందు

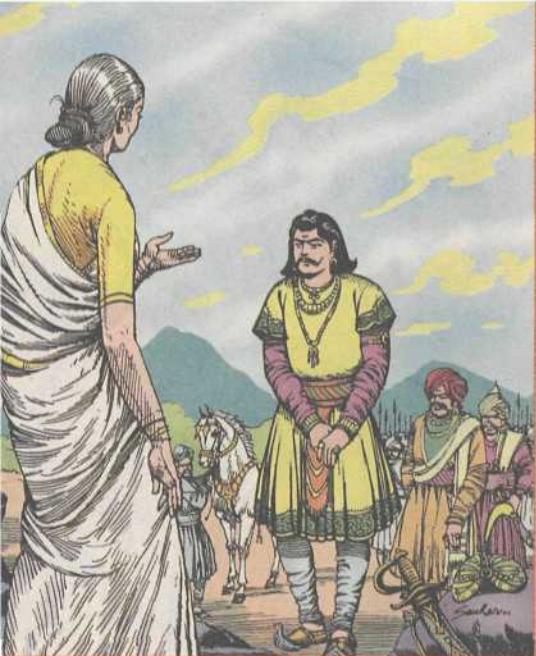

మోకరిల్లి, కన్నులు మూసి నమస్కరిస్తూ, “విఫ్ముశ్వరా! శైశవం నుంచి నిన్నే నమినుదాన్ని. సంసారంలో కొట్టుకుపోవడం నాకు ఇష్టం లేదు. నన్ను ముసలిదాన్ని చెయ్యి! జ్ఞాన సంపద నాకు అనుగ్రహించు! పుట్టినందుకు ప్రయోజనకరమైనపని నాచేత చెయించు!”

అని ధ్వనిస్తున్న ఆమె నల్లని కొప్పు వెండిలాగ మెరుస్తూ నెరిసింది. పాలబుగ్గలు సాట్లు సాట్లు పడ్డవి. నుదురు అడ్డంగా ముడుతులు దేరింది. నదికి వచ్చినవారంతా నివ్వేరపోతూ చూస్తున్నారు. అమ్మాయి అవ్యాయింది!

“అమ్మాయి సుందరీ! ఏమిటమ్మాజిది?”

అంటూ కంటనీరు పెట్టుకొంటున్న తండ్రి, తల్లితో, ‘నేను అమ్మాయినీ కాను, సుందరినీ కాను, అవ్యాయి! మీరు సంతోషించడానికి బదులు విధారిస్తారెందుకు? మీరిచ్చినజన్మను సార్థకంగా చేసుకోనే అవకాశాన్ని గణేశుడు అనుగ్రహించాడు. నా కంటే అజ్ఞానులైనవారికి

పాదాలకు ప్రణమిల్లి, “మహాత్మురాలా! నీ దర్శనంతో నా అజ్ఞానం తెలిగింది. నేను నా రాజసాన్ని వదిలి ప్రజకు సేవకుడినుకుంటూ వర్తిస్తాను!” అన్నాడు.

కారణజన్మురాలని అంతా అవ్యాను కీర్తి స్తుండగా బయలుదేరుతున్న అవ్యాను పల్ల కిలోసంచారం చేయలవసిందనీ, సర్వవిధ ప్రయాణసాక్రాలు అమర్యుతాననీ రాజు ప్రాథేయపడ్డాడు.

అవ్య నిరాకరించి, “రాజా! చెప్పులకు కూడా నోచుకోని అతి సామాన్యలైన కష్ట జీవుల మధ్యకు అందలమెక్కి వెళ్ళి ఏ మొగంతో నీతులు బోధించగలను? నువ్వు ప్రజకు విద్యా సాభాగ్యాలను చేకూర్చు. నీ పని నువ్వు చెయ్యి! నేను సామాన్యురాలిగా, సామాన్యలందరితో ఒకటిగా నేను చేయ గలినది చేసుకుపోతాను. విఫ్ముశ్వరుడు, అతని ముద్దుల తమ్ముడు సులుహ్యాంశ్య శ్వరుడు అన్నీ చూసుకుంటారు. వారే నాకు రక్క!” అని చెప్పింది.

అవ్యకర్తాతగా కాలి నడకను బయలు దేరి, జ్ఞానపీతమైన ఒక మరాన్ని చేరుకొంది. పీరాధిపతికి మొక్కి, “అయ్యా! నాకు జ్ఞానం ఉపదేశించంది!” అని కోరింది.

పీరాధిపతి సంశయిస్తూ, “అమ్మా! నువ్వు ప్రీవి, జ్ఞానపేదేం పొంది ఏం ప్రయోజనం?” అన్నాడు.

అవ్య, “సీరూ, దీపమూ మగవాడికేగాని ప్రీకి ఉపయోగపడువా? ఉపయోగించలేదా? గ్రుట్రిపాడి చేతనున్న దీపం ఇతరులకు దారి చూపించగలదు కదా! జీవిలోని జ్ఞాన స్వభావం మగదా? ఆడదా? ఏదీ కానిది, అన్నీ

నాకు తెలిసిన హితుచూలు చెప్పాను. జ్ఞాను తెఱవారినుండితెలియనివి తెలుసుకుంటాను. అజ్ఞానదశలో ఉన్నవారంతా పసిపిల్లలవంటి వారే. అంతా నా పిల్లలే. వారికినేను అవ్యాను! నా పుట్టిన రోజు ఈ రోజే కదా. ఇదే నా పండగరోజు! పాదయాత్రకు బయలుదేరుతున్నాను, నన్ను ఆశీర్వదించండి!” అని అవ్య అంటూ అక్కడ పడి ఉన్న చెట్టుకొమ్మను ఊతకర్తగా పట్టుకొని చిన్నగా నవ్వుతూ లేచి నిలబడింది.

అప్పుడే అక్కడికి చేరుకున్న రాజును మాసి అవ్య, “ప్రజల ధన ప్రాణ గౌరవాలను, కన్యలను రక్కణలో ఉంచవలసిన నువ్వే, ఒక కన్యను ఎత్తుకుపోవచ్చావు. ఊత్తు, ఇత్తు దోచుకొనే దండునాయకుడివా? రాజువా?” అని అడిగింది.

సిగ్గుతో సగం చచ్చిపోయిన మహారాజు కత్తినీ, కిరీటాన్ని తీసి దూరంగా పెట్టి, అవ్య

అయినది, అన్నిటా ఉన్నది ఒకటే అని అంటూనే పుట్టుకెతు ఎక్కువ తక్కువలు, అర్థతలు ఎంచడం జ్ఞానుల పనేనా?" అని అన్నది.

పీరాధిపతి, "మహాతుగ్గరాలా! జ్ఞాన పీరంపై ఉండవలసింది నేను కాదు, జ్ఞాన రూపిణివయన నీవే!" అని అన్నాడు గౌరవంగా లేచి నిలబడుతూ.

అవ్య, "పీరాలు, మరాలు ఎందుకు? అందరికితెలికగా అర్థమయ్యలాగ దగ్గిరకళ్ళి ఎక్కువమందికి జ్ఞానం అందించడం మంచిది కదా! పంచభక్త్య పాయసాల రాజభోజనం ఒకడికి పెట్టేకంటే, అంతా తినేది పదిమందికి పెదితే మంచిది కాదా!" అని అన్నది.

"ఔను! నేనూ అదే అనుసరిస్తాను," అని శిరసు వంచి నమస్కరించాడు పీరాధిపతి.

అవ్య అలా పెట్టండగా ఒక మంచినీటి బావి దగ్గిరనలుగురు స్త్రీలు, నీట్లు తోడుకొని తీసుకెళ్ళ ఏషయంలో ఒకామె చెప్పున్నది చింటున్నారు. ఆవిడ శాసిస్తున్నట్టు, "ఎవరు ముందు పచ్చినా, మెకవచ్చినా నేను ముందు తోడుకెళ్ళాలి. తర్వాత ఈవిడగారు, తర్వాత అమె, ఆ తర్వాత అమనిమి" అని అంటున్నది.

దూరంగా ఒక బాలిక, "కాసిని నీట్లు పాయ్యండుమ్మా గొంతారిపెతున్నది!" అంటూ దీనంగా అరుస్తున్నది.

నలుగురు స్త్రీలు ఏక కంఠంతో, "దూరం, దూరంగా పోవే! ఈ చాయలకు రాకు!"

అంటూ క్షీరినట్టు అరుస్తూండగా, దాలా దూరం ఎండలో నడిచి వచ్చిన బాలిక శోషిల్లతూ పడిపోయింది.

అప్పుడు అవ్యావేళ్లి తన జాడి చెంబుతో బాలికనేట్లో నీళ్లుపోసి తాగించింది. మిగిలిన నీరు అవ్యా తాగి దాహం తీర్చుకుంది.

అది చూసి నలుగురు స్త్రీలూ ఆళ్ళర్యంతో నేళ్లు నొక్కుకుంటూ, “హవ్య! ఎంత పని చేశావు, అవ్యా! అది తాగగా మిగిలిన నీరు నువ్వు తాగుతావా! అది జాతి తక్కువది!” అన్నారు.

అవ్యా తేన్నే శాంతంగా, “శీమతుల్లారా! అసలు జాతే లేనిదాన్ని నేను! అయితే ఆ పిల్లలో, నాలో నీళ్లో నాళాల్లో ప్రవహిస్తూ నుండువల్ల నీళ్లో మమ్మల్ని సేదదేర్చాయి!” అంటూ కుతూహలంగా వెళ్లి వాళ్ల కడవ, చిందెల్లోకి చూసి ఆళ్ళర్యంతో, “మీ శరీరం నిండా పాలే ఉంటాయనుకుంటున్నాను. మరి మీకు నీళ్లందుకు? త్రాగడానికి కాదు గడా? అమృతల్లారా! మీకు పుణ్యముంటుంది, నీళ్లు మాకు పదలండి. మీరు పాలే త్రాగండి!” అని అంటూ తన చెంబు నిండా నీళ్లు పోయించుకున్నది.

నలుగురు స్త్రీలూ అవ్య మాటల్లో దాగి ఉన్న సత్యాన్ని గ్రహించి సిగ్గుపడి, బుద్ధి తెచ్చుకున్నారు.

అవ్య అలా వెళ్లుండగా ఒక ఊర్చో జీవాల బలులు సాగుతున్నవి. జనం భయపడుతున్న ట్లూగా దేవతకు మొక్కుతున్నారు.

అవ్య, “ఎంత అన్యాయం చేస్తున్నారే, తల్లి! వాళ్లేమో మాంసాన్ని మంచి రుఘులతో మంట చేసుకోని తింటారు. నిన్ను పచ్చి నెత్తురు తిని బతికే క్రూరజంతువుగా అవమానిస్తున్నారు. తల్లినీ అవమానించే పిల్లలైపోయారు వీళ్లంతా!” అని అంటున్న మాటలు జనం ఏని, “అపచారం! అపరాధం! అమృతల్లికి ఆగ్రహం వస్తే అంతా మసి చేస్తుంది!” అంటూంటే, అవ్య, “లంచం పెట్టలేదని ఏ తల్లా పిల్లల్ని చంపుతుండా? మీరు ఊరికి భయపడుతున్నారు. అంతే! భయాన్నే భక్తి అనుకుంటున్నారు! మీ కోరికల్ని అమృకు అంటగట్టుతున్నారు! నిజమైన భక్తి అమృ మీద మీకు కలిగిననాడు మీకు భయమూ ఉండదు, అపదలూ ఉండవు!” అని చెపుతూ వారికి అర్థమయ్యేలాగ భక్తి మార్గాన్ని ఉపదేశించింది.

గోవిందుడి తపస్సు!

పూర్వం ద్రవిడెశంలో, ఒకానొక పండితుడుండేవాడు. అయినకు నలుగురు కొడుకులు. పెద్దవాళ్ళు ముగ్గురూ తండ్రి దగ్గరే శిష్యరికం చేసి, శ్రద్ధగా చదువుకుని అంతో ఇంతో పాండిత్యం సంపాదించుకున్నారు. అయితే, ఆఖ్రివాడైన గోవిందుడు మాత్రం, తండ్రితథా ప్రయత్నించినా, నిరక్షరకుక్కిగానే మిగిలిపోయాడు.

కొడుకు విద్యాహీనుడై ఎందుకూ కోరగా కుండా పోతున్నాడన్న బాధ తండ్రినీ, విద్యా వంతులైన తన అన్నలకు లభిస్తున్న గారవ మర్యాదలు తనకు లభించడం లేదని కొడుకునూ కలవరపరుస్తాండేవి. గోవిందుడికి చదువుకుండామన్న కోరిక వున్నప్పటికీ, తీరాచదవబోయేసరికి మాత్రం, అతడి బురలో తేనెతుట్టి తయారయ్యేది. బురలోకి ఏదో

ఒక పనికిమాలిన అలోచన వచ్చేది తప్పితే, చదువు బురక్కెది కాదు.

తన గురూత్వం పనికిరావటం లేదేమోనని తండ్రి, అతణ్ణి ఏడాడిపాటు ఒక గురుకులంలో వుంచి చూశాడు. అక్కడ గోవిందుడికి పశువుల సంరక్షణా, చెట్ల పెంపకమూ పట్టుబడ్డాయి త్పుటితే చదువుమాత్రం రాలేదు.

ఈలా వుండగా ఒకసారి ఒక సంఘటన జరిగింది. గోవిందుడిరెండో అన్నకు పిల్లలనిచ్చే ఉద్దేశంతో వాళ్ళింటికొచ్చిన పారుగురివాళ్ళకట్టు, గోవిందుడ్ని చూసి, ఎవరంటూ అరాతీశారు.

గోవిందుడి తండ్రి వాళ్ళకు జవాబిచ్చే లోగానే, అక్కడే వున్న అతడి పెద్దవదిన కాస్త వ్యంగ్యంగా, “అబ్బాయి మాత్రాలి మరిదితెండి వాల్స్కిసాటిరాగల కుర్రవాడు!” అన్నది.

తపస్సు చెయ్యకముందు ఆటవిక జీవితాన్ని గడిసిన వాల్మీకితే వదినగారు తనను పోలుస్తున్నదని గ్రహించిన గోవిందు, సిగ్గుత్తే చితికిపోయాడు. బాధపడుతూ నిశ్చ జ్ఞంగా అక్కణ్ణించి బయలుదేరిన గోవిందుడి ఆలోచనలు, ఊరిమధ్యస్తున్న రామాలయం సమీపించేసరికల్లా వేరేదారి తెక్కటం ప్రారం భించాయి.

అవును, బోయవాడు తపస్సుచేసి మహా జ్ఞాని అయిన వాల్మీకిగా మారినట్టే, తనూ తపస్సుచేసి గొప్పవాడెందుకు కాకూడదు? ఇలాంటి ఆలోచనలతో సతమతమవుతూ గోవిందుడు, ఇంటో ఎవరికిచెప్పా పెట్టకుండా, ఆ మర్మాటి రాత్రే ఇల్లు వదిలి దూరానపున్న అరణ్యంకేసి వెళ్లిపోయాడు.

సూర్యోదయం అయిన ఒక గంట సేపటికి, అరణ్యంలో ఒకచోట బుఱ్ఱుశ్రమం గోవిం

దుడి కంటబడింది. బుఱ్ఱి ఆశ్రమం ముందు ధ్యానంలో వున్నాడు. గోవిందుడు కొంచెం దూరంలో ఒక ఊడలపురి కింద కూర్చుని, కళ్ళ మూసుకుని తనూ ధ్యానం ప్రారం భించాడు. అయితే, సాయంకాలం వేళ అయినా, అతడి దైవధ్యానంలో పిసరంత కూడా ఏకాగ్రత కలగలేదు.

క్రమంగా సూర్యాస్తమయవేళ అయింది. బుఱ్ఱి ధ్యానం చాలించి చుట్టుపక్కల కలయ జూస్తూ, ఆశ్రమం ముందు అటూ ఇటూ నడుస్తాగాడు.

ఆసమయంలో గోవిందుడు, ఆయన్ను సమీపించి సాష్టాంగపడి లేచి, తనను గురించి బుఱ్ఱికి సర్వం చెప్పి, “స్వామీ! అయినవాళ్ళు కూడా నన్ను చులకనగా చూడటం ప్రారం భించేసరికి, నాకు బతుకుమీదే విరక్తి కలి గింది. చదువురానివాడైనా భగవంతుణ్ణి ధ్యానించటానికి అనర్థుడు కాదు గదా అని అలోచించి, నా జీవితాన్ని తపస్సులోనే గడి పేద్దామని నిశ్చయించుకుని, ఇక్కడికి చేరు కున్నాను. దయచేసి నన్ను కనికరించి, నా మనస్సు తపస్సులో లగ్గమయ్యేట్టు అనుగ్రహించండి,” అని వేడుకున్నాడు.

ముని గోవిందుడి మాటలన్నీ శిథ్దగా ఏని, చివరికి చిరునష్టునష్టుతూ, “నాయనా! భగవంతుడు, మనిషికి మొదట గృహస్తా శ్రమం, ఆ తర్వాతే వానప్రస్తావమం నీరేశించాడు. ఇలా చిన్నచిన్న కారణాలతో జీవితం పట్ల విరక్తి కలిగిందంటూ, భగవంతుడు ఏర్పరచిన జవనధర్మాన్ని అతిక్రమించటం ప్రకృతి ఏరుధ్వం!” అంటూ నచ్చజెప్ప బోయాడు.

కాని, గోవిందుడు, ముని మాటలు సాంతం పూర్తిగాకుండానే తల అడ్డంగా తిప్పుతూ, “లేదు, స్వామీ! దైవధానం చేసుకుంటూ ప్రశాంతంగా బతకగలిగితే అంతే చాలు, నాకు!” అన్నాడు.

ముని కాసేపు నిశ్శబ్దంగా వుండిపోయి, తర్వాత, “గోవింద! నేనిప్పుడు నదికి స్నానానికి వెళుతున్నాను. రేపు ఇదే వేళకు వచ్చి కనిపించు,” అన్నాడు.

మర్మాడు గోవిందుణ్ణి చూస్తూనే ముని చిన్నగా నవ్యతూ, “నాయనా! తమస్సు ప్రారం భించబోయే ముందు గృహాష్టాత్రమం స్వీకరించడం నీకు అయిప్పమయితే, కనీసం కొంతకాలం పాటు శారీరకత్రమ అయినా చెయ్యక తప్పదు. దానికి నువ్వు సిద్ధమేనా?” అంటూ ప్రశ్నించాడు.

గోవిందుడు అందుకు అంగీకారం చెప్పగానే, “అయితే, నామెంటరా!” అంటూ, అతణ్ణి పెంటబెట్టుకుని ముని, కొంతదూరంలో పున్న ఒక పల్లెకు వెళ్లాడు.

అక్కడ ఒక మిద్ది ఇంటి అరుగుమీద కూర్చుని పున్న ఒక నడివయసు వ్యక్తి, అరుగు దిగి మునికి నమస్కరించాడు.

ముని అతడితో, “లోకనాథా! ఇప్పుడు నీ దగ్గరనుంచి ఒక ఉపకారం ఆశించి వచ్చాను. ఈ కుర్రవాడి పేరు గోవిందుడు. ఇతడికి నీ భూముల్లో ఒక ఎకరం భూమిని ఏడాదిపాటు అప్పజిప్పాలి. ఇతడి చేత సేద్యం చేయించే బాధ్యతనీది. సేద్యఫలితాన్ని విక్రయింపజేసే బాధ్యత కూడా నీదే!” అన్నాడు.

లోకనాథుడు, ముని మాటలకు ఆనందంగా అంగీకరించాడు. ముని తిరుగుప్రయా

ఊమవుతూ, గోవిందుడితో, “విన్నావు గదా? ఒక్క ఏడాదిపాటు లోకనాథుడి గురూత్వంలో జీవంచనలేకుండా త్రమించు. ఏడాది గడిచాక మళ్ళీ నా దగ్గరకురా!” అని చెప్పి, తృప్తిగా పెళ్ళిపోయాడు.

ఏడాది ఇట్టే తిరిగింది. ముని, గోవిందుణ్ణి స్ఫురణకు తెచ్చుకుంటూండగానే, ఒక నాటి ఉదయం, కొత్త తాటాకుబుట్ట నిండా రకరకాల పట్టు తీసుకుని, కళకళ్ళాడుతున్న మొహంతో గోవిందుడు వచ్చి, మునికి సాప్తాంగ నమస్కరం చేశాడు.

ముని చిరునవ్వునవ్వి, “ఎం, గోవింద! జీవితం పట్ల నీకు కలిగిన విరక్తి అలాగే పున్నదా, లేక ఏదైనా మార్పు కలిగిందా?” అంటూ ప్రశ్నించాడు.

“చాలా పెద్ద మార్పే వచ్చింది, స్వామీ!” అంటూ ఒక్క క్షణం ఆగి, “ఆ ఉత్కోణి రామా

లయం పూజారి, నాకు తన కూతుర్చిచ్చి
పెళ్ళిచేస్తానంటున్నాడు,” అన్నాడు.

“అలాగా! అయితే, తాపసికి బదులు
గృహస్థువు కాబోతున్నావమ్మాట,” అన్నాడు
ముని. అందుకు గోవిందుడు కాస్తతలు వంచు
కుని, “తమ ఆశీర్వాదం లభిస్తే గృహస్థునే అపు
దామనుకుంటున్నాను, స్వామీ!” అన్నాడు.

ముని, గోవిందుడి కోరిక విని నవ్యతూ,
“తథాస్తు!” అంటూ అతణ్ణి ఆశీర్వాదించి,
“నీలో ఇటువంటి మార్పు రావటం, నాకు
చాలా సంతోషాన్ని కలిగిస్తున్నది, నాయనా.
నిజానికి నువ్వు ఈ రకంగా మార్పు చెందాలనే
ఉధేశ్యంతోనే, నేను నిన్ను లోకనాథుడికి అప్పు
జొప్పాను. నా అంచూ త్యుక్కాలేదు,” అంటూ
ఒక క్షణం ఆగి, “మనిషి సుఖశాంతులతో
జీవితం గడుపాలందో కాలమీంది ముఖ్యంగా
చదువుకాదు, జీవితంపట్ల సరైన అవగాహన.
పురైపురైకో బుధి, జిహ్వజిహ్వకో రుచి
అన్నట్టుగా, ఒక్కుక్కరికి ఒక్కుక్క రంగంలో
ఆసక్తి వుంటుంది. శ్రమించడమే తపస్సు!
నువ్వు గురుకులంలో వున్న రోజుల్లో చెట్ల
పెంపకంలాంటి పనులు ఆసక్తికరంగానే
చేశానని చెప్పావు. అపునా?” అని అడిగాడు.

“అపును స్వామీ!” అన్నాడు గోవిందుడు
ఉత్సాహంగా.

“అదీసంగతి!” అంటూ నువ్వుడు ముని.
తర్వాత ఒక్క క్షణం ఆగి, “ఆ సంగతి నువ్వు
చెప్పాకే, నిన్ను వ్యవసాయరంగంలో ప్రవేశ
పెట్టాలని ఆలోచించాను. నిజానికి, తమ
పిల్లల అభిరుచుల్ని గమనిస్తూ, వారిని తగు
విధంగా ప్రోత్సహించవలసిన బాధ్యత తల్లి
దండ్రులది. అయితే, దురదృష్టిపూర్వాత్మకా
తల్లిదండ్రుల సహకారం లభించని నీవంటి
వారు, ఇలా తపస్సు, వైరాగ్యం అంటూ పెడ
మార్గాలు పడుతూంటారు. ఇప్పుడు చెప్పు,
నువ్వు కోరుకున్నట్టు నేను నీకు తపస్సు
చేసే విధానాన్ని ఉపదేశించినట్టేనా?” అని
ప్రశ్నించాడు.

ముని మాటల్ని త్రథగా విన్న గోవిందుడు,
అనందంతో కట్టు చెమ్మగిల్లుతూండగా,
రెండు చేతులెత్తి మునికి నమస్కరించి, “ఇంకా
సందేహమా, స్వామీ! మీ ఉపదేశాన్ని చిర
కాలం గురుంచుకుని, ఆ విధంగా తపస్సు
చేస్తూండడమేగాక, నావంటివారు ఎవరైనా
తల్లస్థపడితే, వారికి కూడా మీ మాటగా చెబు
తాను! వస్తాను, స్వామీ, శైలవు!” అన్నాడు.

కథలు చెప్పేవాడు

శారదాపురం అనే గ్రామంలో, శివయ్య అనే వ్యధుడుండేవాడు. అతడికి కథలు చెప్పడునో మంచి ప్రాచీణ్యం వుంది. చెప్పిన కథ చెప్ప కుండా ఎన్ని కథలైనా చెప్పగల సమర్థుడు. శివయ్య కథ చెబుతూంటే శ్రోతులకు ఎంత విన్నా ఇంకా ఇంకా వినాలనిపించేది. అంతే కాదు, శివయ్య కథ చెప్పడం ఆపగానే, అప్పుడే అంఱుపోయిందా? అని కూడా బాధపడేవారు.

పిల్లలు తిండి తినకుండా మారాం చేసిన ప్పుడు, తల్లులు తమ పిల్లలను శివయ్య దగ్గరకు తీసుకువచ్చేవారు. శివయ్య వాళ్ళను మాటలతో బుజ్జిగించి, కథచెప్పడంమొదలు పెట్టేవాడు. ఆ మరుక్కణం పిల్లలు, శివయ్య కథ వింటూ తల్లి పెట్టింది బుధ్ధిగా తినేవారు. ఆయన చెప్పే కథలు పిల్లలకు అనందం కలిగించినట్టే, పిల్లలకు కథలు చెప్పడం శివయ్యకు మితిలేని ఆనందం కలిగించేది.

పేమాపురంలో పెంకట్రాయుడు అనే పెద్ద భూస్వామి వుండేవాడు. ఆ చుట్టుపక్కల గ్రామాల్లో, అయనకు సాటిరాగల మరొక భూస్వామి లేదు. అయనకు జబ్బిచేసి మంచాన పడ్డాడు. అనారోగ్యంతో అయనకు మనశ్శాంతి కరువెంది. ఎక్కడెక్కడి నుండో వైద్యులు వచ్చారు. ఏవో చికిత్సలు చేశారు. వ్యాధి నయం కాలేదు. ఆఖరికి మనస్సు ప్రశాంతంగా వుంచుకుంటే, జబ్బి తానం తట అదే తగ్గిపోతుందని వైద్యులు సలహా ఇచ్చారు.

ఆయన మనసు ప్రశాంతంగా వుంచు కోవడానికి మంచి సంగీతం విన్నాడు. గ్రామంలో జరిగే పురాణ కాలక్షేపాలు క్రమం తప్పకుండా శ్రద్ధగా విన్నాడు. పట్టుదలతో వివిధ ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలు చదివాడు. అమే ఆయనకు మానసిక ప్రశాంతత ఇవ్వ లేకపోయాయి.

ఆ పరిస్తితుల్లో వెంకట్రాయుడు, శివయ్య గురించి అతడి కథల గురించి విన్నాడు. శివయ్యకు కబురుచేసి పిలిపించాడు. ఆయన సమస్య తెలుసుకున్న శివయ్య జాలిపడి, ఆయన నివాసభవనం లోనే ఉంటూ, వారు రోజులవాటు ఆయనకు మంచి మంచి కథలు వినిపించాడు.

శివయ్య కథలు, వెంకట్రాయుడికి ఆనందంకలిగించాయి. క్రమంగా ఆయనకు మనశ్శాంతి కలిగి ఆరోగ్యం కుదుటపడింది. ఆ పరిస్తితిలో వెంకట్రాయుడు, శివయ్యతో, “శివయ్య! నీ కథలు నాకు బాగా నచ్చాయి. నీకా పల్లెట్టూరిలో ఎవరూ లేరు. నీకిక్కడ అన్ని మతులూ సమకూర్చాను గదా! ఇక్కడే వుండిపోయి, నాకు కథలు చెబుతూండు,” అన్నాడు.

వెంకట్రాయుడి అలోచన శివయ్యకూ నచ్చింది. భూస్వామి భవనంలో మంచి మసతి,

మంచి భోజనం. అంతకు మించి, భూస్వామి అంతపివాడిదగ్గర మంచి ఆదరణ. శివయ్య అక్కడ ఉండేందుకు సంతోషంగా ఒప్పుకున్నాడు.

ఇలా శివయ్య కథలు వింటూ వెంకట్రాయుడు ఆనందంతో రోజులు గడుపుతూండగా, అక్కడ శివయ్య స్వగ్రామం శారదాపురంలో అసంతృప్తి రేకెత్తింది. గ్రామస్థులు కూడబలుక్కుని నలుగురు గ్రామపెద్దల్ని వెంకట్రాయుడి దగ్గరకు పంపారు.

వాళ్ళు వెంకట్రాయుడిని కలుసుకుని, కథలు చెప్పి శివయ్య గ్రామంలో లేకపోవడంతో, ఆయన కథలు వినడం అలవాటు పడిన తమ పిల్లలు, ఆయన కోసం నానాగొడవా చేస్తున్నట్టు మనవి చేసుకున్నారు.

ఐతీ, వెంకట్రాయుడు వాళ్ళతో కాస్త కటువుగా, “శివయ్య ఇక్కడ స్థిరపడిపోయాడు. ఏ పరిస్తితుల్లోనూ మీ గ్రామానికి

తిరిగి రాడు. ఆయన్ను మరిచిపొంది!” అని చెప్పి పంపేశాడు.

అలారెండు, మూడునెలలు గడిచాయి. క్రమంగా శివయ్యలో అసంతృప్తి మొదలైంది. వెంకట్రాయుడికి అస్తుకరంగా కథలు చెప్ప లేకపోతున్నాడు. శివయ్య కథల్లో జీవం తగ్గడం వెంకట్రాయుడు గమనించాడు.

బకోజు శివయ్య, అయనతో, “అయ్య! మీరు కోపగించనుంటే, ఒకమనవి!” అన్నాడు.

“ఎమిటది?” అని వెంకట్రాయుడు అడిగాడు.

“నా మనసేం బాగాలేదు. పక్కగ్రామంలో రామచంద్రుడనే యువకుడున్నాడట. అతడు కథలు చాలా స్నేహయ్యంగా చెపుతాడని తెలిసింది. అతడి కథలు విని కొద్దికాలం పాటు సేదతీరాలని పూంది,” అని చెప్పాడు శివయ్య.

శివయ్య కోరిందానికి వెంకట్రాయుడు ఏమాత్రం ఆశ్చర్యపడకుండా, “బౌను, శివయ్య!” అంటూ అతడి భుజం తట్టి, “నీ మనసు బాగిపోవడానికి కారణం, నేను గ్రేవించాను. నువ్వు సేదతీరణానికి, ఆ

రామచంద్రుడి కథలు విననవసరం లేదు. వెంటనే బయలుదేరి నీ పల్లెకు వెళ్లు. ఆ పల్లెలోని చల్లని గాలి, స్వచ్ఛమైన నీరూ నిన్న సేద తీరుస్తాయి. చిన్నపిల్లలకు కథలు చెప్పడంలో నువ్వు తృప్తిని, శాంతిని పొందుతావు,” అన్నాడు.

అది వింటూనే శివయ్య ఉత్సాహంగా, “అయ్య! నా మనసులో వున్నది, నేను చెప్పలేకపోయినా తమరు సరిగ్గా గ్రేవించారు. మా గ్రామపాల్గొలు వచ్చి వెళ్లినప్పటి నుంచి నాలో ఒకవిధమైన అసంతృప్తితో ఏదోగోట్టుకున్నానన్న భావం ఏర్పడింది. మా గ్రామంలో ఉన్నన్నాళ్ళా పిల్లలకు కథలు చెబుతూ, కథలు వినెప్పుడు పిల్లలు పాండె అనందాన్ని చూస్తాంటే నాకెంతో తృప్తి, ఉత్సాహం కలిగేవి. మళ్ళీ వాళ్ళకా ఆనందం కలిగించాలి. మా పల్లెకు బయలుదేరుతాను. సెలవిప్పించండి,” అన్నాడు.

ఆ తరవాత, వెంకట్రాయుడు మనసు బాగా లేనప్పుడు, తనే శివయ్య గ్రామం వెళ్లి కథలు చెప్పించుకుని తృప్తిపడేవాడు.

నీళ్ళను పరిరక్షించుకోవడం ఎలా?

మనలో చాలామందికి పశ్చ తోముకునేప్పుడు, కొళాయిని తెరిచి ఉంచే అలవాటు ఉంటుంది. బ్రష్ట, పేస్ట్ చేతిలోకి తీసుకునేముందే ఒక మగలో నీళ్ళ పట్టి పెట్టుకుండే రోజుకు చాలా లీటర్ల నీరు పాదుపు చేయగలుగుతాము!

కొళాయి పాదయి, నీళ్ళ బోట్లు బోట్లుగా కారుతూంటుంది. ఇలా బోట్లు బోట్లుగా పడడంవల్ల రోజుకు 35 లీటర్ల నీళ్ళ వృధా అవుతాయి. అరిగిపోయిన వాషర్లు, వాల్వ్యలు ఎప్పటిక్కుప్పుడు మార్చడంద్వారా దీనిని అరికట్టవచ్చు.

పుల్ లోడ్ బట్టలు ఉన్నప్పుడే వాషింగ్ మెష్
స్లను ఉపయోగించండి.

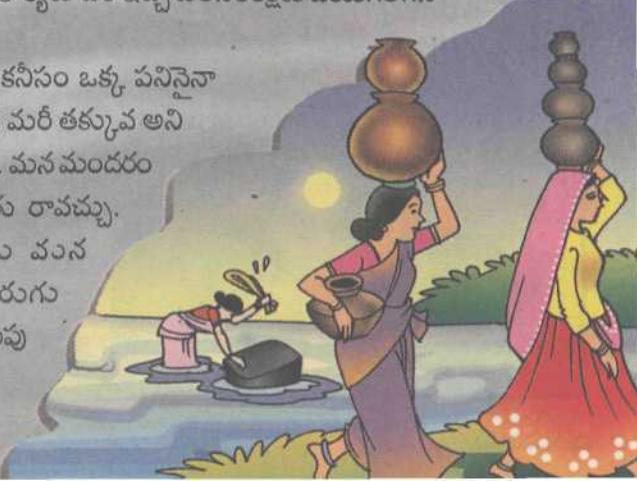
కారును కడగడానికి
బకెట్ నుంచి నీళ్ళ
తీసుకోండి. హౌస్ పైవై
ఉపయోగించకండి.

కొన్ని గ్రామాలలో బిందెదు తాగు నీళ్ళకోసం కొందరు 10 కి.మీ. దూరం నడిచి వెళ్ళి రావలసి వుంది. దానిని చూస్తే భూమి నీటి చుట్టూ పరిభ్రమిస్తున్నట్టు అనిపిస్తుంది!

జలపరిరక్షణ, నీటి వృధా నివారణ, జలవనరుల అభివృద్ధి మొదలైనవాటి పట్ల ప్రజల అవగాహన పెంచేందుకు మనదేశంలో జాత్ర, ఆగ్నీ సెలలను 'జలమాసాలు' గా జరుపుకుంటున్నాం. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం, చట్ట ఆర్థికపరమైన పథకాలను, సహాయసహకారాలనూ అందించగలదు. అయితే, వాటికి స్వదేశ కార్యరూపం ఇచ్చి జలసంరక్షణ చేయగలిగిన శక్తి ప్రజలకే ఉంటుంది.

రోజు నీళ్ళ పాదుపుకు దోహదం చేసే కనీసం ఒక్క పనినైనా
చేయడానికి ప్రయత్నించండి. పాదుపు మరీ తక్కువ అని
విచారించకండి. ప్రతి చుక్కు ముఖ్యమే. మనమందరం
పూనుకుంటే గప్పి మార్చును తీసుకు రావచ్చు.
కాబట్టి ఈ విషయంలో వానవే వాన
తల్లిదండ్రులకూ, స్నేహితులకూ ఇరుగు
పారుగులకూ నీళ్ళ విలువనూ, పాదుపు
చిట్టాలనూ తెలియజెప్పాలి.

జల పరిరక్షణ

నీళ్ళు ప్రాణాదారం. నీళ్ళు లేకుండా భూమి మీద మనుగడ అసాధ్యం. అంతటి విలువైన నీళ్ళను ఎవరూ తగిన జాగ్రత్తలో వాడడం లేదు. నిర్లక్ష్యంతో ఇష్టానుసారం వృధాచేసారు. 2025 నాటికి భూమి మిది జలవనరులలో 50 శాతం తగ్గిపోగలవని శాస్త్రవేత్తలు పొచ్చిరిస్తున్నారు. మనం జలవనరులను పెంచలేకపోవచ్చుగాని, ఉన్న నీటిని పాదుపుగా ఉపయోగించుకోవడం మనచేతుల్లోనే ఉంది. నీళ్ళకు సంబంధించిన కొన్ని ఆసక్తికరమైన నిజాలూ, నీళ్ళ పాదుపుకు ఉపయోగపడే కొన్ని చిట్టాలూ ఇక్కడ ఇచ్చాం.

నీళ్ళ - కొన్ని నిజాలు

 భూమి మీద లభించే నీళ్ళలో స్వచ్ఛమైన మంచినీరు 2 శాతం కన్నా తక్కువే.

 ఒక్కొక్క టాయిలట్లో సాఫారణంగా 10 నుంచి 30 లీటర్ల స్వచ్ఛమైన నీరు 'ఫ్లష్ అవట' చేయబడుతోంది.

 ప్రతి మనిషి రోజుకు కనీసం 10 క్పుల నీరు తాగవలసి ఉంటుంది.

 ఇళ్ళలో స్వానం చేయ దానికి. పవర్బాట్కు అత్యధికంగా నీళ్ళు ఖర్చుపుతాయి. పది నిమిషాలు స్వానం చేస్తే 180 - 250 లీటర్ల నీళ్ళు ఖర్చు వుతాయి. ఒక సింగిల్ హాషింగ్ మెషీన్ లోద్ 100 - 150 లీటర్ల నీరు ఉపయోగిస్తుంది.

నలుగురున్న కుటుంబంలో 50 లీటర్ల నీళ్ళతో ముఖ్యమైన అపురాలను తీర్చుకోవచ్చిన్నది నిపుణుల అభిప్రాయం.

ఒక లీటర్ వ్యాధజలం ఎనిమిది లీటర్ స్వచ్ఛమైన నీటిని కలుపితం చేస్తుంది.

కారుతూన్న కొశాయిని అలాగే వదిలితే రోజుకు 380 లీటర్ల వరకు నీళ్ళు వృథాకావచ్చు.

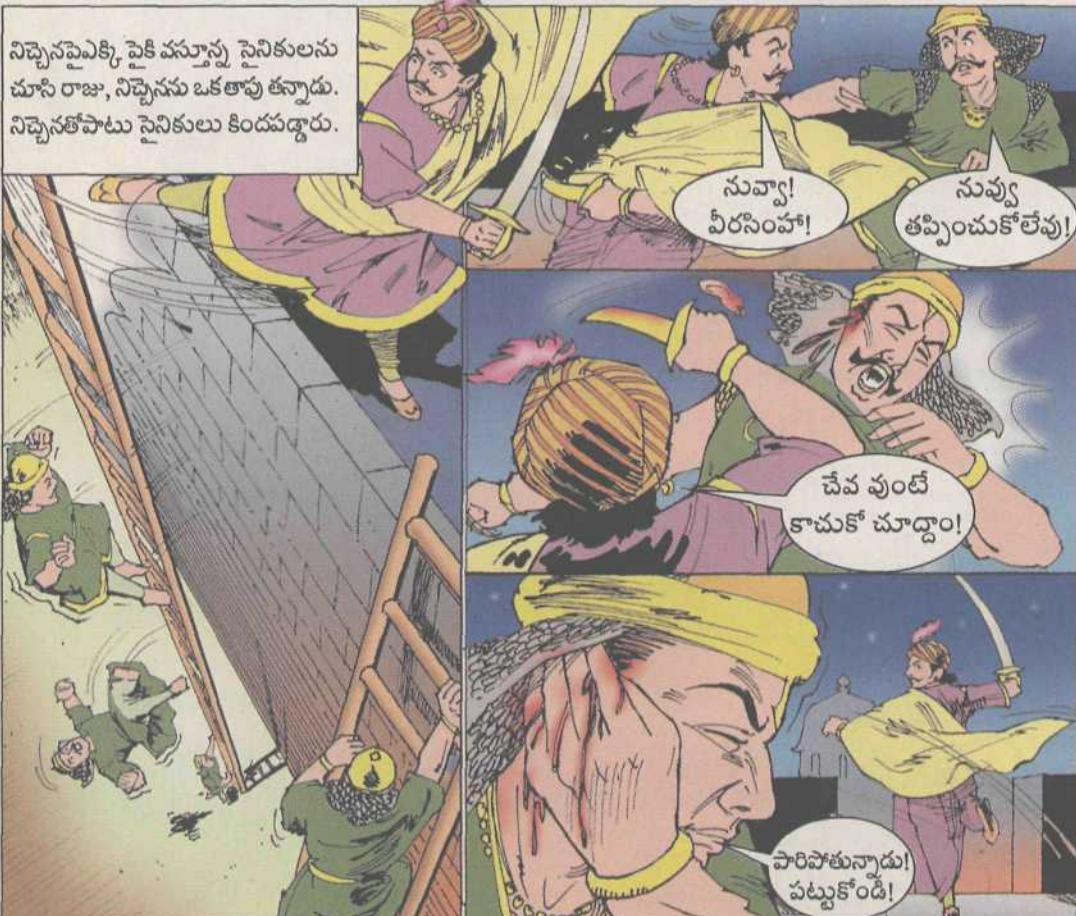

కుట్ట జరుగుతున్నదని తెలియగానే
రాజు శాతమానుడై, దంబిచిద్ధతో
సారంగమార్గం చూపాడు. నేనాధిష్ఠ
వీరసింహాడు, అతని మనములూ
రాజును పత్తచేయాడనికి వచ్చారు.
వారందరితి వేరాదుతూ, రాజు భవన
ఉపరితలం చేరుకున్నాడు....

ఆర్య

అజ్ఞాత యువరాజు
విచిత్ర సాహసగాఢ

Art : Gandhi Ayya

రాజు, భవన ఉపరితలంపై
నుంచి కిందికి దూకి...

పీరుంపుడి అసుచరుల చేతుల్ని కత్తు
లనూ, శంటెలనూ ఎగరగొట్టాడు...

ప్రమోస్తుస్తు నదికి ఆసుకుని
ఉన్న పిట్టగోడ మీదికి చేరి...

చ్చాడు!
మునిగికొట్టుకు
పోయాడు!

నదిలోకి దూకేశాడు!

రాజు కథ
అంతమయింది!

అదేసమయంలో రాణి చిన్న
కొవ్వెత్తిని చేతబట్టుకుని,
బిధ్మ చంకనెత్తుకుని రఘస్వ్య
సారంగుమార్గం గుండా మెల్లగా
ముందుకు నడవసాగింది.

భగవంతుడా!
ఇప్పుడేం చేయను!?

మట్టు చిమ్మ చీకటి. మరీ జాగ్రత్తగా
నచుచి. అహా! అదిగో కాంతపుంజం! సారంగు
చివరికి వచ్చేశామా? వెళ్లి చూస్తాను.

ఎదవకు, నాన్నా! ఇదే
ఇప్పుడే వెలువలికి
పెండాం!

సారంగుమార్గం, రాతిగోడలు తణిగా ఉన్నాయి.
సరిగా గాలి అఱుం లేదు. నేలమీద ఎత్తుగా
ఉన్న రాయి కాలికి తగ్గలడంతే, రాణి టులి
ముందుకు పడబోయి, నిలదొక్కుకునే
ప్రయత్నంలో, చేతిలోని కొవ్వెత్తిని వదిలి
వేయడంతే అది అరిపోయింది.

గోడలో వదులుగా ఉన్న రాళ్ళ
గుండా పెలువలి నుంచి పెలుగు
లోపలికి వస్తాంది. లోపలికి
మరింత పెలుగు వచ్చేలా ఆమె
మరికన్ని రాళ్ళను తెలిగించింది.

ఎదుగుండా నిలుపు గిత్తు వెలుగు కనిపించ రుతో దని పెళ్ళన పెద్ద రాతిపలకట్టుట్టు రాజీ గ్రహణచింది. బిశ్రేష్ట ను సేలప పదుకుబట్టింది. వెలుపేలికి వెళ్ళమార్పు కొసం రాతిపలక్కు సమీ పిందింది.

ఆమె గ్రహిగా ప్రయత్నించి రాతిపలక్కు ఒకపక్కకు తేసేంది. అక్కడ దారి కనిపించడుతో సంతోషంగా బిధ్వనీనంపెనక్కు తిరిగి చూసింది. అయితే బిధ్వ అంతర్లనే దేగాడుతూ ముందుకు వెళ్లిపోయాడు.

అప్పటకే అలసిపోయి ఉన్న రాణి, బిధ్వు ఏముత్తుతండ్రి ప్రమా అని ప్పుట్టాయి పది పైయింది.

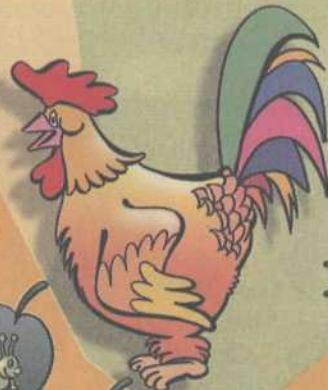

వెన్నదు

సమయం

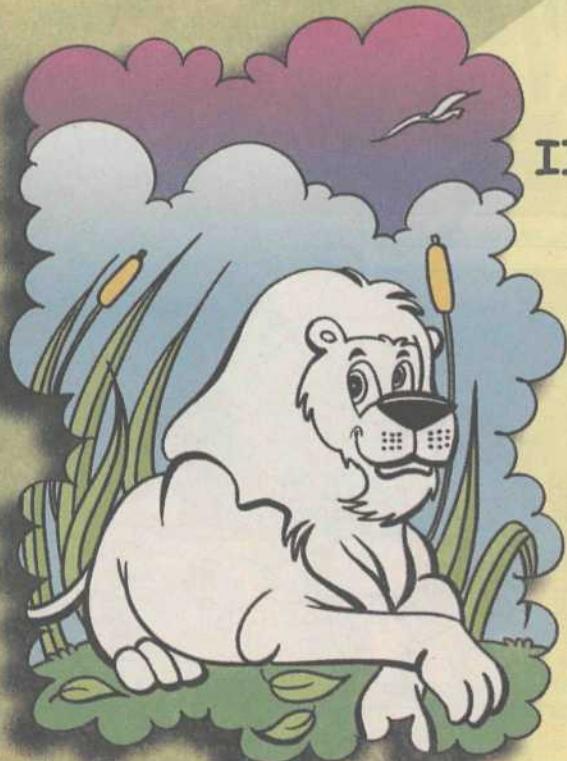
జతదేయండి చూద్దాం!

కోడిపుంజు ఉదయం
ఘలహరానికి వేళయింది.
అకులపై ఉన్న బెకెరకం రెండు
పురుగులను జత కలిపి
తినదూనికి దానికి సాయపడండి!

I

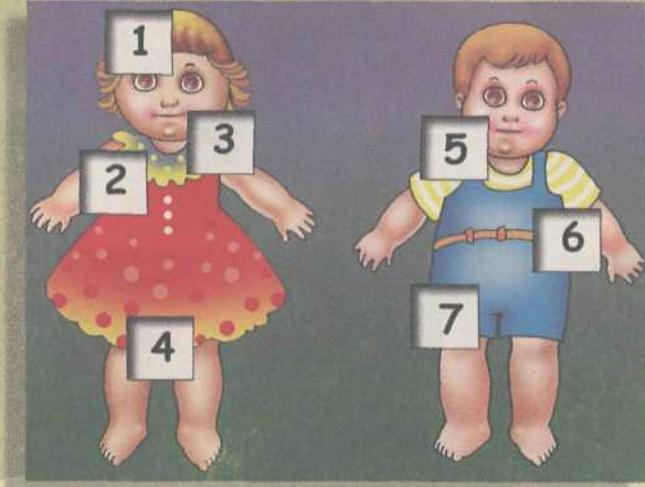
II

రంగులువేద్దాం రండి!

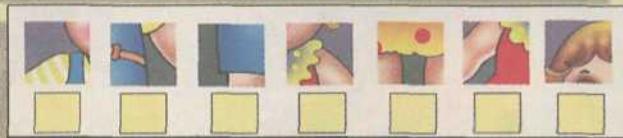
మృగరాజు వర్షరహితంగా
కూర్చుని పెలవెలబోతున్నాడు.
మీ కలర్బాక్సును తీసుకుని
ఈ సింహానికి రంగులువేసి
అకర్కణను, గాంభీర్యాన్ని
తీసుకురండి చూద్దాం!

III

బొమ్మలు సరిచేయండి

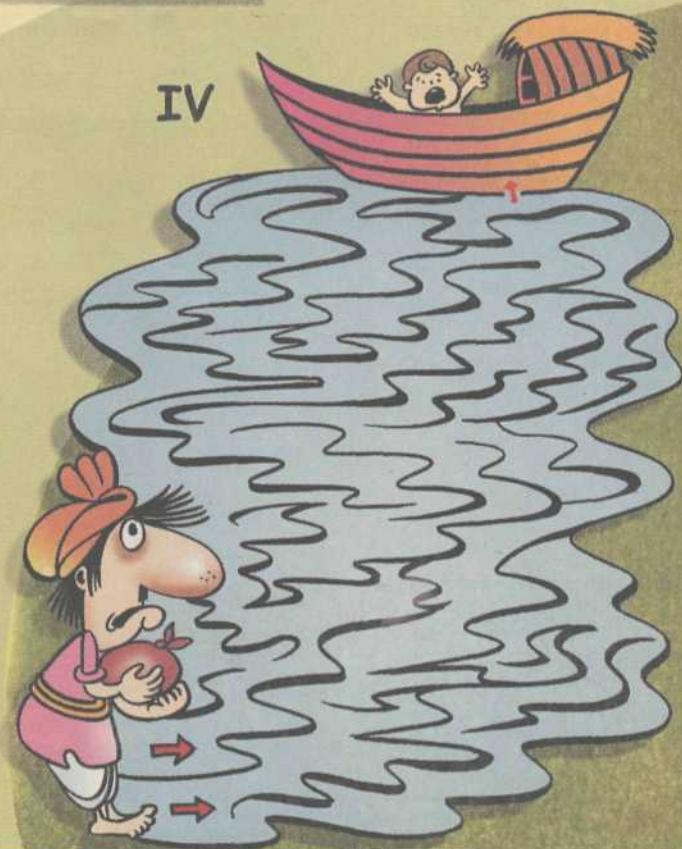
మీనా, రమేష్ ఫోటోలు
దిగడానికి సిద్ధంగా
ఉన్నారు. తప్పిపోయిన
భాగాలను జతచేర్చి, వారి
బొమ్మలను పూర్తిచేయండి.

IV

దారిచూపండి!

గంగన్న గట్టునే
వుండిపోయాడు గాని, అతడి
కొడుకు పడవలో
చిక్కుకుపోయాడు. గంగన్న
ఈ చిక్కు నీటిదారి గుండా
పడవకు చేరుకునే మార్గం
చూపండి!

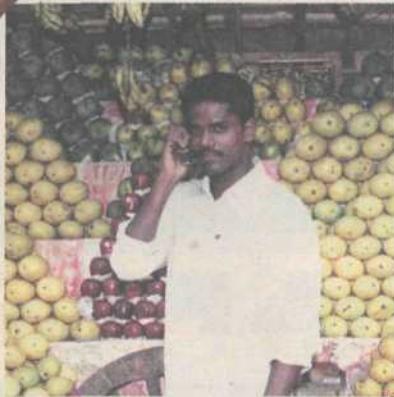

వ్యాఖ్యలు
రాయండి!

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

MAHANTESH C. MORABAD

SOURA

ఈ ఫోటోలకు ఒక్క మాటలోగాని, చిన్నవాక్యంలోగాని వ్యాఖ్యలు రాయగలరా? రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.

వ్యాఖ్యలను కాంపిటీషన్ ప్రోఫైల్స్ రాసి ఈ నెల 25వ తేదీలోగా మాకు అందేలా పంపాలి. పోటీ ఘరీతాలు నవంబర్ 2003 సంచికలో ప్రముఖిస్తాం. ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమానం.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందులూ, 82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ,
కాట్టుతాంగల్, చెన్నై - 600 097.

అభినందనలు

కె. అండ్రా

67-2-13/1/పి, అశోక నగర

కాకీనాడ, తూ.గో. జిల్లా
(ఆంధ్ర.)

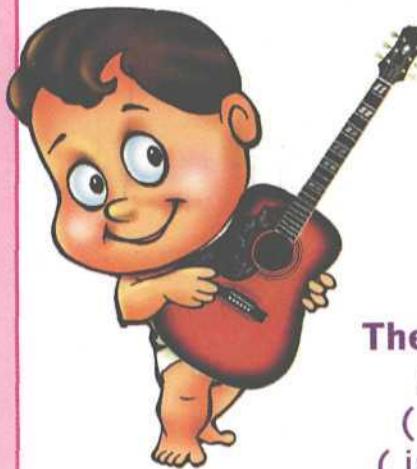
ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

మొదటి ఫోటో: జగమంతా సేను!
రెండవ ఫోటో: జరిగేది చెబుతాను!!

పోటీసమయం
సమాధానాలు
(పేజీలు 64-65)

1. జతచేయండి: C - E ఒకేవిధంగా ఉన్నాయి.
3. బొమ్మను సరిచేయండి: బొమ్మల వరుసక్రమం - 5, 6, 7, 3, 4, 2, 1

FOR MOTHERS

A CONTEST WITH A DIFFERENCE !

Theme : A true incident
in the early years
(6-9) of her child
(in 250 - 300 words)

**Prize : Educational endowment in the name of the
child in the form of National Savings Certificate**

One First
Prize :
Endowment for
Rs. 10,000

Two Second
Prizes :
Endowment
for Rs. 5,000
each

Look for entry form and more details in

Junior CHANDAMAMA

October 2003 issue

CHANDAMAMA (Telugu)
Regd. with Registrar of Newspaper for India No. 1114/57

SEPTEMBER 2003

Registered No. TN/PMG(CCR)-590/03-05
Licensed to post without prepayment No. 373/03-05
Foreign - WPP No. 374/03-05

Melters

nutrine

Butterscotch Candy

The taste
that melts
everything
away!

